

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

1 października 2010 r., nr 40 (1017) Cena 2,00 zł (w tym 7% VAT)

www.glos-tn.krakow.pl

SUPERPROMOCJA
1-9666
RADIO TAXI WAWEL
10% w dzień + 20% w nocy
0501-44-96-66
0800-66-66-66

Biuro Wojciecha Filemonowicza
Os. Górali 23, Dom Kombatanta
piętro II

Bezpłatne porady prawne
Czw. 16.00-17.30.

Porady obywatelskie
Czw. 16.00-17.30.

*SOCJALDEMOKRACJA
POLSKA

TANIE ZNICZE

PRODUCENT DUŻY WYBÓR

HURT - DETAL

FIRMA MAGO KRAKÓW - ŁĘG
UL. N.M. PANNY 78 Tel. 012 642-25-61
Dojazd autobusem 113

WWW.ZNICZE.KRAKOW.PL

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Teatr wolnych ludzi	➔ str. 4
Po Nowohuckiej Jesieni Gitarowej	➔ str. 8
Dlaczego warto oszczędzać ciepło	➔ str. 12
Jesienne przeziębienia	➔ str. 18

Muzeum Lotnictwa – nowe otwarcie Czytaj na str. 9

DELIKATESY ZIKO

- ✓ Kawa mielona „Fort” 500 g 9,80 – 8,90
- ✓ Koncentrat pomidorowy Kotlin 245 g 2,90 – 2,59
- ✓ Ciastka „Jeżyki” Jutrzienka 140 g 3,40 – 3,69
- ✓ Napój energetyczny R20 1l 3,80 – 2,49
- ✓ Płyn do prania „Perwolf” 1l 9,20 – 7,80

OS. PIASTÓW 60

INTROLIGATOR

Centrum B, bl. 7

www.oprawaksiazek.pl

196-61 TAXI BARBAKAN
0800 400 400

TAXI BARBAKAN NR 1 W KRAKOWIE

RABAT 30%

RABAT 10% W DZIEŃ (6:00 - 22:00)

RABAT 20% W NOCY (22:00 - 6:00)

ZAMÓW TAXI

196-61; 0800 400 400

RABAT Z ABONAMENTEM I Z TELEFONU

„Tomex” czynny dłużej
pn.-pt. do 18, sb. do 16

REMEDIUM APTEKA

os. Kazimierzowskie 37
tel. (012) 647 14 48
pon.-sob.: 8:00-22:00
niedziela: 8:00-18:00

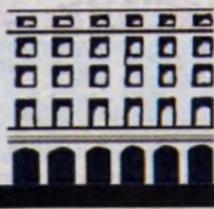
Jedyna taka apteka w Krakowie!
Odbierz dopłatę!
Obniż jeszcze bardziej rachunki za leki
lub zabierz i wydaj gdzie chcesz!

Apteka REMEDIUM - rewolucja w tanim leczeniu!

CENTRUM I OKOLICE

DYŻUR W „GŁOSIE”

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zapraszamy na nasze dyżury redakcyjne. W najbliższy wtorek (5.11) w godz. 11-12 dyżurować będzie red. Sławomir Pietrzyk.

Nasi Czytelnicy mogą również kontaktować się z nami telefonicznie, dzwoniąc pod numer 12 643 44 33.

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

***

- Wanda BARGIEŁA, lat 84
- Irena BRYKS, lat 64
- Zofia GUZY, lat 84
- Józef HAJTO, lat 79,
prezes chóru „Albertinum”
przy parafii św. Brata Alberta
- Bogdan JURKIEWICZ, lat 54
- Henryk KACZMARCZYK, lat 65
- Kazimiera KISIELEWICZ, lat 82
- Józef KRUSZEWSKI, lat 79
- Jan KRZYK, lat 77
- Zofia KRZYŻANOWSKA-
JANUSZ, lat 96
- Krystyna ŁATA, lat 76
- Józefa NOWAK, lat 73
- Czesława PIECH, lat 80
- Tadeusz PIROWSKI, lat 85
- Edward PODGÓRSKI, lat 70
- Bronisława ROJEWSKA, lat 83
- Zofia WOJTAL, lat 88
- Józef ZIĘBA, lat 71

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 16.

Plac zabaw z osiedla Strusia będzie przeniesiony

ZAMIAST ASFALTU ZIELEŃ PLANT

Ogródek jordanowski przy bloku-18 w osiedlu Strusia jako jeden z nielicznych na terenie dzielnicy położony jest na terenie asfaltowym i tym samym nie spełnia aktualnie obowiązujących norm bezpieczeństwa. Radni postanowili więc poprawić bezpieczeństwo dzieci i osób korzystających z tego ogródka.

– W tym miejscu dzieci nie mogą bawić się bezpiecznie. Twarde, asfaltowe podłoże grozi urazami i skaleczeniami. Rozpoczęliśmy pracę nad przeniesieniem placu zabaw na Planie Bieńczyckie, gdzie teren zielony gwarantuje bezpieczne szaleństwa najmłodszych – tłumaczy Sławomir Góra, przewodniczący Bieńczyk.

ciągania konsekwencji wobec nieprawidłowo parkujących kierowców, również na drogach wewnętrznych. Aby zapobiec nakładaniu mandatów na źle parkujących kierowców, planujemy w miejscu, z którego przeniesiony zostanie plac zabaw, przygotować nowe miejsca postojowe – mówi Sławomir Góra. – Tak więc ta podwójna inwestycja przyniesie korzyść

W osiedlu Strusia dzieci bawią się na asfalcie.

Rozpoczęto już prace projektowe nad zagospodarowaniem placu zabaw w nowej lokalizacji i jeśli wszystkie uzgodnienia zakończą się pomyślnie, plac zabaw zmieni lokalizację. Na przeniesieniu ogródka w nowe miejsce skorzystają także właściciele samochodów, którzy obecnie mają kłopot z zaparkowaniem pojazdu w tej okolicy. Parkują więc samochody na chodnikach i trawnikach.

– Nowa ustawa o ruchu drogowym obliuguje policję i straż miejską do wy-

zarówno dzieciom, jak i dorosłym. – Mam nadzieję, że ten pomysł zyska akceptację zarówno mieszkańców, jak i urzędników – kończy szef „szesnastki”.

Poprawa bezpieczeństwa na placach zabaw to jeden z priorytetów, jakie postawiła sobie w tej kadencji Rada Dzielnicy XVI Bieńczyce. Już prawie wszystkie ogródki jordanowskie zostały wyremontowane i wyposażone w nowoczesne i bezpieczne urządzenia zabawowe.

Tomasz Grzyb
Fot. Stanisław Bury

JUNKERS VAILLANT

- ✓ ARISTON ✓ BERETTA
- ✓ TERMET ✓ DUVAL

- ◆ OSZCZĘDNOŚCIOWE PIECE ŁAZIENKOWE i C.O. (gazowe i elektryczne)
- ◆ INSTALACJE SANITARNE i C.O.
- ◆ GRZEJNIKI ◆ RURY ◆ ZAWORY ◆ BATERIE

MONTAŻ I TRANSPORT – GRATIS

F.H.U. „RELAX”

648-46-19, 0502 587-520

os. Niepodległości 3 (obok Pizza Hut) **NAJNIŻSZE CENY**

**NAPRAWY
KONSERWACJE**

JUZ OD
699 zł

60 LAT ZAKŁADU FRYZJERSKIEGO

Zakład fryzjerski na osiedlu Zielonym 5 zapewne znają wszyscy mieszkańcy Nowej Huty i nie tylko. 1 października br. mija okrągły jubileusz 60-lecia jego istnienia. Od początku działa w tym samym miejscu. Na przestrzeni lat zmieniły się tylko jego nazwy.

Początkowo działał w Spółdzielni „Uroda” jako zakład nr 1, a w kolejnych latach w Spółdzielni Fryzjerskiej „Fala”. Po zmianach ustrojowych, w 1990 roku uległ prywatyzacji i przez współwłaścicieli nazwany został „SZOK – FRYZ”. Przez kolejne lata swojej działalności może się pochwalić wykształceniem nowych pokoleń wykwalifikowanych fryzjerów. Ileż to fryzur na różnego rodzaju okazje, począwszy od fryzur ślubnych po te na co dzień, wyczarowały sprawne ręce mistrzyń? Trudno je zliczyć. Takie osoby jak kilkukrotna mistrzyni Polski **Jani-
na Domagalska**, **Maria Szarek** i **Danuta Gryniwicz** (ta ostatnia pracowała tu 43 lata) to dobrze znane postacie w świecie fryzjerskim. Między innymi ich wychowanka, **Bernadetta Wójcik**, otworzyła swój zakład i działa na własny rachunek.

Wnętrze zakładu przez kolejne lata przeszło kilka modernizacji. Czym jednak byłoby nawet najpiękniejsze wnętrze bez miłego i dobrze wykwalifikowanego personelu? Obecna mocna ka-

dra to mistrzyni w swoim fachu, panie: **Maria Szarek**, **Barbara Katarzyńska**, **Agata Słup**, **Dorota Rajczyk**, **Marzena Kędziora** i **Edyta Katarzyńska**. Ich celem jest podnoszenie kwalifikacji i zdobywanie nowych klientów. Cóż, ciągle zmieniające się mody i trendy zmuszają do tego. Wspomnieć wypada, że „czesało się” i „strzygło” tutaj wiele prominentnych osób. Nie zabrakło też znanych artystów i aktorów. Ich nazwiska wszyscy znają, jednak przez dyskrecję nie chcemy ich ujawniać. Wiadomo jednak, że podstawą egzystencji zakładu są stali klienci. Co tydzień, od początku istnienia, czyli od sześćdziesięciu lat, zakład odwiedzają panie: **Jadzia Zawadzka**, **Gienia Guc**, **Irena Gwóźdź**, **Basia Krzysiak**, a od 20 lat pani **Renata Bonarska**. Czego życzą sobie panie fryzjerki na ten poważny już jubileusz? Odpowiadają, że wielu miłych klientów i ich zaufania, dużo twórczej wyobraźni, dobrego samopoczucia i uśmiechu klienta zadowolonego z nowej fryzury.

W.R.
Fot: Wojciech Ruśniak

AKTUALNE PRAWO – DOSTĘPNE OD RĘKI

Punkt Informacji Biznesowej i Europejskiej Nowohuckiej Biblioteki Publicznej w Krakowie zaprasza do korzystania z Internetowego Serwisu Prawnego INFOR LEX BIBLIOTEKA, który jest dostępny w Czytelnicy Naukowej Biblioteki Głównej Nowohuckiej Biblioteki Publicznej, os. Stalowe 12. Każdy szukający informacji może tu odnaleźć najaktualniejsze akty prawne.

Udostępniony dla wszystkich czytelników serwis zawiera bogaty zbiór aktów prawnych, orzecznictwa i interpretacji urzędowych oraz porady i komentarze publikowane we wszystkich czasopiśmie fachowych wydawanych przez Grupę INFOR LEX. Serwis zawiera również formularze i wzory. Materiały pogrupowane są tematycznie: podatki, praca i kadry, ubezpieczenia, rachunkowość, administracja, obrót gospodarczy i Unia Europejska.

Serwis jest przeznaczony dla kadry zarządzającej, a także dla wszystkich osób stosujących na co dzień przepisy prawa resortowego i miejscowego. Publikacja elektroniczna jest na bieżąco aktualizowana, nawet kilka razy dziennie. Serwis INFOR LEX został zakupiony z darowizny przekazanej Nowohuckiej Bibliotece Publicznej w Krakowie przez Małopolską Agencję Rozwoju Regionalnego SA.

AL

DYŻUR CAŁODOBOWY

www.karawan.pl

☎ 12 658 21 11

ul. Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11
całą dobę

ul. Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83
8.00 - 20.00

ul. Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 96
8.00 - 16.00

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Całodobowy przewóz z mieszkań, również w niedziele i święta

Regulacja Stanów Prawnych Grobów / Porady prawne - tel 0602 47 44 00

Różnice z zasiłku wypłacamy przed pogrzebem

Reprezentujemy Rodzinę w urzędach

www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY

☎ 12 686 61 45

ul. Sieroszewskiego 5 Tel. 12 686 68 80
całą dobę 12 686 61 45

os. Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40
8.00 - 15.00

Cm. Grębałów Tel. 12 645 14 35
8.00 - 15.30

Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46
8.00 - 15.30

MSZA ZA OJCZYZNĘ

Duszpasterstwo Ludzi Pracy przy parafii św. Maksymiliana Kolbego w Mistrzejowicach zaprasza na Mszę św. za Ojczyznę, która odprawiona zostanie w przyszły czwartek, 7 października o godz. 18.00 w kościele parafialnym w Mistrzejowicach. – Będziemy prosić za wstawiennictwem bł. ks. Jerzego Popiełuszki o błogosławieństwo i wierność narodu polskiego Bogu i Ojczyźnie, przeżywając 26. rocznicę męczeńskiej śmierci naszego orędownika – mówią organizatorzy uroczystości z Duszpasterstwa Ludzi Pracy, zapraszając na nią mieszkańców Nowej Huty. (f)

• Z REDAKCYJNEGO DYŻURU •

CO Z TYM CHODNIKIEM?

Nie tak dawno wyremontowano chodnik wzdłuż al. Róż od strony parku Ratuszowego. Okazuje się, że ułożone tutaj małe płytki nie sprawdzają się lub położono je nieprawidłowo. Na całym odcinku od al. Przyjaźni do ul. Rydzas-Śmigłego są fragmenty ruchomego chodnika. Płytki ruszają się stwarzając niebezpieczeństwo dla ludzi starszych i

niepełnosprawnych. Nawet są braki fragmentów chodnika i powstały dziury w okolicach przystanku autobusowego. W dni deszczowe osoby idące takim ruchomym chodnikiem mają za darmo przysnąć z tryskającej spod płytek wody. Na pewno ten chodnik wymaga pilnego remontu i naprawy. (p)

Fot. autor

CZY JEST WETO WE WSPÓLNOCIE?

Jeden z naszych Czytelników, mieszkaniec budynku tworzącego wspólnotę mieszkaniową w jednym z nowohuckich osiedli, zapytał, czy może postawić weto i zastopować wzięcie kredytu przez wspólnotę mieszkaniową na duży remont. Jego zdaniem, bowiem jest to zbyt duży wydatek i obciąży współwłaścicieli na długie lata. Odpowiadamy, że kwestia finansowania remontów we wspólnocie jest podejmowana w formie uchwały przez współwłaścicieli. Z reguły robi się to podczas zebrania właścicieli. Jednak w przypadku niskiej fre-

kwencji na zebraniu lub pilnego remontu można przygotować uchwałę, a głosy zbiera zarząd wspólnoty, wśród współwłaścicieli w drodze tzw. kwerendy. O podjęciu uchwały decyduje większość współwłaścicieli, którzy głosują udziałami. Na pewno sprzeciw jednego współwłaściciela nie spowoduje zablokowania uchwały. Natomiast, jeżeliby uchwała w jakiś sposób była sprzeczna z prawem np. jako rażący wyraz niegospodarności, to można ją zaskarżyć do sądu i sąd rozstrzygnie o prawomocności takiej uchwały. (p)

• Z REDAKCYJNEGO DYŻURU •

HORROR Z UDZIAŁEM PITBULLA

To był jeden wielki krzyk, płacz i przejmujący skowyt zagryzane zwierzęcia. W ubiegłą sobotę wieczorem na osiedlu Jagiellońskim pitbull zaatakował znacznie większego od siebie kundelka i rozszarpał go na oczach jego pani – 17-letniej Oli. Właściciel pitbulla siedział w tym czasie w domu kompletnie pijany, a jego pies biegał bez smyczy i kagańca. Nie miał nawet obroży.

Krzyk dziewczyny i wycie psa zaalarmowały kilkanaście osób, które przybiegły na ratunek. Niestety, byli bezradni, przez ponad 10 minut nie potrafili odciągnąć agresywnej bestii. Poradził sobie z tym dopiero młody hodowca pitbulli. – Obok psa, który gryzł, leżała smycz. Podniosłem ją i owinałem wokół jego szyi, przydusiłem go, a potem podważyłem szczękę drewnianym widelcem. Nie bałem się, bo on był zajęty innym psem, nie patrzył na boki, widział tylko to, co jest przed nim. Dopiero jak go odciągnąłem, były obawy, że może mnie zaatakować – mówi pan Rafał.

Niestety kundelka Grafa nie udało się uratować. Weterynarz w lecznicy na Brodowicza powiedział, że tak zmasakrowanego zwierzęcia jeszcze nigdy nie widział. Graf był wiernym towarzyszem Oli – dziewczynki po operacji serca, która ma duże kłopoty ze zdrowiem. Przez ostatnie pięć lat kilka razy dziennie można ich było spotkać na spacerze, obojętnie czy padał deszcz, czy świeci-

ło słońce. Zawsze wyprowadzała go na smyczy, choć był bardzo łagodny.

Tego wieczoru nie miała żadnych szans, żeby mu pomóc. – Taki pitbull to jest maszyna do zabijania, nie ma psa na jego drodze, z którym on sobie nie poradzi. Nad takim psem trzeba mieć kontrolę, smycz obowiązkowa – podkreśla pan Rafał. Jest to rasa stworzona przez imigrantów napływających do Ameryki, którzy zajmowali się walkami psów, kiedyś to było legalne, a teraz pozostało genetyczne obciążenie.

Policjanci, którzy przybyli na miejsce zdarzenia, zabrali właściciela psa do izby wytrzeźwień, natomiast – co zszokowało zgromadzonych ludzi – niebezpiecznego pitbulla puścili wolno pod opieką koleżanki jego pana, która wcześniej wspólnie z nim imprezowała. Chwilę później przeniosła się ze swoim towarzyszem i groźnym psem na bieżniackie planty. Ludzie boją się że pitbull znowu zaatakuje, tym bardziej że już raz poczuł krew i tyle osób nie dało sobie z nim rady. Ola wciąż nie może odzyskać równowagi, śni jej się ten koszmar po nocach. – To nie wina psa, lecz właściciela, który bije go i uczy agresywnego zachowania – mówią sąsiedzi. Wspominają, że nie był to pierwszy atak pitbulla. Sprawą zainteresował się osobiście poseł Ireneusz Raś, na którego podwórku doszło do tego zdarzenia. (f)

Grafa nie udało się uratować.

W ostatnich miesiącach na pełnione przeze mnie dyżury radnego przyszło wyjątkowo wielu mieszkańców mających problemy z zadłużeniem swoich mieszkań komunalnych.

Tydzień

Dłużnicy

I nie byli to alkoholicy czy inne typy spod ciemnej gwiazdy. Najczęściej renciści, matki samotnie wychowujące swoje dzieci, ludzie, którzy stracili pracę... Szukali ratunku. Prosił o pomoc i interwencję. Ich zadłużenie wobec gminy sięga dwudziestu, trzydziestu, czasami czterdziestu tysięcy złotych. Wszyscy zagrożeni są eksmisją. Wszyscy otrzymali przedsądowe wezwanie do zapłaty należności wraz z ustawowymi odsetkami. Takich ludzi w całym Krakowie są setki, jeśli nie tysiące.

Widziałem ich rozpacz. Słyszałem ich pytania, na które nie ma odpowiedzi. Bo co powiedzieć samotnemu renciście, który co miesiąc otrzymuje 700 złotych, który nie może pracować i który ma trzydzieści tysięcy długu wobec miasta? – Z czego ja będę żył? – pytał ze łzami w oczach. – Nawet gdyby gmina umorzyła cały mój dług, gdybym zaczął regularnie płacić za mieszkanie, to czynsz i media pochłoną 500 złotych. Na życie zostanie mi 6 złotych dziennie. A gdy kupię lekarstwa, to na życie nie zostanie mi nic.

W sprawie zadłużonych wobec gminy mieszkańców przygotowuję serię interpelacji do prezydenta Miasta. Nie wiem, czy przyniosą jakiś wymierny efekt. Władze Krakowa najwyraźniej nie mają pomysłu, jak takim ludziom pomóc. Ale przecież trudno sobie wyobrazić, że kilka tysięcy krakowian, z dnia na dzień, wyląduje... pod mostem.

Jan L. FRANCZYK

Wojciech FILEMONOWICZ

Razem zmienimy politykę

WWW.FILEMONOWICZ.BLOG.ONET.PL

1,6 mln wejść na bloga w ciągu roku, zapraszam...

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 643-44-33. Faks 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: DRUKARNIA POLSKA Sp. z o.o.,
ul. Centralna 51, 31-586 Kraków.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń..

MONIKA STANKIEWICZ-KOPEĆ

(nowohucianka z wyboru)

„Element przybyły” – w taki przekorny sposób jeszcze kilka lat temu mawiała o sobie dr Monika Stankiewicz-Kopeć.

– Nie jestem nowohucianką – jeśli chodzi o Nową Hutę jako miejsce mojego urodzenia czy wychowania. Urodziłam się w roku 1975 w niedalekich Proszowicach. Jednak na tym jednym fakcie (choć dla mnie fundamentalnym) kończą się moje bliższe związki z tym miasteczkiem. Wychowałam się bowiem gdzie indziej – na terenie małej gminy Opatowiec „kędy Dunajec wpada do Wisły” (dziś województwo świętokrzyskie, około 60 km na północ od Nowej Huty). Tam chodziłam do szkoły podstawowej, zaś po jej ukończeniu uczyłam się w liceum ogólnokształcącym w Kazimierzu Wielkiej. Tej szkole wiele zawdzięczam pod każdym względem; tam działałam w samorządzie szkolnym, klubie teatralnym, gazecie szkolnej... Później były studia magisterskie – polonistyka na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Na początku studiów, jakby na przekór romantycznej przestrodze: „Gdy na dziewczynę zawołają żono/ Już ją żywcem pogrzebiono”, wysłałam za męża i urodziłam córkę Karolinę (obecnie uczennicę III klasy Gimnazjum nr 46 im. Trzech Wieszczów) – co zresztą, wbrew romantyczno-katastroficznym prognozom, wcale „nie pogrzebało mnie żywcem” – opowiada pani Monika.

Dowodem tego są ukończone przez nią w roku 2006 studia doktoranckie na UJ, a potem praca: m.in. jako wykładowcy literatury i kultury polskiej na kierunku kulturoznawstwo w założonej przez ojców jezuitów Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie (ul. Kopernika 26), następnie objęcie funkcji Prodziekana ds. Studenckich na Wydziale Filozoficznym tejże uczelni. Pani Monika jest zresztą pierwszą kobietą we władzach tego wydziału.

Zapytana o hobby i czas na nie, mówi, że jest w tej szczęśliwej sytuacji, iż może w tym względzie realizować się do woli, z tego prostego powodu, że jej hobby łączy się z jej pracą zawodową. – Wiem, wiem, sceptycy tego rodzaju połączeń przestrzegają, iż mariaż pracy zawodowej i zainteresowań może okazać się dość niebezpiecznym związkiem, zakończonym hucznym rozstaniem... – żartuje nasza rozmówczyni. – W moim przypadku, związek pracy i hobby, jak dotąd, nadal przeżywa swój miesiąc miodowy i nie wykazuje żadnych niepokojących objawów.

Po prostu, praca naukowa, dydaktyczna, liczne lektury (jestem miłośniczką tradycji i historii Polski), działalność organizacyjna oraz kontakty ze studentami – możliwość służenia im pomocą i radą – dają mi niebywałą satysfakcję i poczucie spełnienia. Jakkolwiek banalnie czy górnolotnie to by zabrzmiało – opowiada.

Poza zwyczajnymi zajęciami akademickimi Monika Stankiewicz-Kopeć prowadzi też wykłady z literatury dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku – zorganizowanego przez ojców jezuitów. Jest również sekretarzem redakcji wychodzącego w WSFP „Ignatianum” kulturoznawczego pisma naukowego „Perspektywy Kultury” oraz autorką książek i publikacji o profilu naukowym i popularnonaukowym.

– Jak wspominałam, nie jestem nowohucianką z urodzenia, ale za to jestem nią z wyboru. Mój mąż wychował się tutaj, na samej „starówce” Nowej Huty, a ja po prostu przyszedłam tutaj za nim. Przyznaję jednak, że moje zauroczenie Nową Hutą nie było uczuciem od pierwszego wejrzenia. Była to raczej trudna miłość... Nie od razu poznałam się na Nowej Hucie, nie od razu chciałam tutaj zostać... Jednak minął rok, potem drugi i kolejne, a ja coraz mniej miałam ochotę na ucieczkę stąd... Z czasem zaczęłam bowiem zauważać nie tylko szare nowohuckie bloki, zaniedbane skwerki i pełne dziur chodniki, ale też poczułam specyfikę tego miejsca, jego odmienność, a także wyjątkowość tutejszych mieszkańców... i w efekcie, nawet nie wiem kiedy zaczęłam myśleć o Nowej Hucie w kategoriach domu... Pod wpływem mojego męża Rafała, który jako prawnik przez kilka lat zawodowo zajmował się terenami Nowej Huty i dysponował różnymi ciekawymi materiałami na jej temat, zaczęłam „odkrywać” Hutę dla siebie... Uczyłam się jej historii i poznawałam jej teraźniejszość; śledziłam momenty jej świetności i czasy zapomnienia; chwile heroiczne i okresy prozaiczne; dni świąteczne i codzienne... Po bliższym przyjrzeniu się mojej nowej „przyjaciółce” poczułam żal i rozczarowanie – zresztą chyba jak wielu mieszkańców Nowej Huty – że mimo tak wspaniałych kart, jakie zapisała Huta w historii Solidarności, po tzw. przełomie 1989 r., to właśnie ona została w swoisty sposób „ukarana”... Rozczarowanie, że tak szybko zapomniano o niej..., żal, że odsunięto ją na boczny tor, że tak chętnie w mediach eksponowano przede wszystkim jej negatywny mit, zazwyczaj pomijając jej pozytywne aspekty – żal, rozczarowanie oraz potrzebę działania... W taki sposób nie myśli się o miejscach obojętnych... Takie emocje mogą dotyczyć tylko tego, co w jakimś sensie bliskie...

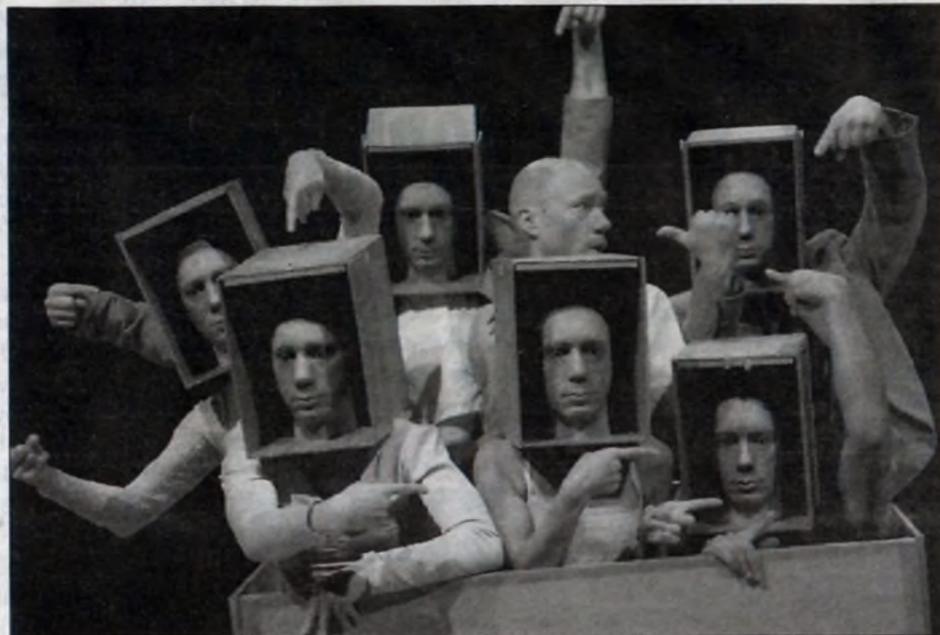
Tak oto stara Nowa Huta – na przysłowiowy „pierwszy rzut oka” szara i mało atrakcyjna – zdołała w kilka lat zawojować, podbić i oswoić element przybyły – podsumowuje pani Monika. (f)

TEATR WOLNYCH LUDZI

Coraz więcej międzynarodowych imprez kulturalnych dzieje się w Nowej Hucie. W listopadzie na scenie Teatru Ludowego w Nowohuckim Centrum Kultury i studiu TV Kraków w Łęgu zobaczymy spektakle pierwszego Międzynarodowego Festiwalu Teatru Formy „Dedykacje. Materia Prima”.

więc teatrem dla ludzi z wyobraźnią, ludzi wolnych. Festiwalowe prezentacje kierujemy do wrażliwych na piękno odbiorców: młodzieży i widzów dorosłych. – podkreśla Adolf Weltschek,

Aktorzy, maski, lalki, muzyka, śpiew, ruch, happening, akcje i instalacje plastyczne, elementy sztuk cyrkowych składają się na niezwykle widowiska. Dziennikarze zebrani na konferencji prasowej w Teatrze Grotoska mogli już zobaczyć fragmenty spektakli, w tym robiącego mocne wrażenie m.in. „okrutnymi” maskami aktorów spektaklu „Spartakus” – Theatre La Licorne z Lille we Francji, którą podczas festiwalu obejrzy krakowska publiczność, zasiadając w wyczarowanym na potrzeby spektaklu... „prawdziwym” amfiteatrze. Fascynujące! A do tego Marlen Strack, mistrzyni flamenco z Niemiec, i Madir Eugster, tancerz, cyrkowiec, który na oczach widzów przeistacza się w alchemika. „Krabat” – polsko-niemiecka koprodukcja, „Noc na świecie” z Belgii, to tylko niektóre tytuły tego wystrzałowego, pierwszego w kraju tego rodzaju wydarzenia teatralnego. Na Festiwalu obejrzymy produkcje w wykonaniu znaczących teatrów europejskich: z Francji, Belgii, Niemiec, Szwajcarii, Włoch i Polski; 10 spektakli – większość to prapremierowe pokazy na polskich scenach, nagradzane na renomowanych festiwalach. Sam Teatr Lalki, Maski i Aktora Grotoska przedstawi swój spektakl „Hommage a Chagall”, wyróżniony niedawno prestiżową nagrodą ATEST – świadectwo wysokiej jakości i poziomu artystycznego Pol-

skiego Ośrodka Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży.

Język przedstawień, wyrażający się w ich plastycznej formie, międzynarodowym języku ekspresji, bez ubierania w słowa ukierunkowuje przekaz i interpretację każdego widza.

– Tym festiwalem chcielibyśmy przywracać właściwe proporcje w polskim teatrze, gdyż ten konwencjonalny wielokrotnie naznaczony jest politycznie. Chcemy upomnieć się o rację bytu teatru artystycznego, dla którego sztuka i jej forma są najważniejsze. Słowo ogranicza i ukierunkowuje odbiór sztuki, „forma” – oddaje pole wyobraźni i własnej interpretacji. „Teatr formy” jest

dyrektor festiwalu a na co dzień dyrektor Teatru Lalki, Maski i Aktora Grotoska.

Festiwalowe spektakle zagospodzą na scenach teatralnych Teatru Lalki, Maski i Aktora Grotoska; Teatru Ludowego; w Nowohuckim Centrum Kultury, a także ożywią przestrzeń postindustrialne Klubu Fabryka (w dawnej fabryce Miraculum). Pierwszy Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy „Dedykacje. Materia Prima” trwać będzie od 13 do 20 listopada, ale już teraz można kupować bilety. W przedsprzedaży – taniej. Bilety dostępne są w kasie Teatru Grotoska i Teatru im. J. Słowackiego. Więcej informacji na stronie internetowej www.materiaprima.pl. (kl)

XVI Bieg Memoriałowy im. B. Włosika

DO BIEGU GOTOWI?!

Tegoroczny XVI Bieg Memoriałowy im. Bogdana Włosika odbędzie się 9 października, tj. w drugą sobotę przyszłego miesiąca.

Jak widać, o czym przypominamy wszystkim, którzy chcą wziąć w nim udział, niewiele czasu zostało na przygotowania i dopracowanie kondycji. Liczymy jednak, że zawodnicy, którzy od dawna uczestniczą w tej sportowej imprezie, są dobrze przygotowani i będą ambitnie walczyć o jak najlepsze miejsca na mecie.

Aż trudno uwierzyć, że minęło już tyle lat od pierwszej edycji biegu. Od samego początku, przez wszystkie te lata, zawsze są z nami jego honorowi patroni – państwo Irena i Julian Włosikowie. To imieniem ich syna Bogdana nazwano ten bieg. Bieg, który w zamiarze jego pomysłodawców miał przypominać przede wszystkim młodzieży, o tragicznych wydarzeniach z czasów stanu wojennego i o młodych ludziach z tamtych lat, którzy manifestując swoje patriotyczne poglądy ryzykowali życie. Właśnie po to co roku po ukończonym biegu delegacje reprezentujące organizatorów tego sportowego wydarzenia (KRH NSZZ „Solidarność”), jej sponsorów, a także zawodników, udają się pod pomnik Bogdana Włosika oraz innych ofiar stanu wojennego, gdzie składają wieńce.

Zawodnicy muszą pokonać liczącą 4,2 km trasę. Trasa, zaczynając od startu pod bramą główną hutniczego kombinatu, wiedzie ulicami Nowej Huty (al. Solidarności, plac Centralny, ul. gen. W. Andersa, ul. Ludzmińska, ul. Obrońców Krzyża) i kończy się na pl. Bogdana Włosika przy Arce Pana.

Od paru lat ilość zawodników utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie – około 500–600 uczestników. Co roku kilkuset zawodników w wieku od 12 lat wzywa, niezależnie od warunków pogodowych, pokonuje całą trasę i jest klasyfikowanych przez zespół sędziowski. W tym roku klasyfikacja dokonywana będzie w ramach 15 kategorii. Przypominamy zatem:

□ W biegu mogą brać udział osoby urodzone w 1998 i starsze, które do 5.10.br. dokonają zgłoszenia osobiście lub telefonicznie (tel. 12 290-18-19, 12 290-37-62, faks 12 290-37-68) w biurze zawodów, tj. w bud. adm. S przy ul. Ujastek 1, pok. 103.

□ Wydawanie numerów i żetonów startowych oraz podpisanie listy startowej (budynek administracyjny S, hol przed salą teatralną): od godz. 10.00 do 11.45 w dniu biegu.

□ Start spod bramy głównej huty: 9 października 2010 r. (sobota) – godz. 12.15.

□ Warunkiem uczestnictwa w biegu jest otrzymanie numeru i żetonu startowego (na podstawie zaświadczenia lekarskiego o zdolności do biegu, a w przypadku osób niepełnoletnich pisemnej zgody rodziców) za okazaniem dokumentu tożsamości. Osoby startujące w kategorii członków NSZZ „Solidarność” powinny okazać aktualną legitymację związkową lub poświadczenie o przynależności do Związku wydane przez komisję zakładową.

Nie tylko na zwycięzców biegu czekają atrakcyjne nagrody, dlatego warto już rozpocząć przygotowania do biegu. Organizatorzy szczególnie liczą na liczną obecność nowohuckiej młodzieży.

***

Komitet Organizacyjny XVI Biegu Memoriałowego im. Bogdana Włosika informuje, że w dniu 9 października 2010 r. (sobota) nastąpi zmiana organizacji ruchu na trasie biegu, który wiódł będzie trasą: al. Solidarności – pl. Centralny im. R. Reagana – al. Andersa – ul. Ludzmińska – ul. Obrońców Krzyża – pl. B. Włosika (Arka Pana). Kierowców prosimy w tym dniu o stosowanie się do znaków drogowych ustawionych na trasie biegu.

MOBILNE ELEKTROKARDIOGRAFY

Dwa mobilne aparaty EKG są kolejnymi aparatami medycznymi ufundowanymi przez Hutniczą Fundację Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej. 22 września br. zostały przekazane pacjentom spółki medycznej „Ujastek” (dawne Centrum Medyczne Nowa Huta), wśród których jest wielu hutników, pracowników hutniczych spółek, emerytów huty i darczyńców Fundacji, w nieodpłatne użytkowanie Spółce „Ujastek”.

Dwa elektrokardiografy AsCARD MrGrey v.001, (rok produkcji 2010, producent APEL) przekazano wraz z wyposażeniem i sprzętem towarzyszącym, tj. dwoma walizkami na sprzęt medyczny WMB5 v.101 oraz wózkiem WB5 v.001. Aparaty medyczne są bardzo nowoczesne i wygodne w eksploatacji. Sprzęt jest estetyczny, niewielkich rozmiarów. Można go zmieścić w przenośnej walizce. Jest lekki i prosty w obsłudze, co zaprezentowała Małgorzata Salasa, zastępca naczelnej pielęgniarki Centrum, demonstrując zebranym przekazywany sprzęt.

Elektrokardiografy posiadają specjalne filtry poprawiające znacznie jakość zapisu. Można powiedzieć, że jest to TELE-EKG, to znaczy, że zapis wyniku badania może być natychmiast przesyłany bezpośrednio do komputera lekarza prowadzącego. Może również, co ważne, działać bez podłączenia do prądu, wykorzystując specjalne baterie, co czyni go niezwykle mobilnym.

Doktor Krystyna Jurowska, członek Zarządu spółki „Ujastek”, dziękowała za ten piękny i nowoczesny sprzęt, podkreślając, że jest on kolejnym dowodem dotychczasowej, bardzo owocnej współpracy Fundacji nie tylko ze spółką „Ujastek”, ale również z Fundacją Pro Vitalis, która wykonuje badania w ramach licznie organizowanych przez HFOZiPS akcji profilaktyki zdrowia. Prezes Jurowska przedstawiła też plany na najbliższe wspólne działania, m.in. wdrożenie szczególnego nadzoru nad osobami starszymi – czemu jak najbardziej mogą służyć mobilne aparaty EKG.

Jak zauważył przewodniczący Komisji Rewizyjnej Fundacji Konrad Grzeszkowiak, potrzeby działań na rzecz se-

Nowoczesny aparat EKG mieści się w takiej walizeczce. Umowę przekazania ze strony Fundacji sygnowali wiceprzewodniczący Rady Fundacji Krzysztof Stypuła i wiceprezes Marek Grochal, a ze strony spółki Ujastek doktor Krystyna Jurowska, członek zarządu spółki Ujastek. Na zdjęciu Krzysztof Stypuła i doktor Krystyna Jurowska.

niorów były już rozważane przez Zarząd Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej. Wymaga to oczywiście uszczegółowienia, zebrania informacji o potrzebach w tym zakresie poprzez kontakt z Kołami Emerytów Huty i wypracowania wspólnych, najlepszych propozycji pomocy.

Tadeusz Stasielak, wiceprzewodniczący Rady Fundacji, oraz Józef Kawula, wiceprzewodniczący NSZZ Pracowników AMP, podkreślali, że dobra współpraca jest korzystna dla wszystkich, a każdy pomysł jest cenny i może zostać zrealizowany dzięki dobrym kontaktom pomiędzy oboma fundacjami.

Ale – co podkreślił Krzysztof Stypuła, prezes Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej – słowo „dziękujemy” należy się przede wszystkim tym wszystkim darczyńcom, którzy nieustająco wspomagają fundację, często ze swoich skromnych dochodów. To jednak tworzy kwoty pozwalające m.in. na zakup nowoczesnego sprzętu.

Prezes dziękował również obecnym podczas przekazania nowych aparatów EKG osobom, które poświęcają społecznie swój wolny czas na pracę cha-

rytatywną w hutniczej fundacji. W spotkaniu uczestniczyli również Włodzisław Kaczmar, członek Zarządu spółki „Ujastek”, oraz dr Alina Fijałkowska, kierownik POZ, wiceprezes Zarządu Fundacji, a ze strony Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej wiceprezes Marek Grochal i kierownik Biura Fundacji – Iwona Kucharska-Beluch.

Wszyscy zgodzili się, że nie będzie to (gdy sytuacja finansowa pozwoli) ostatni zakup z myślą o pacjentach i że zainicjuje on kolejne akcje profilaktyczne dla hutników i darczyńców Fundacji.

Dwa nowoczesne kardiografy do obrazowania pracy serca to kolejny sprzęt ufundowany przez hutniczą fundację. W ten sposób „grosz” darowany w postaci składek czy w ramach 1 proc. odpisu z podatku na rzecz Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia w Krakowie wraca do darczyńców.

W roku ub. na potrzeby pacjentów centrum Ujastek Hutnicza Fundacja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej przekazała tonometr – aparat pozwalający na szybką diagnostykę jaskry.

Kamil Żarów dwa lata temu ukończył mechanikę i budowę maszyn na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Od 1 września 2008 roku pracuje w ArcelorMittal Poland S.A.: od roku jako inżynier mechanik, specjalista techniczny ds. konwertorów. Obecnie odbywa kilkunastotygodniowy staż w Bremen, w jednej z hut zatrudniającego go globalnego koncernu.

URZEKŁA MNIE HUTA...

Do ArcelorMittal Poland Kamil trafił dzięki starszemu koledze, który pod koniec studiów przesłał mu link do strony www z prezentacją programu Group Engineers. Pomysł wyjazdu na zagraniczny staż bardzo mu się spodobał. Kwalifikację do programu przeszedł bez trudności, choć nie wszystkim się to udało. Jednak mimo to pierwszy dzień pracy w krakowskiej hucie budził obawy świeżo upieczonego inżyniera:

– Stres, nerwy, strach przed kompromitacją i brakiem praktycznej wiedzy – wszyscy czuliśmy się chyba tak samo pierwszego dnia w pracy. Okazało się jednak, że pomaga hasło „AGH”. Słyszac nazwę uczelni, którą kończyłem, moi rozmówcy kiwali z uznaniem głowami. Ale dalej już trzeba było brnąć samemu. Zapamiętałem słowa prezesa skierowane do nas, stażystów, na spotkaniu 1 września w Dąbrowie Górniczej – „musicie okiełznać strach”. Mówił oczywiście po angielsku, bo firma, do której trafiłem, to koncern zatrudniający prawie 300 tys. osób w 60 krajach całego świata, a my zostaliśmy wyselekcjonowani do programu Group Engineers, czyli do pracy w hutach całej Grupy.

Ale dalej – wcale nie było tak źle. Kamil nie ukrywa, że złożył swoje dokumenty aplikacyjne do huty, bo skusiła go przede wszystkim możliwość zagranicznych wojaży. Miał w tym już pewne doświadczenie. Podczas studenckich wakacji pracował w różnych miejscach: w zagranicznych firmach, Delhi i Valeo, a nawet na budowie w Chicago. O swój angielski nie musiał się martwić. Wydawało mi się, że nie go nie może zaskoczyć.

– Praca w hucie, w utrzymaniu ruchu konwertora, w którym wytapia się stal, to jednak coś innego. Obawiałem się, że moja teoretyczna wiedza to za mało. Na początek mieliśmy przez 3 miesiące poznawać pracę wszystkich linii krakowskiej huty ArcelorMittal. To okazało się najlepsze, co może spotkać młodego pracownika, wręcz zbawienne dla

inżyniera teoretyka. Po stażu zmieniłem plany, zdecydowałem, że zostaję w kraju. Mechanik utrzymania ruchu konwertora odchodził na emeryturę, a mnie, 26-letniemu inżynierowi, zapro-

ponowano objęcie jego stanowiska! Musiałem się z tym zmierzyć. Koledzy wyjechali do huty w Chicago, ale ja nie żałuję swojej decyzji. Atmosfera niemal rodzinna, wszyscy pomagają w pracy, kierownik – w porządku. Nigdy nie usłyszałem „radź sobie sam”. Zdarzały się już trudne sytuacje, ale to właśnie one sprawiają, że praca nie nuży, tylko daje satysfakcję.

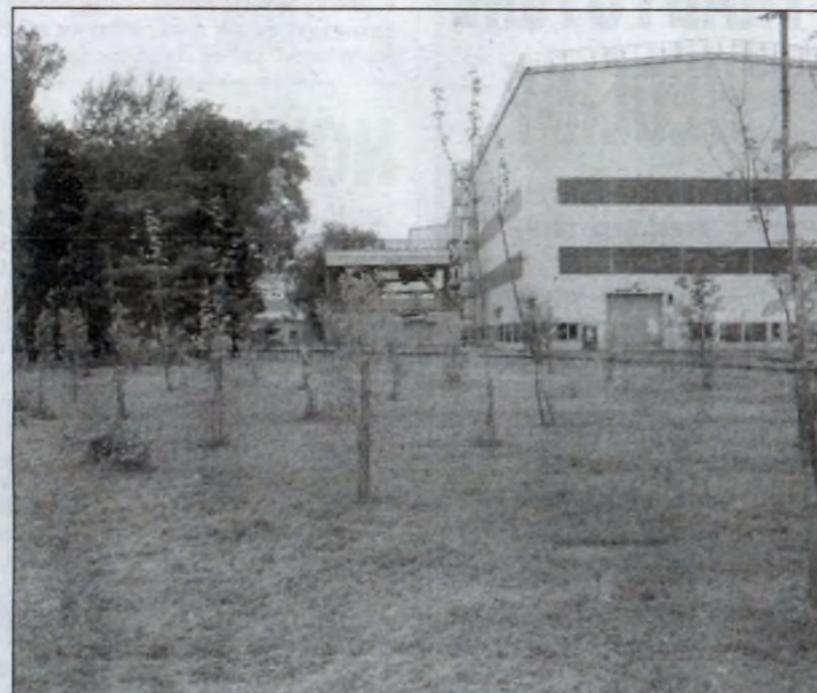
Pespektywa pracy na stałe w odległych zakątkach świata kusi młodych inżynierów. I nie jest wcale poza ich zasięgiem. Wystarczy – będąc pracownikiem huty – wybrać „Job Market” na stronie www koncernu ArcelorMittal i wysłać swoje CV. Na razie większość z nich, tak jak Kamil, przegląda niezobowiązująco oferty, przygląda się innym hutom podczas zagranicznych delegacji do bliźniaczych hut, w Bremen albo w Eisenhuttenstadt. Służą one głównie gromadzeniu doświadczeń i uczeniu się na dobrych przykładach, ale zbliżają nas też do świata. Odległość nie jest już żadną przeszkodą w migracjach pracowników, a wyzwania czekają wszędzie.

JAK W TEJ HUCIE ZIELONO!

Wśród osób odwiedzających krakowską hutę, choćby podczas Dni Otwartych, często pojawia się zaskoczenie, że na terenie zakładu zieleni się od drzew. O tej porze roku zaczynają już się nawet złocić, co jednak nie umniejsza ich znaczenia, nie tylko estetycznego.

Poczynając od roku 2006 ArcelorMittal Poland przeprowadził dwie duże akcje sadzenia drzew. W pierwszym etapie posadzonych zostało 100 tys. sztuk sadzonek, w drugim 250 tys. sztuk. Większość z nich rośnie na terenach należących do Oddziału w Dąbrowie Górniczej, jednak część posadzono także w Krakowie.

Czy człowiekowi w ogóle potrzebne są drzewa i las? Są potrzebne, a nawet niezbędne. Szacuje się, że łącznie lasy Ziemi zaspokajają połowę zapotrzebowania na tlen wszystkich ludzi i zwierząt, produkując go rocznie około 26 mld ton! Średnio jeden hektar drzew produkuje dziennie taką ilość tlenu, jaka jest potrzebna dla 45 osób. Zatem po-

O posadzone wokół walcowni gorącej drzewa dbają jej pracownicy.

pierwsze las to „fabryka tlenu”, po drugie – naturalny filtr osłaniający przed zanieczyszczeniami. Na tym jednak nie kończy się środowiskowotwórcza rola drzew, bowiem chronią one także gleby, wspomagają kształtowanie stosunków wodnych, a duże ich zbiorowiska korzystnie wpływają na mikroklimat. Nie bez znaczenia są funkcje produkcyjne – las to dostawca drewna.

Aktualnie wewnątrz ogrodzenia huty ok. 40 proc. całego terenu zajmują drzewa różnych gatunków. Zgodnie z obowiązującym prawem, chcąc wyciąć drzewo, które np. zagraża bezpieczeństwu instalacji lub ludzi, jesteśmy zobowiązani posadzić nowe. Drzew zatem nie ubywa, co najwyżej zmienia się ich lokalizacja. Pielęgnacja drzew wymaga dużych nakładów pracy, a także finansów, jednak pełnią one w hucie istotne funkcje: stanowią „biologiczny filtr” powietrza oraz barierę dźwiękochłonną.

Choć na terenie huty ciężko mówić o lesie, to jednak skupiska drzew, które się tu znajdują, stały się ostoją dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Pracowników huty już przestał dziwić widok wiewiórek, zajęcy czy kuropatw, które

czują się tutaj jak w domu. Sąsiedztwo instalacji i kilometrów rurociągów nie zniechęciło ich widać do zamieszkania na tym terenie. Przyroda często samistnie wkracza na tereny, zdawałoby się, bardzo dla jej rozwoju niekorzystne.

Tereny zadrzewione znajdują się także w byłej strefie ochronnej huty, gdzie spełniały funkcję „zieleni izolacyjnej”. Choć strefę zlikwidowano w 2005 roku, to w wielu miejscach, m.in. w osiedlu Ruszcza, za Złomexem, rosną jeszcze ponad 30-letnie skupiska drzew, zasadzone przez hutników.

Przypominamy o możliwości kontaktu z Eko-Ambasadorem w sprawach ekologicznych związanych z ochroną środowiska krakowskiej huty ArcelorMittal Poland S.A. podczas codziennych dyżurów telefonicznych w godzinach od 9 do 11 oraz za pomocą e-maili.

Eko-Ambasador
ArcelorMittal Poland S.A.
Jolanta Malicka
tel. 0 800 800 331 (linia bezpłatna)
zielona.huta@arcelormittal.com

BLIŻEJ PRAWDY

W Sali Towarzystwa Kulturalnego GALERIA w os. Centrum B 3 (dawny salon TPSP) otwarta została wystawa malarstwa Barbary Matuszczyk. Jest to szósta wystawa tej malarki w ciągu ostatnich 4 lat, podkreślił podczas wernisażu Antoni Kawalko, znany malarz i przewodniczący nowohuckiego oddziału Towarzystwa Sztuk Wszelkich. Zwrócił uwagę na pracowitość i coraz większą dojrzałość artystki. Książę pralut Jan Bielański nawiązał do tytułu wystawy i stwierdził, że obrazy autorki ukazujące kwiaty i polskie pejzaże są bliskie prawdy, bo co jest bardziej prawdziwe jak piękno przyrody.

Wszystkie prezentowane obrazy zostały namalowane w technice olejnej. Są to pejzaże Krakowa i okolic, kompozycje kwiatowe, dobrze skomponowane motywy we wszystkich porach roku. Na uwagę zasługuje dobra ekspozycja prezentowanych obrazów. Wystawa świadczy o dużej wrażliwości autorki, na piękno, poszukiwania prawdy i dobra, są to zapewne atrybuty jej sztuki. Powstaje pytanie, jaki wysiłek należy podjąć, aby zaobserwować, znaleźć, wypowiedzieć, namalować ten niepojęty świat. Jaka pokora i jednocześnie odwaga jest potrzebna, kiedy malarz staje przed białym blejtratem z pędzlem i farbami? Prawda – poszukiwana, obserwowana, wypowiedziana, wyśpiewana wykuta w kamieniu, zagrana na skrzypcach, wymodlona, wyszeptana – staje się nowym przeżyciem, nowym doświadczeniem. Jakie myśli towarzyszą malarzowi. Jaka myśl przyświeca

obrazowi, wystawie? Bo to przecież myśl jest ważna. Gdzie malarz znajduje inspirację, jak ją zachowuje? Z pewnością obrazy prezentowane na wystawie są próbą odpowiedzi na wiele pytań, są próbą syntetycznego wyrażenia, wypowiedzenia pędzlem otaczającego nas świata, są efektem wnikliwej obserwacji, zachwytu, wrażliwości na piękno. Pejzaże Barbary Matuszczyk są wytworne w kolorze pełnej ekspresji, napięcia kompozycyjnego. Można też powiedzieć, że są normalne, bez zbędnej moderny i wynalazczości a jednocześnie malarskie. Sama wystawa jest dobrze skomponowana, ma się wrażenie, że obrazy wzajemnie się wspierają i uzupełniają. Z całą pewnością nie konkurują ze sobą i nie szokują. Wernisaż uświetniła Roma Krzemień – z zespołem Promyki Krakowa, a przybyło na niego wielu przyjaciół i bliskich autorki. (sp) Fot. autor

Notowania cenowe

NA ZIELONYM RYNKU

Dawno nie zaglądałem na zielony rynek, a tu przecież trwa sezon zbiorów warzyw okopowych. Niestety nie mam dobrych wiadomości dla klientów. Ten rok nie jest najlepszy w zbiorach i w związku z tym ceny są stosunkowo wysokie, aż strach pomyśleć, co będzie na przednówku. Nasze podstawowe warzywo, ziemniak, po chwilowym skoku cenowym w połowie września na 2 zł/kg, na szczęście spadło do 1,50 zł/kg, ale jego cena na pewno z czasem będzie rosła. Drogie są inne warzywa okopowe: marchew 2–2,50 zł/kg, pietruszka i seler 5 zł/kg, burak 2 zł/kg lub II gat. 1,30 zł/kg, por na sztuki od 1 do 1,50 zł. Zdrowa czarna rzepa kosztuje 4 zł/kg, a seler naciowy na sałatki 7 zł/opak. Cebula zw. to wydatek 2 zł, a czerwona 4 zł/kg. Kończą się pomidory gruntowe, resztki są po 3 zł/kg, a ze szklarni kosztują już 6–7 zł/kg. Podobnie ogórki szklarniowe są już po 5 zł/kg. Papryka pomidorowa też powoli drożeje na 4–5 zł/kg. Kapusta zwykła kosztuje od 2 do 4 zł/głównka, włoska i czerwona jest nieco droższa w granicach 3–5 zł/głównka. Kalafior i brokuły są w podobnej cenie 2,50–3 zł/szt. Jedynie wyszukane warzywa bakłażany są po 7 zł/kg, a cukinie na sztuki po 2 zł. Nie brakuje sałat, ale i tu ceny są wyższe niż w ub. roku. Zwykła kosztuje 2 zł, „pekinka” w zależności od wielkości 2–4 zł/szt, strzypiasta i endywia po 2,50 zł, najdroższa jest lodowa po 4 zł/głównka. Pęczki zieleniny, pietruszki, szczypioru, są po 1 zł, a jedynie kopek kosztuje 1,50 zł. Warzywa kiszzone też są droższe, bo ogórki kiszzone kosztują się po 7 zł/kg, a kapusta dochodzi do 5 zł/kg. Końcówka fasolki szparagowej gruntowej kosztuje 6 zł/kg, a jasiek świeży 12 zł/kg. Ceny podaję z pl. Bieliczyce. (sp)

WALUTA

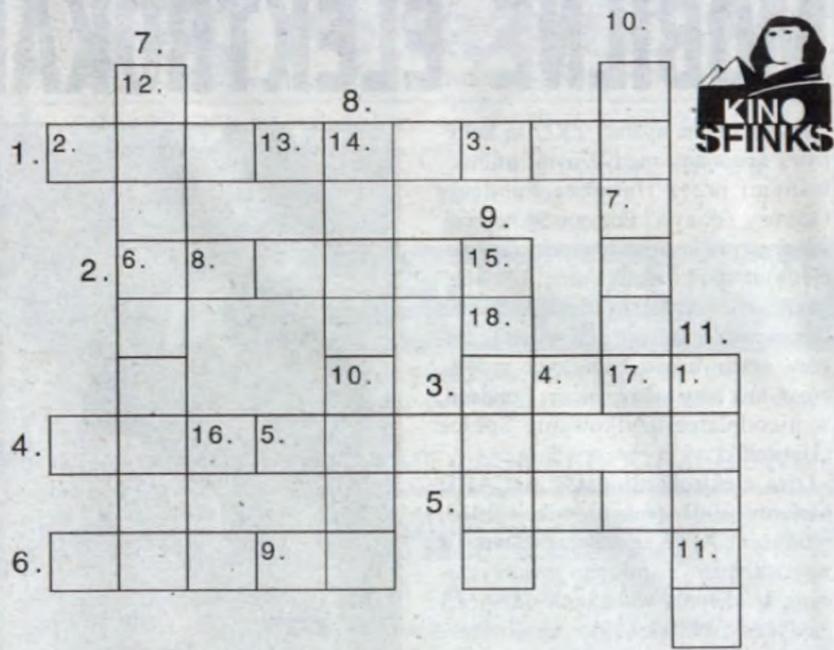
Nadal utrzymuje się tendencja wzrostowa wartości złotówki, która umacnia się w stosunku do walut obcych. W kantorze na pl. Bieliczyce, paw. 24, tel. 641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 2,80–2,95 zł, euro: 3,94–3,99 zł, GBP: 4,57–4,64 zł, CHF: 2,96–3,02 zł. (sp)

TRADYCYJNE WĘDLINY

Z małych rodzinnych masarni m.in. „Wędzarni stryjska”, bez konserwantów, przygotowane według receptur przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Niedrogie wędliny końskie. **Józef Aksamit** zaprasza do swojego pawilonu nr 466, prowadzonego od 1995 roku na bazarze „Tomex”.

Czynne: pon.–pt. 7–15, sob. 7–13. W cenach promocyjnych: szynka domowa 26,90 zł, schab domowy 26,90, kiełbasa szynkowa 17,99 zł, zwyczajna 7,99 zł, kiszka domowa 6,90 zł.

FILMOWA KRZYŻÓWKA „SFINKSA”

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

POZIOMO: 1. Monica Bellucci zagrała ją w jednym z filmów o Asterixie, 2. Robert, amerykański aktor znany m.in. z „Ojca chrzestnego” i „Czasu Apokalipsy”, 3. królowa, znakomita rola Aleksandry Śląskiej, 4. Allan, znakomity polski scenograf, laureat Oscara za scenografię do „Listy Schindlera”, 5. działa i w baśni, i w komedii romantycznej, 6. do Zatrącenia, do Wellville, albo... do nikąd.

PIONOWO: 7. Kirk Douglas był nim w „Spartakusie”, a Russell Crowe w filmie Ridley’a Scotta z 2000 r., 8. ten film przyniósł Romanowi Polańskiemu Oscara za reżyserię, 9. filmowa rodzina, której losy pokazuje jeden z popularnych polskich seriali, 10. jeden z panów Kociniaków, 11. „Alternatywy 4” lub „Baker Street 221B”.

***

Odpowiedzi prosimy przysłać pocztą na adres: Kino Sfinks, os. Górali 5, 31-959 Kraków lub e-mailem: sfinks@okn.edu.pl (wraz z nazwiskiem i numerem telefonu) do środy 6 października. Wśród nadesłanych odpowiedzi rozlosujemy miesięczny karnet do kina „Sfinks”.

Karnet do kina Sfinks za rozwiązanie krzyżówki z 16 IX (hasło: Science fiction) wylosował Robert Piecha. Gratulujemy!

Od 1 do 7 października

W KINIE STUDYJNYM „SFINKS”

● **„JESTEM TWÓJ”** Mariusza Grzegorzka oparty został na motywach dramatu wybitnej kanadyjskiej autorki Judith Thompson. Jest to zarówno trzymający w napięciu psychotriller, jak i subtelna opowieść o potrzebie miłości. Historia bohaterów, których życie rzuca w wir niespodziewanych wydarzeń i otwiera na nowe doświadczenia. Marta, trzydziestoletnia lekarka, traci panowanie nad swoim życiem. Odrzuca zakochanego w niej męża, biznesmena Jacka. Zostaje sama. Przypadkowo poznaje młodego kryminalistę Artura, który zakochuje się w niej bez pamięci. Nagle niekontrolowane zbliżenie, niechciana ciąża, którą Marta chce usunąć. Artur chce ratować dziecko, pomaga mu w tym matka. Siostra Marty, Alicja próbuje pomóc siostrze na życiowym zakręcie, choć jej własne życie to emocjonalna ruina. Tajemnice, maski, skrywane obsesje wybuchają z wielką siłą.

● Co by było, gdyby piękna kobieta nieoczekiwanie zaczęła się zmieniać w inną piękną kobietę? **„NIE OGLĄDAJ SIĘ”** to pełen zaskakujących zwrotów akcji francusko-włoski thriller psychologiczny, w którym spotkały się dwie znakomite aktorki, regularnie wygrywające rankingi najpiękniejszych kobiet świata – Sophie Marceau i Monica Bellucci. Pisarka Jeanne, przykładowa żona, matka dwojki dzieci, jest pochłonięta swoją najnowszą powieścią. Niespodziewanie wokół niej zaczyna zmieniać się rzeczywistość... Najpierw ulegają niemal niezauważalnej przemianie drobne detale, potem transformacji podlega jej ciało. Zaniepokojona, szuka wsparcia wśród bliskich. Jednak nikt z otoczenia Jeanne nie potwierdza tych zmian. Rodzina jest przekonana, że obsesja bierze się ze stresu, przepracowania i pisarskiej fantazji. Jeanne niemal wierzy, że mają rację. Aż do dnia, w którym wśród szpargałów swojej matki odkrywa zdjęcie. Fotografia naprowadza ją na ślad pewnej Włoszki. Od tej chwili nic już nie jest oczywiste.

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 poleca:
♦ **Paweł Goźliński, Jul**, Wydawnictwo Czarne 2010. Nad ranem 2 lipca w dół Rue Mouffetard zbiega poprzecinana pasami płomieni ludzka sylwetka. Żywa pochodnia. Emigrant Adam Podhorecki strzela jej w głowę, by skrócić mękę. Staje się tym samym pierwszym podejrzanym, ale też współnikiem mordercy. Żeby uwolnić się od oskarżenia – i widm własnej przeszłości – będzie musiał rozwiązać zagadkę serii potwornych morderstw. Dochodzi do nich w środowisku polskich emigrantów. Jedną z kolejnych ofiar ma być Mickiewicz. Kto stoi za zamachem na jego życie? Prorok Towiański? Moskiewska ambasada? Bracia zmartwychwstańcy? Francuska policja? Fałszywe złoto? Syfilis? Co ma wspólnego z morderstwami tajemniczy klub haszyszystów? Jak głęboko sięga tajemnica morderstw?

♦ **Agnieszka Graff, Magma i inne próby zrozumienia, o co chodzi**, Wydawnictwo Krytyki Politycznej 2010. Czy naprawdę jesteśmy krajem katolickim? Dlaczego polscy liberałowie to zwykli konserwatyści? Czy Unia Europejska pomaga gejom? Czy feministki żyją w gettach? I czy kobiety istnieją realnie? Agnieszka Graff stawia te pytania minionemu dwudziestolecu – epoce liberalnej demokracji i wolnego rynku. Pytania niewygodne, bo skoro jest rynek i demokracja, to musi być także wolność i równość. Tymczasem już dziesięć lat temu autorka pisała, że Polska to „świat bez kobiet”, w którym życie publiczne zdominował męski konserwatyzm. Więcej na www.okn.edu.pl.

Krakowskie Spotkania Artystyczne w NCK 4–7 października

„GAUDIUM”

Od lat w Nowohuckim Centrum Kultury są organizowane przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Gaudium et Spes” Krakowskie Spotkania Artystyczne „Gaudium”. Najbliższe odbędą się w dniach od 4 do 7 października. Na sali estradowej będą prezentować swoje umiejętności teatralne i taneczne niepełnosprawni z całej Małopolski w godzinach od 10.00 do 15.00. W holu przed salą będzie można obejrzeć wystawę prac plastycznych. Warto w tym czasie wybrać się do NCK i zobaczyć, na co stać ludzi, którzy mimo swoich ułomności potrafią być szczęśliwi i przekazać tę radość innym. (sp)

KABARET „MUMIO” ZAPRASZA

1 października (piątek), o godz. 19.30, w sali teatralnej NCK wystąpi Kabaret „Mumio”. Bilety w cenie 50 zł są do nabycia w pokoju 005, w godz. 9.00–15.30. Kontakt pod nr tel. 503-137-862. (mp)

ZAGRAJ W „CASHFLOW”

Oficjalny Klub „Cashflow Gwiazda Południa” zaprasza 2 października (sobota), w godz. 9.30–12.30 na pokazowe spotkanie z grą „Cashflow”. W trakcie tego spotkania każdy uczestnik, który wcześniej zarezerwuje sobie na nie miejsce, będzie miał okazję poznać i zagrać w jedną z najbardziej popularnych na świecie planszowych gier edukacyjnych „Cashflow”. Została ona opracowana przez amerykańskiego specjalistę od edukacji finansowej – Roberta Kiyosakiego. – Uczy umiejętności zarządzania finansami osobistymi, rozwija finansową inteligencję uczestników, uczy podstaw inwestowania w różne dostępne na rynku formy pomnażania kapitału – jednym słowem: uczy umiejętności bardzo przydatnych w życiu każdego dorosłego człowieka.

W grę mogą zagrać zarówno ludzie młodzi (gimnazjaliści, licealiści, studenci, jak i osoby dorosłe. Gra posiada rekomendację Ministerstwa Edukacji Narodowej i jest zalecana jako pomoc dydaktyczna w kształceniu zarówno młodzieży, jak i osób dorosłych. Zapraszamy na fantastyczną przygodę z edukacją finansową, gdzie wspólnie będziemy się uczyć, bawić i wymieniać doświadczenia z innymi uczestnikami gry. Zapisy i rezerwacje miejsca na spotkanie można dokonać w Nowohuckim Centrum Kultury, ul. Jana Pawła II lub u lidera Klubu „Cashflow” Michała Świerczka pod nr tel. kom. 515-268-322, e-mail: megimajk@poczta.onet.pl. Więcej szczegółów na temat gry i związanej z nią edukacji można znaleźć na stronie www.klubcashflow.pl. (mp)

KONCERT NA GŁOS I RĘCĘ

Trzeci w tym roku koncert w ramach projektu społeczno-kulturalnego *Nowa Huta. Dlaczego Nie?!* zagościł w parafii pw. św. Brata Alberta na os. Dywizjonu 303. 18 września br. w *Koncertie na głos i ręce* przed wypełniającą kościół po brzegi publicznością, swoje niezwykle możliwości wokalne zaprezentował Janusz Radek.

Podczas recitalu artysta przypomniał swoje największe hity – od niezwykłych interpretacji piosenek z Piwnicy pod Baranami, po własne autorskie kompozycje. Wokaliście towarzyszył krakowski pianista Paweł Piątek.

Tego wieczoru zabrzmiały między innymi utwory: *Dziękuję za miłość*, *Stacja raj*, *Kolorowy anioł*, *Czekam wytrwale* oraz *Plączesz kochana*. Nie zabrakło również niezwykle poruszającego *Kiedy u... kochanie* do słów Haliny Poświatowskiej oraz *Sur le pont D'Avignon* na podstawie tekstu Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

Pełen nastrojowości i różnorodności muzycznej koncert zadowolił z pewnością nawet najbardziej wymagających uczestników tego wydarzenia. Niebawala ekspresja artysty widoczna podczas całego występu z pewnością skłoni do sięgnięcia do jego twórczości wszystkich, którzy z Januszem Radkiem spótkali się muzycznie po raz pierwszy. Wydarzeniu, jak zwykle, towarzyszyła kwesta na rzecz Hospicjum im. św. Łazarza w Krakowie.

Janusz Radek – wokalista i aktor – jest laureatem wielu nagród, z których najważniejsze to Grand Prix, nagrody publiczności i dziennikarzy XXIV Przeglądu Piosenki Aktorskiej Wrocław 2003 oraz nagroda dziennikarzy za wykonanie utworu Czesława Niemena pt. *Dziwny jest ten świat* na festiwalu Opolo 2003. Jego debiutancki album *Królowa Nocy* w miesiąc po premierze

otrzymał miano Złotej Płyty. W październiku 2004 ukazała się *Serwus madonna*, którą nominowano do nagrody Fryderyk 2004. Wystąpił w kilku ważnych spektaklach muzycznych: *Jesus Christ Superstar*, *Opowieściach Jednastu Katów* i *Berlińskiej Rewii Kabaretowej*, *Śnie nocy letniej*. Uczestniczył w wielu prestiżowych koncertach oraz projektach muzycznych. Wraz z Grzegorzem Halamą i Robertem Kasprzycim współtworzył krakowski kabaret Zielone Szkiełko. W 2006 zagrał Jürgena w *La Dolce NRD* wg scenariusza i w reżyserii Łukasza Czuja oraz wydał autorski album pt. *Dziękuję za miłość*, który stał się Złotą Płytą. W 2009 ukazał się *Dziwny ten świat*. *Opowieść Niemnem*, będący osobistą interpretacją największych przebojów Czesława Niemena. Ten krążek już w dwa tygodnie otrzymał miano Złotej Płyty!

Do tej pory w ramach cyklu organizowanego przez Porozumienie Dzielnicy Nowohuckich Dzielnice: XIV Czyżyny, XVI Bieńczyce, XVII Wzgórza Krzesławickie, Ośrodek Kultury Kraków

Nowa Huta oraz Dzielnice XVIII Nowa Huta odbyło się 25 spotkań z artystami polskiej estrady, będącymi wykonawcami różnych gatunków muzycznych, oraz dwie projekcje filmowe.

Projekt zrealizowano przy udziale finansowym Gminy Miejskiej Kraków oraz przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. Sponsorem strategicznym cyklu jest Elektrociepłownia Kraków S.A. Partnerami projektu są: parafia św. Brata Alberta, Agencja Art. Blue, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie oraz Harcerski Zespół Ratowniczy Hufca ZHP Kraków Nowa Huta. Patronat medialny objęły: TVP Kraków, „Dziennik Polski”, Radio Plus, Kulturratka, Magiczny Kraków i „Głos-Tygodnik Nowohucki”.

(f) Fot. M. Ziemiańska

„Port to dobry dom”, czyli...

SZANTY W „JĘDRUSIU”

Muzycznych opowieści o wielorybach, harpunnikach, pięknych i niebezpiecznych kobietach, bitwach morskich i walkach z żywiołami, a także o tęsk-

nocie za morzem można było posłuchać i wspólnie z Grupą Okazjonalną Bez Bisów zaśpiewać 23 września br. w Klubie Jędrus Ośrodka Kultury Kraków

Nowa Huta, podczas kolejnego wieczoru z cyklu *Pod-różne piosenki*. Wspólnie pozeleglowaliśmy po morzach i oceanach, zawijając po drodze do różnych portów i nie gardząc napotkanymi tawernami, a towarzyszyły nam pieśni o ludziach morza, ich ciężkiej pracy, starych żaglowcach i morskich zwyczajach. Było raz smutno, to znów wesoło, a kiedy stare żaglowce odpłynęły wreszcie na zasłużony odpoczynek, odwiedziła nas nostalgia za tamtymi czasami.

Pod-różne piosenki to nowy cykl spotkań muzycznych, do udziału w których zaprasza Klub Jędrus Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta i Grupa Okazjonalna Bez Bisów.

Serdecznie zachęcamy do szukania informacji o kolejnych *Pod-różnych piosenkach* na stronie internetowej Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta – www.krakownh.pl, a zwłaszcza zapraszamy chętnych do wystąpienia przed niezwykle życzliwą publicznością.

M.S.

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
 Kościół św. Bartłomieja: 9, 10.15, 11.30
 Szklane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14.30, 17, 19, 20.30.
 Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16, 17.30, 19.
 Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
 Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 20.
 Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17, 18.30, 20.
 Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
 Wzgórza Krzesławickie: 7, 8.15, 9.30, 11, 12.30, 16, 19.
 Boh. Września: 6.30, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.15, 16.30, 18, 19.30.
 ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18, 20.
 Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 18, 19.30.
 Krzesławice: 9.30, 14.00.
 Pleszów: 7.40, 11.10.
 Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
 Ruszcza: 7, 9, 11, 16.
 Górka Kościelnicza: 7, 12.
 Kościelniki: 10.30, 19.
 Wolica: 9, 18.
 Lubocza: 8, 10.30, 17.

Słowa na niedzielę

Zdrowe zasady, któreś posłyszał, miej za wzorzec.
 (por. 2 Tm 1)

Jeśli ktoś nie stara się postępować tak, jak wierzy, to po pewnym czasie zaczyna wierzyć tak, jak postępuje. Następnie zaczyna się poszukiwanie podobnych sobie, którzy nie będą prowokować wyrzutów sumienia.

A Jezus? Czy można Go unicestwić, nakazać milczenie, wyśmiać, okrzyknąć chorem na umyśle? Wielu już próbowało. Niektórzy w porę się ocknęli, a inni być może się... potępilli.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
 ● **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30,** tel. 648-59-57 – od poniedziałku od piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

PRZYCHODNIE PEŁNIĄCE DYŻURY LEKARSKIE

● **Opiekę całodobową nad pacjentami Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej pełnią:** Ambulatorium Opieki Całodobowej, os. Jagiellońskie nr 1, tel. 648-00-44 oraz os. Niepodległości nr 2, tel. 647-02-44.

MUZEUUM HISTORYCZNE: DZIEJE NOWEJ HUTY

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Oddział „Dzieje Nowej Huty”, os. Słoneczne 16, czynne od wtorku do soboty w godz. 9.30–17.00 oraz w drugą niedzielę miesiąca w tych samych godzinach.

MUZEUUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się na os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne: poniedziałek–piątek w godz. 10–16. Informacje pod adresem: <http://members.chello.pl/s.pietrzyk>.

KINA

SFINKS: ● **1.10 (piątek) – godz. 17.00** „Nie oglądaj się” (Francja-Włochy, 15 lat), **godz. 19.05** – „Jestem twój” (Polska, 15 lat). ● **2.10 (sobota) – godz. 17.00** „Jestem twój”, **godz. 19.00** – „Nie oglądaj się”. ● **3.10 (niedziela) – godz. 17.00** „Nie oglądaj się”, **godz. 19.05** „Jestem twój”. ● **4.10 (poniedziałek) – kino nieczynne**. ● **5.10 (wtorek) – godz. 17.00** „Jestem twój”, **godz. 19.00** „Nie oglądaj się”. ● **6.10 (środa) – godz. 17.00** „Nie oglądaj się”, **godz. 19.05** „Jestem twój”. ● **7.10 (czwartek) – godz. 17.00** „Nie oglądaj się”, **godz. 19.05** – DKF: Wczesne filmy Jerzego Skolimowskiego – „Rysopis” (Polska, 15 lat).

W TEATRZE LUDOWYM

◆ **Duża Scena, os. Teatralne 34:** ● **1 X (piątek), godz. 11** – Błysk rekina. ● **2 i 3 X (sobota i niedziela), godz. 18** – Prywatna klinika. ● **5 i 6 X (wtorek i środa), godz. 11** – Pyza za Wielką wodą. ● **7 X (czwartek), godz. 11** – Pyza na polskich drózkach.
 ◆ **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1:** ● **1 X (piątek), godz. 18 i 20** – Zwierzenia pomogwiędzy. ● **2, 3 i 7 X (sobota, niedziela i czwartek), godz. 19** – Mąż mojej żony.

MISTRZOWIE GITARY OCZAROWALI MELOMANÓW

Skąd nazwa festiwalu „Nowohucka Jesień Gitarowa”? W 2005 r. Młodzieżowy Dom Kultury im. Janusza Korczaka z siedzibą na os. Kalinowym wraz ze Stowarzyszeniem im. Janusza Korczaka zorganizowały pierwszy taki festiwal i taką nadały mu nazwę. Po roku dołączyła do organizowania festiwalu Akademia Muzyczna w Krakowie. Minęło pięć lat. Mały jubileusz. Festiwal w sposób wyjątkowy promuje Nową Hutę i Kraków w świecie. Cóż, muzyka nie zna granic. Na festiwal, który ma już swoją renomę, przyjeżdżają mistrzowie gitary z całego świata. I cenią to sobie. Organizatorom gratulujemy sukcesu.

Festiwal trwał cztery dni. W poniedziałek 20 września przed godziną 19.00 w Teatrze Ludowym, przed koncertem inauguracyjnym zapowiedziano, że w klimacie jazzu i bossa nowy zagra znakomity brazylijski gitarzysta **Aliéksey Vianna**, któremu towarzyszyć będą **Rafał Mazur** na gitarze basowej i **Wiesław Jamioł** na perkusji – zaczęło być tłoczno. Okazało się, że przyciągnęła ludzi też wystawa malarstwa inspirowana muzyką i Meksykiem autorstwa **Małgorzaty Buczek-Słodzińskiej**. Swoje cykle malarskie, tkaniny, rysunki, obiekty z autorskiego papieru czerpanego artystka prezentowała na 40 wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i na świecie. Wystawa jest nadal czynna. Warto ją zobaczyć. Potem była uczta dla melomanów w wykonaniu muzyków. Były brawa, bisy. Wszystko z najwyższej półki.

21 września we Floriance wystąpił zespół Ensemble Spectral – **Roch Modrzejewski** (gitara) i **Rafał Żółkoś** (flet). Bisować musieli. Bisować też musiał **Pablo Garibay** z Meksyku, który też koncertował we Floriance dzień później. W czwartek we Florian-

była jurorem w międzynarodowych konkursach gitarowych. Ciągłe pisze, uczy i bywa, tam gdzie gitara przyciąga ludzi. Też w Polsce. Mając przed sobą na krakowskim festiwalu taki liczący się w Europie dziennikarski autorytet, poprosiłam panią Danielle o wrażenia, jakie wywozi z Polski. Rozmowy nie odmówiła.

JESTEM ZACHWYCONA
– Jest pani po raz drugi na „Nowohuckiej Jesieni Gitarowej”. Pierwszy raz była Pani w 2008 r. Jak pani ocenia pomysł zorganizowania takiego festiwalu w Krakowie?

– Jest to doskonały pomysł. Zauważyłam, że im bardziej podwyższa się wartość gitary, wzrasta kultura słuchania. Obserwuję ogólnie duży rozwój muzyki w Polsce. A festiwal rozwija się wspaniale. Jestem nim zachwycona.

– Czy widzi pani różnicę między festiwalem zorganizowanym dwa lata temu a tym, w którym dziś uczestniczymy?

– Widzę przede wszystkim zmiany artystów. Bo często jest tak na festiwalach, że występują ci sami, rok po roku. Najbardziej zachwyca mnie duża dba-

może w niej znaleźć coś dla siebie w zależności od tego, jakie są jego gusta muzyczne i jaki poziom słuchania.

– Gra pani na gitarze?

– Grałam przez wiele, wiele lat. Byłam gitarzystką do momentu, gdy miałam wypadek i mam problemy z ręką, ale staram się być wierna gitarze poprzez stworzenie i bycie redaktorem naczelnym jednego z największych czasopism, dwumiesięcznika „Les Cahiers de la guitare”, który ukazywał się przez 21 lat. Również jako doktor muzykologii jeżdżę po całym świecie z wykładami dotyczącymi historii i techniki gitarowej.

– Jak odbiera pani atmosferę krakowskich spotkań gitarowych?

– Wspaniała.

– Spotkamy się za rok?

– Bardzo lubię Polaków. Są przyjaźni, ciepłi, uczuciowi i bardzo wrażliwi na muzykę. Są tutaj artyści naprawdę wspaniali. Muszę powiedzieć, że na tym festiwalu, jak nigdzie indziej, jest mnóstwo człowieczeństwa, ciepła i radości. Z wielką przyjemnością przyjadę po raz kolejny. Mam następne wykłady dotyczące gitary przygotowane na następne edycje festiwalu. Takie konferencje są również ciekawymi spotkaniami, równie interesującymi jak koncerty, bo mimo pewnego zażenowania wśród słuchaczy, może nie zawsze gotowych do zadawania pytań, to widzę olbrzymie zainteresowanie i przyjemność przysłuchiwania się temu, co mówię. Byłam na wielu, wielu festiwalach na całym świecie, ale nigdzie nie spotkałam tak pięknego połączenia sztuk plastycznych z muzyką.

EKSPRESYJNI, MUZYKALNIE SUBTELNI

W wypowiedzi pani Danielle Ribouillault zabrakło oceny dwóch ostatnich koncertów, czwartkowego w wykonaniu Susany Prieto i Alexisa Muzurakisa, duteu Duo Melis, i finałowego na

którym zagraли Anja Lechner i Pablo Márquez. Rozmawiałyśmy w antrakcie tego ostatniego. Czasu było mało. Więc o ocenę gry tych mistrzów gitary poprosiłam polskiego mistrza gitary Rocha Modrzejewskiego.

– Koncert Duo Melis dostarczył melomanom wiele emocji. Duet grał wirtuozowsko i ekspresyjnie, a jednocześnie bardzo muzykalnie i subtelnie. Muzycy byli niezwykle zgrani, co docenili słuchacze. W ostatnim dniu festiwalu Pablo Márquez (gitara) i Anja Lechner (wiolonczela) wykonali program, w którym przeważała muzyka współczesna, wysublimowana i intelektualna. Artyści bawili się kolorami, detalem, tworząc delikatny, pełen uroku nastrój, a ich gra emanowała znakomitym zrozumieniem utworów i dojrzałą emocjonalnością – powiedział Roch Modrzejewski. Tak krótką recenzję oceniającą w sposób wysublimowany grę mistrzowską gości, mógł wypowiedzieć tylko mistrz gitary.

***

Tegoroczna edycja festiwalu to muzyka kameralna z udziałem gitary. Światowej sławy wirtuozi – w różnych składach kameralnych – zaprezentowali ciekawe, nierzadko mało znane kompozy-

cje twórców współczesnych, a także muzykę dawną. Widownia Teatru Ludowego, aula Akademii Muzycznej Florianka i sala kameralna Akademii Muzycznej przy ul. św. Tomasza, które gościły wirtuozów wypełnione były do ostatniego miejsca plus dostawki. Wśród melomanów byli ludzie dojrzały i dzieci. I mnóstwo ludzi młodych wśród nich cudzoziemcy.

– Bardzo mi się podobała ta muzyka. Nie znam jej. Krótko mówiąc, na tych koncertach wirtuozów gitary pokazali, że gitara może wszystko. I można grać właśnie na gitarze równie dobrze i muzykę Scarlatti i jazzową. Było więcej utworów współczesnych kompozytorów, ale były też i przeróbki klasyków baroku. Dużo było muzyki z przełomu wieków. I dużo połączenia np. tanecznych rytmów hiszpańskich ze współczesną muzyką poważną. Nie znałem takiej muzyki. Więc niech ten festiwal będzie dwa razy w roku i nie aż tak kameralny. Bardziej rozreklamowany i dostępny nie tylko dla koneserów – powiedział jeden z melomanów. Do tych wypowiedzi dodam tylko, że

Do tych wypowiedzi dodam tylko, że

ce wystąpił duet Duo Melis: **Susana Prieto** (Hiszpania) i **Alexis Muzurakis** (Grecja). 24 września w sali koncertowej na św. Tomasza wystąpił duet: **Anja Lechner** – wiolonczela (Niemcy) i **Pablo Márquez** – gitara (Argentyna). Temu festiwalowi towarzyszyła też wystawa zdjęć meksykańskiego artysty fotografa – **Carlosa Cano Jiménez** eksponowana w kawiarni Cudowne Lata.

Krakowski festiwal to nie tylko wspaniałe koncerty w wykonaniu mistrzów gitary światowej klasy, to także lekcje mistrzowskie, których polskim gitarzystom udzielał: Aliéksey Vianna, Pablo Garibay, Susana Prieto i Alexis Muzurakis tworzący gitarowy duet Duo Melis. Na ten festiwal przyjechała też z Francji z wykładem „Oblicza gitary w epoce romantyzmu” – **Danielle Ribouillault**. Studiowała grę na gitarze u Turibia Santosa. Jest również absolwentką Wychowania Muzycznego oraz Literatury Klasycznej. Obroniła również doktorat z muzykologii na paryskiej Sorbonie. W 1982 r. założyła pismo „Les Cahiers de la guitare” (Zeszyty Gitarowe), francuski przegląd gitarowy, którego była redaktorem naczelnym przez 21 lat. Wielokrotnie

łoś o to, żeby przyjeżdżali na ten festiwal artyści naprawdę największego kalibru, najwyższej klasy.

– Jak ocenia pani mistrzów gitary, którzy teraz nam zagraли?

– Przede wszystkim podziwiam ich grę. Jest to olbrzymia dawka wspaniałej muzyki, najwyższej próby. Mamy zarówno muzykę improwizowaną, taką jak muzyka brazylijska wykonana przez Aliékseya Vianne. Mieliśmy również piękną, czystą muzykę epoki romantycznej wykonaną przez doskonałego gitarzystę meksykańskiego Pabla Garibaya. I mieliśmy olbrzymią dawkę muzyki współczesnej. Bardzo podobał mi się koncert dany przez dyrektora artystycznego tego festiwalu Rocha Modrzejewskiego i fletistę Rafała Żółkoś. Ci dwaj artyści, chociaż tak młodzi, we wspaniały sposób zaprezentowali przeróżne warianty XX wiekowej muzyki klasycznej. Pokazali, że w XX wieku była również muzyka liryczna zarówno atonalna, jak i tonalna. Pokazali nam, że muzyka współczesna nie jest nudna, nie jest jednolita, rozwija się w przeróżnych kierunkach, ma przeróżne oblicza i jest ich bardzo wiele. Jest tak szeroka i tak różnorodna, że każdy

JANINA DZIURO
Fot. Grzegorz Ziemiański
/FotoHuta

MUZEUM LOTNICTWA – NOWE OTWARCIE

Trochę trzeba się natrudzić – przystanku tramwajowego na wysokości Parku Lotników nie ma. Potem trzeba pokonać około dwustu metrów ulicy Makowskiego: bez chodników, wąskiej, ułożonej z płytek. Na jej końcu znajduje się wejście na teren Muzeum Lotnictwa Polskiego. Od dwóch tygodni jego nową bramą jest imponujący gmach.

BUDYNEK ŚMIGŁO

Projektanci berlińskiej pracowni Pysall Ruge, współpracujący z krakowskim projektantem Bartłojem Kisielewskim znaleźli dla głównego gmachu Muzeum Lotnictwa Polskiego (niemal 3400 m kw. powierzchni) odpowiednią formę. Z góry ma on kształt śmigła. Trzy „ramiona” wyznaczają części ekspozycyjną, edukacyjną i administracyjną, a przenikające się przestrzenie przypominają wnętrza nowoczesnego portu lotniczego. Przeszkłone boczne ściany (o wysokości 12 metrów) otwierają widok na samoloty stojące na pasie startowym.

Nowy budynek ma być ekologiczny w utrzymaniu. Główną salę ekspozycyjną zwrócono na północny wschód, dzięki czemu latem nie będzie wymagać klimatyzacji, a zimą – bez intensywnego ogrzewania – ma tu panować temperatura 15 st. Celsjusza. Obiekt został wybudowany i sfinansowany w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego z wykorzystaniem funduszy unijnych. Województwo Małopolskie pokryło 33 proc. z około 47 mln zł, bo tyle inwestycja kosztowała.

– Muzeum ma duże możliwości zarabiania na sobie. Dysponujemy dużym terenem. Możemy organizować koncerty, pikniki jak choćby „Coca Live”, która jest imprezą dochodową, pikniki, a nowoczesna multimedialna sala konferencyjna, znajdująca się w nowym gmachu, z zapleczem gastronomicznym, stanie się dla nas kolejnym źródłem dochodów – mówi Krzysztof Radwan, dyrektor muzeum.

Z HERMASZEWSKIM W KOSMOSIE

Dawne Rakowickie Błonia to jedno z najstarszych, europejskich lotnisk z 1912 r.. Wielokrotnie rozbudowywane funkcjonowało do 1963 r. Obecnie, w historycznym krajobrazie tworzonego Lotniczego Parku Kulturowego, zwiedzający Muzeum spotykają się ze współczesną techniką lotniczą, z historią awiacji i poznają zgromadzone tu statki powietrzne. Wiele z nich ekspozycyjnych jest wzdłuż dawnego pasa startowego lotniska. Jednym z celów budowy nowego gmachu było schowanie samolotów pod dach. Na nową ekspozycję trafiło 21 obiektów. Ale w ciągu dwóch lat, bo tyle trwała budowa nowego gmachu, muzeum pozyskało kolejne 33 statki powietrzne. Jednym z ciekawszych nabytków jest amerykański samolot myśliwsko-bombowy F-105 Thunderchief, którym latał podczas wojny wietnamskiej major Donald Kutyna, Polonus ze Stanów Zjednoczonych. Restauracja samolotu ściągniętego z Angli przywróci mu oryginalne malowanie: napis „Polish leader” (polski szybowiec) i polskie godło. Kutyna zrobił w amerykańskiej armii sporą karierę, dochodząc do funkcji dowódcy sił kosmicznych, co było zapewne związane z programem „gwiazdnych wojen”. A wśród nowych eksponatów są drobniutki przekazane przez pierwszego polskiego kosmonautę Mirosława Hermaszewskiego, między innymi opakowania „kosmicznej” żywności.

TRENAŻER

NIE TYLKO DLA DZIECI

Eksponaty w sali edukacyjnej mają

zapoznać zwiedzających z podstawami techniki lotniczej: konstrukcją samolotu i samolotowego silnika. Zaprezentowano tu m.in. dwa kadłuby samolotowe, ukazując ich konstrukcję, przekroje silników: tłokowych i odrzutowych. Ostatni, z Miga 29, jest ciekawy, bo to silnik po awarii i widać w nim ślady zniszczeń dokonanych przez kamień, który dostał się do środka. Urządzenie „wciągające” piłeczkę pingpongową obrazuje, w jaki sposób siła nośna powstaje na skrzydle. Po sąsiedztwo innego rodzaju „siła” „unoszą” piłkę w silnym strumieniu powietrza, sprawiając prawdziwą frajdę najmłodszym. I dorośli i dzieci zasiąść mogą w fotelach uzyskanych z samolotów pasażerskich Lufthanzy albo za sterami... trenażera. Ekspozycyjne urządzenie służyło niegdyś do trenowania zachowań pilota w trudnych warunkach atmosferycznych, w sytuacji gdy pilot ma do dyspozycji wyłącznie wskazania przyrządów pokładowych. Ten trenażer z rosyjskiego samolotu AN-24 przygotowany w Wielkiej Brytanii do szkolenia rosyjskich pilotów. Teraz wzbogacono go o dwa monitory i podłączono do komputera. Nie można oczekiwać, by stare przyrządy działały tak, jak na symulatorze lotu produkcji Microsoftu, ale można podjąć próbę lądowania w trzy minuty.

Nad głowami zwiedzających, pod stropem sali edukacyjnej zawieszono zostały dwa samoloty i jeden szybowiec skonstruowany przez studentów Politechniki Warszawskiej w końcu lat siedemdziesiątych. Potem można przejść do hali ekspozycyjnej. Nad głowami mamy m.in. przypominającą ptasie skrzydła, replikę lotni Ottona Lilienthala i replikę samolotu Brelot, jednej z pierwszych maszyn latających XX wieku. Stojący na ziemi Albatros B-2 to niemiecki samolot zwiadowczy. Po odzyskaniu niepodległości podobnych używano do zwiadu także polskie lotnictwo. Znajduje się tutaj również polska konstrukcja RWD-13, samolot z lat 30. XX w. (jeden z dwóch zachowanych na świecie egzemplarzy!) i – uważany za pierwszy w powojennej Polsce nowoczesny samolot krajowej konstrukcji – TS-8 Bies. Jan Hoffman oprowadzający po ekspozycji zwraca uwagę na nietypowy, mały samolot. To „Kukulka” wybudowana przez Eugeniusza Pieniżkę posłużyła konstruktorowi do ucieczki z Polski. Wybrał Jugosławię, bo uciekając w tym kierunku, raczej nie musiał obawiać się zestrzelenia.

MUNDURY I INNE

Wreszcie Muzeum Lotnictwa Polskiego może zaprezentować szerszej widowni eksponaty do tej pory leżące w magazynie. Teraz, przy organizacji ekspozycji, nie trzeba patrzeć na pogodę! Mundury lotnicze mają po 70 lat. Dokumenty dokładnie tyle samo, np. książka lotów. To daje duży ładunek dydaktyczny, bo coś może samolot bez człowieka. W hali „samolotowej” zaranżowano wiele gablot z umundurowaniem i wyposażeniem lotniczym z czasu I wojny światowej, z międzywojnia, II wojny światowej. W jednej z nich znajdziemy eksponaty związane z wrześniem 1939 roku: oto drążek sterowy samolotu „Karaś”, lekkiego samolotu bombowo-rozpoznawczego,

przy nim bardzo rzadka rzecz – skórzana hałba, czyli wykonany ze skóry hełm zabezpieczający głowę pilota przed urazami, i przypominająca rewolwer raketnica sygnalizacyjna, wyprodukowana przed wojną przez firmę Perkun. W tej samej gablocie ekspozycyjna jest częściowo stopiona łopata śmigła polskiego bombowca PZL 37 Łoś, samolotu, który po rozpoczęciu działań wojennych w 1939 roku rozbił się na lotnisku w Mielcu. Załoga na szczęście ocalała, ale śmigło stopiło się. Znajdziemy tu również eksponaty poświęcone polskim kobietom lotniczkom, takim jak Stefania Wojtulanis-Karpińska. Samolotom towarzyszy czasowa wystawa plakatów o tematyce lotniczej. Starsi zwiedzający na pewno przypomną sobie charakterystyczne plakaty reklamujące PLL Lot z lat siedemdziesiątych autorstwa grafika Janusza Grubiańskiego.

KOLEKCJA GOERINGA I HANGARY STELLI-SAWICKIEGO

Lotnictwo polskie po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku rozwijało się bardzo szybko. W ciągu dwudziestu lat w Polsce powstało ponad 100 typów różnego rodzaju statków powietrznych: szybowców, samolotów. Każda seria to kilka czy kilkanaście wyprodukowanych maszyn, dodatkowo na każdym lotnisku, a było ich bez liku, funkcjonowało minimum muzeum, ekspozujące uszkodzone jednostki, nie licząc stałych wystaw lotniczych w Poznaniu i we Lwowie. To daje kilkanaście tysięcy latających maszyn. Tymczasem, po zawierusze II wojny światowej ocalały zaledwie 3 samoloty i 2 szybowce: Muzeum Lotnictwa Polskiego jest właścicielem tzw. kolekcji Goeringa – 20 samolotów, które marszałek lotnictwa niemieckiego, sam lotnik, zebrał do swojej kolekcji w krajach podbitych przez Niemcy. Jest wśród nich unikalny polski P-11 c.

Przy okazji bombardowania berlińskiego dworca ucierpiało także Muzeum Lotnictwa. Wtedy z ocalałymi samolotami wyruszyły z Berlina 3 transporty, liczące ponad 80 samolotów. Odnaleziono tylko jeden z nich – 20 samolotów w Kuźnicy Czarnkowskiej k. Poznania. Uznano je za mienie porzucone, którego właścicielem jest Polska.

***

– Ulica Makowskiego jest drogą gminną. Niestety odpowiedź Miasta na nasze prośby o przebudowę ulicy, przy której powstało w międzyczasie duże osiedle mieszkaniowe, była negatywna (brak środków). Mamy więc w dalszym ciągu drogę dojazdową bardzo niebezpieczną bez poboczy. Podobnie z przystankiem tramwajowym – tłumaczy dyrektor Krzysztof Radwan, dyrektor Muzeum

Nowy gmach główny to nie koniec planów rozwoju Muzeum Lotnictwa Polskiego. Samorząd województwa i sejmik podjęły uchwałę o zakupie od Agencji Mienia Wojskowego, przy wsparciu Ministra Obrony Narodowej, działki w Rakowicach, o którą muzeum ubiegało się od lat. Na tej działce, wchodzącej w skład dawnego lotniska Rakowice, istniały niegdyś 4 hangary – „serce” 2 Pułku Lotniczego. Trzy z nich, identyczne jak stary główny ekspozycyjny hangar dzisiejszego muzeum, były konstrukcjami według projektu Stelli-Sawickiego (genialnymi, bo opartymi o stalowy szkielet: podczas bombardowania „wydmuchuje ściany”, a konstrukcja pozostaje).

Czwarty hangar to była największa w ówczesnej Europie konstrukcja metalowa, o rozpiętości 100 metrów. – Naszą ideą jest odbudować przynajmniej dwa takie hangary. Już w budżecie na rok przyszły będziemy chcieli przeznaczyć środki na ten cel – podkreśla dyrektor Muzeum Lotnictwa Polskiego.

Nowy gmach muzeum cieszy się sporym zainteresowaniem zwiedzających.

W pierwszym dniu odwiedziło go około 1000 osób, a roczna frekwencja szacowana jest na 120 tys. zwiedzających.

***

Muzeum Lotnictwa Polskiego zaprasza cały tydzień, poza poniedziałkami, w godz. od 9 do 17. Ekspozycję można oglądać także w soboty i niedziele w godz. od 10 do 16.

KRYSZYNA LENCZOWSKA

Z góry nowy gmach Muzeum Lotnictwa Polskiego ma kształt śmigła. To dziś – obok ekspozycji – także brama wejściowa do muzeum.

Na trenażerze rosyjskiego AN-2 można spróbować lądowania w trudnych warunkach atmosferycznych.

Lotnikami bywają także kobiety.

Kukulka – samolot znakomicie poradził sobie podczas ucieczki z Polski.

Z NOTESU KIBICA

2.10 (sobota) – godz. 11, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Hutnik – Kmita Zabierzów, Krakus – Beskid Andrychów

3.10 (niedziela) – godz. 11, czwarta liga piłki nożnej: Hutnik – Lotnik Kryspinów

3.10 (n) – godz. 11, piłkarska klasa B – grupa I: TS Węgrzce – Błyskawica Wyciąże; godz. 16: Tramwaj II Kraków – Wanda, Sparta Krzeszowice – Wrócnice

3.10 (n) – godz. 14, indywidualny turniej żużlowy (stadion Wandy)

3.10 (n) – godz. 15, piłkarska klasa okręgowa: Sokół Kocmyrzów – Grębałowianka

3.10 (n) – godz. 15, piłkarska klasa A – grupa I: Strażak Goszcza – Niedźwiedź

3.10 (n) – godz. 15, piłkarska klasa A – grupa III: Wiarusy Igołomia – Batory Wola Batorska, Wisła Niepołomice – Wiślanka Grabie.

Z PIŁKARSKICH BOISK

Małopolska Liga Juniorów. Krakus – Unia Oświęcim 0-0; Hutnik – Unia Tarnów 1-1 (0-1): **Antoniak**; Unia Oświęcim – Hutnik 2-1 (0-1): **Sierakowski**; Kmita Zabierzów – Krakus 0-0.

Liga juniorów młodszych. Hutnik – Unia Oświęcim 3-1. Prowadzi Bocheński – 17 pkt, Hutnik jest szósty – 13.

Klasa okręgowa. Grębałowianka – Wiślanie Jaśkowice 1-3 (0-0): Sowa; Sokół Kocmyrzów – Pciimiańska 0-2 (0-1): **Zawrzykraj, Brak**; Hejanał Krzeszowice – Nadwiślanka Nowe Brzesko 1-2 (0-0): **Wojciechowski, Oraczewski**; Nadwiślanka – Śledziejowice na boisku było 1-3, jest walkower 3-0. Na czele znajdują się Wiślanie Jaśkowice – 22, szóste miejsce zajmuje Sokół – 15, 13, Nadwiślanka – 9, 16. Grębałowianka – 6.

Klasa A – grupa I. Partyzant Dojazdów – Prądniczanka 3-2 (2-0): **Wójcik, Trepka, Mikołajczyk**; Kosynierzy Łuczyce – Strażak Goszcza 0-1 (0-0): **Tlustowski**. Liderem jest Bibiczanka – 21, 11. Partyzant – 12, 14. Strażak – 11, 16. Kosynierzy – 0.

Klasa A – grupa III. Węgrzanka – Wiarusy Igołomia 6-0 (3-0); Złomex Branice – Wisła Niepołomice 2-4 (1-0); Batory Wola Batorska – Targowianka 4-0 (2-0): **Bursa 2, R. Strojek, Włodarczyk**. Pierwsze miejsce zajmuje Wiślanka – 24, Batory jest drugi – 19, Wisła szósta – 14, ósmy Złomex – 8, 13. Wiarusy – 5.

Klasa B – grupa I. Wanda – Sparta Krzeszowice 2-0, Wrócnice – TS Węgrzce 2-3, Błyskawica Wyciąże – Prądniczanka II 1-2. Na czele znajdują się Czarni Krzeszowice – 19, 6. Wanda – 13, 8. Błyskawica – 10, 13. Sparta – 4, 14. Wrócnice – 1.

Klasa B – grupa II. Albertus – Płomień Kostrze 0-1. Pierwsze miejsce zajmuje – Borkowianka Borek Szlachecki – 21, Albertus znajduje się na dziesiątej pozycji – 10.

Klasa B – grupa wielicka. Dąb Zabierzów Bocheński – Rożnowa 1-0, Wilga Koźmice Wielkie – Wawrzynianka 2-1, Prowadzi Iskra – 22, 5. Dąb – 13, 14. Wawrzynianka – 4. (dan)

POTRZEBNY MILION NA TARTAN

Na stadionie Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Nowej Hucie rozegrano jesienny mityng lekkoatletyczny szkół podstawowych i gimnazjalnych. Zawody, które odbyły się w ramach Nowohuckiej Olimpiady Młodzieży, zostały zdominowane przez uczniów ze szkół o profilu sportowym, podstawówki nr 91 i gimnazjum nr 47 z os. Handlowego.

Wśród szóstoklasistek **Kamila Olek** zajęła pierwsze miejsce w sprincie i skoku w dal. Na dystansie 60 m była szybsza o dwie setne sekundy od kolegi ze szkoły **Wiktora Prażucha**. Olek w połowie września triumfowała w biegach przełajowych. – W tym wieku wszędzie się sprawdza, ale talent to nie wszystko, teraz trzeba wziąć się do pracy – podkreślił ambicję i systematyczność swej uczennicy trener **Grzegorz Zajączkowski**.

W biegu na 300 m dziewcząt błysnęła **Paulina Modelska** z SP 86. – Odkąd wprowadzono czwartą godzinę wychowania fizycznego poprawiła się sprawność wszystkich uczniów. Niedawno np. nasza zawodniczka, **Paulina Borla**, była trzecia w biegach przełajowych – zauważył nauczyciel z SP 86, **Krzysztof Janik**.

– Tradycja czyli siła napędowa naszej szkoły zobowiązuje być lepszym od innych – cieszył się ze złotego medalu **Mikołaja Ogonowskiego** w biegu na 600 metrów, **Jan Michniak**, kiedyś lekkoatleta, a dziś wychowawca w SP 80.

W rozmowach nauczyciele i trenerzy zwracali jednak uwagę na coraz mniejszy dopływ talentów do lekkoatletyki. – Chłopcy chętniej wybierają karierę w czwartej czy piątej lidze piłkarskiej niż sprawdzają się w naszej dyscyplinie – wyznał **Zajączkowski**, wychowanek **Juvenii Przemyśl**, medalista mistrzostw świata z Birmingham w sztafecie 4x400 m – Do

„91” chodzą dzieci mieszkające obok szkoły, a nie z całego miasta. Kiedyś też nie było tyle pokus dla dzieci, dziś ważniejszy jest modny plecak, nowa mp3 niż praca na zajęciach. W Krakowie jest tyle klubów, że nasze osiągnięcia nikną gdzieś w powodzi informacji. Poza tym w małym mieście do sukcesów sportowych przykłada się większą wagę.

Dochodzą jeszcze inne sprawy, jak choćby z obiektami. – Kiedyś poprawiano tutaj nawet rekordy kraju. Żeby stadion dalej służył uczniom, był areną mistrzostw Polski i miejscem zgrupowań sportowych potrzebny jest tartan. Na taką inwestycję na ośmiu torach potrzebujemy miliona złotych – martwił się coraz gorszym stanem bieżni dyrektor MOS w Nowej Hucie, **Mirosław Mączka**, na której dwadzieścia lat temu podczas remontu źle wykonano drenaż nawierzchni żużlowej.

Najlepsi w podstawówkach: 60 m – **Kamila Olek** (SP 91) 8,84 sek.; 60 m – **Wiktor Prażuch** (SP 91) 8,86; 300 m – **Paulina Modelska** (SP 86) 52,9; 600 m – **Mikołaj Ogonowski** (SP 80) 1,50,5; skok w dal dziewcząt – **Kamila Olek** (SP 91) 4,24 m; skok w dal chłopców – **Wiktor Prażuch** (SP 91) 4,32; rzut piłeczką palantową dziewcząt – **Dominika Pastuszka** (SP 101) 37,5; rzut piłeczką palantową chłopców – **Tomasz Skowroński** (SP 91) 50,5.

Najlepsi w gimnazjach: 100 m – **Ewelina Mrozowska** (G 47) 13,44; 100 m – **Krzysztof Pajor** (G 36) 11,96; 300 m – **Ewelina Mrozowska** (G 47) 47,5; 300 m – **Krzysztof Pajor** (G 36) 41,6; 600 m – **Anna Stankowska** (G 47) 1,58,5; 1 km – **Kamil Łuszcz** (G 47) 3,10; skok w dal – **Julita Tekiel** (G 47) 4,35; skok w dal – **Grzegorz Arczyński** (G 47) 5,36; pchnięcie kulą – **Ewelina Łach** (Luborzycza) 7,96; pchnięcie kulą – **Wojciech Kurzdym** (G 47) 13,84. (bp)

WYRÓWNAŁI ZALEGŁOŚCI

HUTNIK – SANDECJA II NOWY SĄCZ 1-3 (1-0)

1-0 – Szewczyk (4), 1-1 – Gawęcki (76), 1-2 – Gawęcki (82), 1-3 – Stępniewski (87. samob.)

HUTNIK: Stępniewski – **Gadula, Kukła, Jarosz, Urbaniec** – Wrona (72. Stanek), **Salamon** (81. Zimny), **Gamrot, Szewczyk** (61. Jurkowski) – **Dudziński, Białkowski**.

Sędziował **Rafał Ziach** z Chranowa. Żółte kartki: Szewczyk, Białkowski, Jarosz – Owsianka. Widzów 350.

ALWERNIA – HUTNIK 0-1 (0-1)

0-1 – Jurkowski (4).

HUTNIK: Stępniewski – Jurkowski, **Godula, Kukła, Urbaniec** (14. Nosek) – **Gamrot, Szewczyk, Wrona** (56. Stanek), **Salamon** (88. Oleksiak) – **Dudziński, Białkowski** (78. Zimny).

Sędziował **Zbigniew Siemiński** z Tarnowa. Żółte kartki: **Mateusz Pacanowski, Mieszko Pacanowski, Koczwar** – **Dudziński, Szewczyk**. Widzów 200.

Trudno było spodziewać się, żeby młoda nowohucka ekipa uporała się z rezerwami Sandecji – było to wyrównanie zaległości z I kolejki – które miały w swych szeregach piłkarzy z pierwszej drużyny. Nieoczekiwanie jednak po szybko zdobytej przez **Dawida Szewczyka** bramce gospodarze bardzo długo utrzymywali przewagę. Po przerwie jednak dominowali sądeczanie, ale dopiero w 76 min po wielkim zamieszaniu podbramkowym do siatki trafił **Dariusz Gawęcki**, choć nie było to trudne, bo skierował ją do pustej bramki. Od tego

momentu wydawało się, że jest tylko kwestią czasu, kiedy Sandecja obejmie prowadzenie, bo była w ciągłym natarciu. Uplęnięto ledwie sześć minut, a goście potwierdzili swoją przewagę. Znowu w głównej roli wystąpił **Gawęcki**, który tym razem przymierzył z rzutu wolnego, trafiając w okienko bramki **Krzysztofa Stępniewskiego**. Bardzo źle to wpłynęło na krakowian, którzy sprawiali wrażenie mocno zagubionych. Potwierdziło się to w 87 min. Tym razem wykonawcą rzutu wolnego był **Artur Marek**, a piłka odbijając się od ręki

golkipera Hutnika znalazła się znowu w bramce. W ten sposób potwierdziły się przedmeczowe oczekiwania, że punkty powinny przyspaść drugiej Sandecji.

Kolejnym rywalem hutników był spadkowiec z trzeciej ligi, Alwernia. Nie jest to jednak ta ekipa, która wiosną występowała wyżej, a dodatkowo w ubiegłym tygodniu zrezygnował jej trener, który podjął swoje obowiązki ledwie dwa miesiące temu. Hutnik natomiast zagrał bez swojego grającego szkoleniowca, **Krzysztofa Przytuły**, który w sobotnie popołudnie wypełniał swoje telewizyjne obowiązki w Canal+, komentując spotkanie Cracovia – Arka Gdynia.

Hutnicy znowu bardzo szybko zdobyli gola, za sprawą **Adriana Jurkowskiego** – był to jego pierwszy pełny mecz po wyleczeniu kontuzji – który wykorzystał zamieszanie powstałe po dośrodkowaniu z rzutu rożnego. Dzięki temu goście kontrolowali to, co działo się na boisku, ale gorzej im szło pod bramką Alwernii, bo choć okazji im nie brakowało, to nie potrafili ich wykorzystać. Liderem drugiej ligi małopolskiej jest **Limanovia** – 27 pkt, Hutnik jest trzynasty – 8. (dan)

CHCE SPROWADZIĆ TOUR DE FRANCE

Kolarze jadący w najslyniejszym wyścigu świata, Tour de France, pewnie przez Nową Hucę nie pojedą, ale jest wielka szansa, że za kilka lat będzie ich można zobaczyć na ulicach Krakowa i drogach Małopolski. Jeśli do tego dojdzie, stanie się tak za sprawą znanego działacza sportowego, którego ulubioną dyscypliną jest kolarstwo, nowohucianina **Bogdana Koraszewskiego**.

– Ten pomysł przyszedł mi do głowy w 2004 roku – mówi **Koraszewski** – Dowiedziałem się wtedy wielu rzeczy związanych z organizacją tej imprezy. Od tego upłynęło trochę czasu. W 2009 roku ukończyłem studia podyplomowe menedżera sportowego na Uniwersytecie Jagiellońskim, a temat mojej pracy brzmiał „Tour de France, start z Krakowa”. Opracowałem cały projekt, ale to dopiero był jeden z pierwszych kroków, a te najważniejsze trzeba było dopiero dokonać i na ich efekty trzeba będzie trochę poczekać.

Łatwo się to oczywiście pisze, ale kolejne działania, to rzeczywiście bardzo poważne przedsięwzięcia. **Koraszewski** jednak nie boi się działań i 25 kwietnia spotkał się na długiej rozmowie, podczas jednego z najslyniejszych klasyków **Liege – Bastogne – Liege**, z dyrektorem TdF **Christianem Prudhomme**. – Przedstawiłem mu cały projekt z opiniami m.in. konsula generalnego Francji w naszym mieście, który wypowiedział się, że Kraków jest zdolny robić duże impre-

zy, przywołując różne wydarzenia z niedawnych lat, a także **Ryszarda Szurkowskiego** – mówi pomysłodawca sprowadzenia najważniejszych imprez kolarskiej świata do Krakowa, w którym rozpoczęłyby się zmagania.

Co jednak również ważne, udało mu się uzyskać wsparcie władz miasta – byłaby to niesamowita reklama na całym świecie – bo jest to jednym z podstawowych warunków, żeby całe zamierzenie się udało. Na co najmniej trzy dni zjeżdża bardzo wiele osób, trzeba pozamykać trochę ulic, żeby wyścig mógł się odbyć. Pierwszego dnia na Rynku odbyłaby się prezentacja wszystkich ekip. Nazajutrz kolarze ruszyliby na trasę prologu (nie dłuższy niż 8 km): Rynek – ul. Szewska – Aleje Trzech Wieszców – most Grunwaldzki – Stradom – ul. Grodzka – Rynek. Trzeciego dnia I etap, Kraków – Zakopane (181 km), przez Wadowice, Nowy Targ, Bukowinę, Ząb. – 22 września prezydent Krakowa podpisał list zgłoszeniowy, który został już wysłany do Francji – cieszy się **Bogdan Koraszewski** – Teraz trzeba poczekać na wyznaczenie terminu spotkania w Paryżu, podczas którego będziemy musieli przedstawić wszystkie szczegóły naszego zamierzenia. Przepuszczalnie będzie to jeszcze w tym roku.

Jeśli decyzja szefostwa TdF będzie pozytywna, to na wyścig trzeba będzie jednak poczekać. – Może nawet do pięciu lat – mówi **Koraszewski**. (dan)

PUSZCZA NIEPOŁOMICZE – RUCH WYSOKIE MAZOWIECKIE 1-2 (1-1)

1-0 – Świstak (17), 1-1 – **Kołodziejczyk** (20), 1-2 – **Bzdęga** (71).

PUSZCZA: **Kwedyczenko** – **Ogórek** (79. **Orłowski**), **Górski, Świstak, Piotr Morawski** – **Kmak, Lewiński, Ankowski** (42. **Janik**), **Świątek** – **Cichy, Zubel** (61. **Jarosz**).

Sędziował **Dawid Matyniak** z Kalisz. Czerwona kartka **Janik** (88 min); żółta kartka: **Kmak**. Widzów 350.

ZA PIOTROWSKIEGO PRZYSZEDŁ JOŃCZYK

Po tej porażce z prowadzenia drużyny z Niepołomicz zrezygnował trener **Tadeusz Piotrowski**, który pracował z nią przez prawie sześć lat, awansując od okręgówki do drugiej ligi. Tego zresztą można było się spodziewać, że odejdzie, bo ostatni raz Puszcza zwyciężyła w połowie sierpnia, potem dokładając do dorobku tylko jeden punkt. Po tej serii niepowodzeń szefowie klubu dali mu ultimatum – w pięciu spotkaniach miał zdobyć siedem punktów. Odszedł już po trzecim. Jego następcą został **Robert Jończyk**, przez kilka lat współpracownik **Wojciecha Stawowego** w Cracovii, a potem w Arce Gdynia, którą także prowadził przez jakiś czas samodzielnie. Potem był szkoleniowcem **Zagłębia Lubin**, gdy w sezonie 2008/9 występował w pierwszej lidze. Od kwietnia ubiegłego roku był bezrobotny. Teraz będzie miał za zadanie uchronić Puszcę przed degradacją, a właśnie znalazła się pod „kreską”, na pozycji spadkowej.

Na czele grupy wschodniej drugiej ligi znajduje się **GLKS Nadarzyn** – 19 pkt, Puszcza jest na siedemnastym miejscu – 7. (dan)

CRUMP POJEDZIE W WANDZIE

Bardzo atrakcyjnie zapowiada się turniej żużlowy, który w niedzielę, 3 października, ma odbyć się na stadionie Wandy. Mijemy nadzieję, że nie tylko zawodnicy, ale również pogoda dopisze. Wśród uczestników ma być trzykrotny mistrz świata, obecny wicelider klasyfikacji Grand Prix, Australijczyk **Jason Crump**. W zawodach mają wystąpić jeszcze m.in. **Janusz Kołodziej, Grzegorz Zengota, Rafał Dobrucki, Adam Skórnicki**. Ceny biletów: normalny – 20 zł, ulgowy – 15 zł. Początek zmagania o godz. 14. (dan)

WANDA SZUKA SIATKAREK

Klub sportowy Wanda prowadzi nabór dziewcząt do sekcji siatkówki młodzieżowej – młodziczki, kadetki i juniorki. Treningi odbywać się będą w hali klubowej przy ul. Odmogile we wtorki i czwartki, w godz. 17.30-19. Zajęcia prowadzić będzie trener **Krzysztof Bławat**. Informacje pod telefonem 12 642 24 80, zapisy na miejscu.

TVP1

5.55 Mały rycerz El Cid: Zamknięty w wieży (5) 6.25 Trzeba się dobrze spisać 6.50 Samospis przez internet – film instruktażowy 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Koszmarny Karolek: Koszmarny Karolek i wyjątkowa roślina (64) 8.50 Walt Disney w Jedyńce: Klub przyjaciół Myszkę Miki: Kapelusznik Goofy'ego (35) 9.25 Disney! Cudowny świat: Mój brat niedźwiedź 2 – film animowany produkcji amerykańskiej (2006); reż.: Ben Gluck 10.40 Pixar Shorts: Ptasie sprawki 10.50 Walt Disney w Jedyńce: Czardziej z Waverly Place: Apetyt na czekoladę (4) 11.20 Bronisław Wildstein przedstawia 11.50 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Siara w kularach (4) 13.40 Gol! – film fabularny produkcji amerykańskiej (2005); reż.: Danny Cannon; wyk.: Kuno Becker, Alessandro Nivola, Anna Friel, Stephen Dillane, David Beckham, Zinedine Zidane 15.50 Saga prastarej puszczy: Opowieść o mrowce: samotność w tłumie 16.50 MŚ w rajdach terenowych: Rajd Faraonów 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.20 Kronika Drogi do Euro 2012 17.30 Ojciec Mateusz (48): Śmierć na żywo 18.25 Jaka to melodia? (2033) 19.00 Wieczorynka: Chip i Dale: Cesarz bez słowika (36) 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 20.00 MŚ w rajdach samochodowych: Rajd Francji 20.05 Pogoda 20.20 Miłość nad rozlewiskiem (4/13) 21.20 Zakochana Jedyńka: Afera Thomasa Crowna – film fabularny produkcji amerykańskiej (1999); reż.: John McTiernan; wyk.: Pierce Brosnan, Rene Russo, Faye Dunaway (dozwolone od lat 16) 23.25 Kochanek Lady Chatterley (2) – dramat produkcji angielskiej (1994); reż.: Ken Russell; wyk.: Joely Richardson, Sean Bean, James Wilby (dozwolone od lat 16) 1.20 Kolekcja kinomana: Bokser – film fabularny produkcji amerykańskiej (1997); reż.: Jim Sheridan; wyk.: Daniel Day-Lewis, Emily Watson, Brian Cox, Ken Scott (dozwolone od lat 16) 3.20 Kino nocnych marków: Głosy niewinności – dramat produkcji amerykańskiej, Meksyk, Puerto Rico (2004); reż.: Luis Mandoki; wyk.: Carlos Padilla, Leonor Varela, Xuna Primus, Gustavo Munoz (dozwolone od lat 16) 5.15 Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę 5.30 Nie tylko dla pań: Dziewczynka, która płacze krwią 6.30 Sto tysięcy bocianów (40) 7.00 M jak miłość (763) 7.55 Barwy szczęścia (463) 8.30 Barwy szczęścia (464) 9.10 ZOO Story 9.40 Rodzinne oglądanie: Czarny lampart. Na tropie legendy 10.50 Wojciech Cejrowski – bosko przez świat: Z kamerą i strzelbą do dzikich plemion 11.20 Makłowicz w podróży (67): Słowacja: Za miedzą 11.50 Gwiazdy w południe: Wujaszek Buck – komedia produkcji amerykańskiej (1989); reż.: John Hughes; wyk.: John Candy, Macaulay Culkin, Elaine Bromka 14.00 Familiada (1776) 14.35 Złotopolscy (1108): Anioł Gabriel 15.15 Szansa na Sukces 16.15 Na dobre i na złe (414): Zdrowie na kredyt 17.15 XII Mazurska Noc Kabaretowa: Mrągowo 2010: Tropiciele Talentów (3) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.35 Pogoda 18.45 Tak to leciało! – kulisy 18.55 Tak to leciało! (77) – teleturniej 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki (25) – widowisko rozrywkowe 21.05 Czas honoru (29): Oddział do zadań specjalnych – serial produkcji TVP 22.05 Hity Kabaretowego Klubu Dwójki – wido-

wisko rozrywkowe 22.35 Magazyn Ekstraklasy „Szybka piłka” 23.10 Nagroda Literacka NIKE 2010 – gala 0.00 45. Międzynarodowy Festiwal Wroclaw Cantans (Wrocław 2010) 0.40 Kabaretożery (4) – teleturniej 1.35 Szkatułka z Hongkongu – film sensacyjny produkcji polskiej (1983); reż.: Paweł Piłtera; wyk.: Piotr Garlicki, Piotr Fronczewski, Andrzej Chichłowski, Henryk Bista, Stanisław Dąbrowski 2.30 W samą porę – film fabularny produkcji amerykańskiej (1997); reż.: Shawn Levy; wyk.: Mark Moses, Rebecca Chambers, Steve Eckholdt, Brittany Alyse Smith 4.05 Zakończenie dnia

TV POLONIA

7.00 Plebania (1529) 7.20 Plebania (1530) 7.40 Plebania (1531) 8.05 Plebania (1532) 8.25 Plebania (1533) 8.55 Tam, gdzie spadają gwiazdy (3): W pułapce 9.25 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 9.55 Zmiennicy (2/15): Ostatni kurs 10.55 Smaki czasu z Karolem Okrasą 11.30 Twoje Złote Przeboje 11.50 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Miejsce z historią: Smak polanickiego źródła 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy 14.15 Kraj się śmieje – regiony i rejony (2) 15.05 Polska z bocznej drogi: Port spełnionych marzeń 15.30 Filmówka: Pierwsze etudy (4) 15.55 Złotopolscy (1096): Poślubne kłopoty z mamusią 16.25 Gra w miasta – teleturniej (3) 17.00 Teleexpress 17.20 M jak miłość (748) 18.10 Barwy szczęścia (242) 18.40 Barwy szczęścia (243) 19.10 Dobranocka: Baśnie i bajki polskie (17): Kozucha kłameczucha 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 20.10 Czarne chmury (4/10): Przeprowadzanie 21.05 Kocham Cię, Polsko! (42) 22.35 Królewskie sny (1) – serial produkcji TVP; reż.: Grzegorz Warchol 23.50 Zacisze gwiazd: Sylwester Maciejewski 0.15 M jak miłość (748) – serial produkcji TVP 1.10 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Było, nie minęło 7.30 Serwis info 7.45 Pod Tatrami 7.55 Pogoda w regionie 8.00 Kwartet 8.30 Serwis info 8.45 W ciepłym mieście 8.55 Co warto wiedzieć 9.00 Światowiec 9.30 Serwis info, pogoda, serwis sportowy 10.00 Antysalon Ziemkiewicza 10.30 Serwis info, pogoda 11.00 Teleplotki 11.30 Serwis info, pogoda 12.15 Info Jazda – film dok. 12.30 Serwis info, pogoda 13.00 Ekonomia z ludzką twarzą 13.15 Medycyna niekonwencjonalna – film dok. 13.30 Serwis info, pogoda 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.30 Serwis info, pogoda 15.00 Elementarz mam 15.30 Serwis info, pogoda 16.00 Teleplotki 16.30 Serwis info, pogoda 17.00 Kronika – zapowiedź, pogoda w regionie 17.05 Pora dla Seniora 17.35 Śladami historii – filmy Artura Janickiego 18.30 Kronika, pogoda w regionie 18.50 Tematy dnia 19.00 Pogoda w regionie 19.05 21.915 dni Zona Nowa Huta - film dok. 19.30 Opowieści z Collegium Maius 20.00 Tydzień Jacka Żakowskiego 20.30 Serwis info, pogoda 20.50 Młodzież kontra 21.30 Serwis info, pogoda 21.45 Kronika, pogoda w regionie 22.00 Kronika sportowa 22.15 Jedź bezpiecznie 22.30 Serwis info, pogoda 23.00 Sportowa niedziela 23.20 Za kulisami PRL 23.50 Pseudonim Jan Nowak – film dok.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.10 Co nowego u Scooby'ego – serial animowany 7.35 Kaczor Donald przedstawia – serial animowany 8.10 Scooby-Doo, gdzie jesteś? – serial animowany 8.40 Gumisie – serial animowany 9.40

Kacze opowieści 10.40 Tryumf Pana Kleksa – film przygodowy Polska-Szwajcaria-Irlandia (2001) 12.10 Policyjna opowieść 3 – film sens. Hongkong (1992) 14.20 Stawka większa niż życie – serial wojenny produkcji polskiej 16.45 Szpilki na Giewoncie – serial obyczajowy 17.45 Hotel 52 – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial produkcji TVP 20.00 Ludzie Chudego – serial komediowy 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 8 – serial krym. 22.00 Kości 5 – serial krym. 23.00 Synalek – thriller USA (1993) 1.10 Magazyn sportowy 3.00 Tajemnice losu

tvn

5.55 Mango 8.00 Maja w ogrodzie 8.25 Akademia ogrodnika 8.30 Dzień dobry TVN – magazyn 10.55 Kobieta na krańcu świata – program krajoznawczy 11.30 Co za tydzień 12.00 Kuchenne rewolucje – reality show 13.00 Mam talent – program rozrywkowy 14.35 w 80 dni dookoła świata – film przyg. USA-Niemcy-Irlandia-Wielka Brytania (2004) 17.00 Ugotowani – reality show 18.00 Milionerzy – teleturniej 19.00 TVN Fakty, sport i pogoda 19.45 Uwaga! 20.00 Taniec z gwiazdami 22.25 Samotny wilk McQuade – film sens. USA (1983) 0.30 Krzysztof – film obycz. Polska (2010) 2.30 I po co spać, jak można grać

tvniedziela

7.10 Mango 9.15 Jej cały świat – serial kom. 9.45 Frasier – serial kom. 11.20 Tajemniczy ogród – film familijny USA-Wielka Brytania (1993) 13.25 Chuck – serial s.f. USA 14.25 Sensacyjna opowieść – komedia Francja (1992) 16.20 Paszport do Paryża – film familijny USA (1999) 18.00 Miasteczko Twin Peaks 2 – serial 19.05 Uwaga faceci! (1/14) – serial obycz. 20.05 Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia – film fantasy USA-Nowa Zelandia (2001) 23.55 Dowody zbrodni – serial krym. 0.55 Guzikowscy – komedia Czechy (1997) 2.50 Arkana magii

TV 4

6.35 Dekoratornia 7.05 mała Czarna 8.05 Spadkobiercy 9.05 Historia świata: Część 1 – komedia USA (1981) 11.00 Galileo 12.00 mała Czarna 13.00 Dekoratornia 13.30 Spadkobiercy – serial kom. 14.30 Piłka ręczna mężczyzn: Liga Mistrzów – mecz fazy grupowej Chambery Savoie HB - VIVE Targi Kielce 16.55 Nieposkromiona Australia – serial przyrodniczy 17.30 VIP 18.00 Gliniarze z Melbourne – serial sens. 19.00 Galileo 20.00 Galileo EXTRA – program popularnonaukowy 21.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 22.00 Spadkobiercy 23.00 Chłopaki z taśmy – program rozrywkowy 0.05 Gliniarze z Melbourne – serial sens. 2.05 mała Czarna

PULS

6.00 Will i Grace – serial kom. 6.30 Koń, który mówi – serial komediowy prod. USA 7.00 Najgroźniejsze zwierzęta świata – serial przyrodniczy 8.00 Hi Hi Hi TV 8.30 Stacja Porankowo 9.30 Pan Andersen opowiada 10.30 Flinstonowie – serial animowany 11.30 Tom i Jerry – serial animowany 12.30 Zaklęty książę – komedia romantyczna USA (2001) 14.30 Uczeń merlina (1/2) – film fantasy USA-Kanada (2006) 16.30 Akcja: Krokodyl – komedia sens. Niemcy (2006) 18.30 Taki jest świat 19.00 Hi Hi Hi TV 19.30 Ale numer 20.00 Szpital nagle-przypadki – serial dok. 21.00 Szok Video 22.00 Podniebny horror – serial dok. 23.00 Goło i wesoło – pr. rozrywkowy 23.30 Dziewczyny na ekran – program rozrywkowy 0.00 Strach się bać – reality show

Skarby Nowohuckiego Oddziału Muzeum Archeologicznego (72)

SOLOWARZE Z EPOKI BRĄZU

Poprzedni odcinek naszego cyklu był poświęcony nietypowym misom glinianym. Na kilku nowohuckich osadach z początków epoki brązu archeolodzy odnaleźli dziwne misy z małymi otworkami rozmieszczonymi równomiernie poniżej brzo-gu (z czasów 1800–1300 p.n.e.). Jest ich tu znacznie więcej niż na pozostałym obszarze Polski i Ukrainy. Dlaczego były one tak popularne na naszych ziemiach i do czego mogły służyć? Długo nie znaleźliśmy odpowiedzi na to pytanie. Dopiero niedawno, po drugiej stronie Wisły, na polach Bieżanowa, archeolodzy natrafili na pewien ślad. Hipoteza brzmiała, że tajemnicze misy wykorzystywano przy pozyskiwaniu soli. W omawianych czasach ludzie nie eksploatowali soli metodą górnictwa, kopiąc szyby. Sól uzyskiwano, odparowując wodę ze słonych źródeł. Czy były w tym pomocne dziwne misy z dziurkami? Aby to sprawdzić, trzeba przeprowadzić doświadczenie.

Eksperyment archeologiczny niekiedy pozwala nam przybliżyć realia dawnych epok. Tak było i w tym przypadku. Przygotowaliśmy kilkanaście naczyń, na wzór prahistorycznych okazów. Zostały ulepione w rękach, a więc chałupniczą metodą stosowaną przed tysiącami lat. Po wyschnięciu naczynia wypalono. Niektóre z nich wykonano z dodatkami soli. Gлина z dodatkami soli jest odporniejsza na wysoką temperaturę. Wic o tym każdy, kto interesował się kiedyś pracą zduna (możliwe, że część młodszych Czytelników nie wie, czym zajmował się zdun – jest to do sprawdzenia w Internecie). Chcieliśmy sprawdzić, czy takie naczynia są lepsze od standardowych.

Kopie prahistorycznych mis były najważniejszą częścią eksperymentu. Wykopanie dołu o wymiarach około 2 x 3 m i głębokości 40 cm, dla archeologów nie jest żadnym problemem. Zbliżone rozmiary miały paleniska odkryte w

Wiele tych kwestii zrozumieliśmy podczas eksperymentu w Branicach, przeprowadzonego w ostatnią sobotę września br. Jedną rzecz wyjaśniła się od razu – kilka mis zrobionych z dodatkami soli przemokło. Solanka wylała się na zewnątrz. Wiemy więc, że nie dodawano soli do gliny, gdyż powoduje ona nieuszczelnienie naczyń. Pozostałe misy spisywały się doskonale. Już kilkanaście minut po postawieniu obok paleniska na ich ściankach zaczęła osadzać się biała słona substancja. Po godzinie był to gęsty, słony kożuch powstający na powierzchni – trzeba było go kruszyć, aby możliwe było parowanie. Okazało się, że misy można też wieszać na prostym, drewnianym stojaku nad ogniskiem. Wtedy bardzo szybko, w ciągu godziny, uzyskiwano kilkanaście dekagramów soli. Spalano jednocześnie małą ilość drewna. Metoda wieszania mis nad ogniskiem okazała się bardzo ekonomiczna.

Bieżanowie. Należy jeszcze zgromadzić odpowiedni zapas drewna. Trzeba też mieć solankę, czyli wodę przesyconą solą. Nasza solanka pochodziła z kopalni w Bochni, mieliśmy jej 15 litrów. Musimy jeszcze tylko ustalić, jaki cel ma przeprowadzenie eksperymentu. W naszym przypadku chodziło o zobaczenie, jak wygląda proces odparowywania wody i jak krystalizuje sól. Zadaliśmy sobie pytanie, czy nasze dziwne misy stały w ogniu i czy otworki mogły służyć do zawieszania naczyń. Czy naczynia z solanką nie były zbyt ciężkie, aby mogły wisieć nad ogniskiem.

Chyba tak samo postępowali mieszkańcy Nowej Huty w czasach epoki brązu. Miś z otworkami używali 1800–1300 lat p.n.e. Wiele z nich wykonano w Nowej Hucie (głównie w Pleszowie i Mogile, obok kopca Wandy). Zapewne mieszkańcy tych osiedli przeprowadzali się za Wisłę po sól, do Bieżanowa i Wieliczki, gdzie były słone źródła. Badania eksperymentalne pomogły nam lepiej zrozumieć działania ludzi sprzed tysięcy lat.

Jacek Górski
Fot. autor

W kolejnych numerach „Głosu” prezentujemy Czytelnikom najcenniejsze znaleziska odkryte podczas wykopalisk archeologicznych prowadzonych na terenie Nowej Huty. Cykl przygotowujemy wspólnie z dr. Jackiem Górskim, kierownikiem oddziału Muzeum Archeologicznego w Nowej Hucie.

TVP1

5.25 Dwie strony medalu (93) 6.00 Kawa czy herbata? (w tym: Wiadomości – skrót: 6.01, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00; Pogoda 6.02, 6.32, 7.02, 7.34, 8.05) 8.05 Polityka przy kawie 8.20 Życie na cieplejszej planecie (4): Budujemy ciepłą 8.40 Koszmary Karolek: Koszmary Karolek i obrzydliwe DVD (66) 8.55 Legenda Nezhza: Król Wu przekracza Żółtą Rzekę (46) 9.30 Disney! Cudowny Świat: Mój brat niedźwiedź 2 – film animowany produkcji amerykańskiej (2006); reż.: Ben Gluck 10.50 Niepokonani. Niezwykłe historie: Robert Skolimowski 11.20 Teleszakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Natura w Jedyńce: Życie ptaków: Niezwykły rybak (2) 13.10 Plebania (1543) 13.40 Klan (1932) 14.10 Jaka to melodia? (2033) 14.45 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Polityka przy kawie 15.35 Moda na sukces (5162) 16.00 Moda na sukces (5163) 16.25 Plebania (1544) 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Kronika Drogi do Euro 2012 17.30 Celownik – magazyn 17.55 Klan 18.35 Jaka to melodia? (2034) – teleturniej muzyczny 19.05 Wieczorynka: Przygody rozbójnika Rumcajsa: Jak Rumcajs skradł jabłko (5) – serial animowany produkcji czechosłowackiej (1967) 19.10 Wieczorynka: Bajki z mchu i paproci: Jak Żwirtek i Muchomorek nie dali się złapać smokowi (19) – serial animowany produkcji czechosłowackiej (1968) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 MŚ w rajdach terenowych: Rajd Faraonów – felieton 20.10 Pogoda 20.30 Ranczo (37): Zrozumieć kobietę – serial obyczajowy produkcji TVP 21.30 Teatr Telewizji: Scena Faktu: „Przerwanie działań wojennych” – spektakl teatralny; reż.: Juliusz Machulski; wyk.: Piotr Fronczewski, Krzysztof Stelmaszczyk, Jerzy Schejbal, Adam Woronowicz, Grzegorz Damięcki, Marek Kalita, Krzysztof Banaszyk, Ireneusz Czap, Paulina Chruściel, Marek Łukasik 23.05 Pieska śmierć – film fabularny produkcji angielskiej, Niemcy (2005); reż.: Michael Caton-Jones; wyk.: John Hurt, Hugh Dancy, Louis Mahoney (dozwolone od lat 16) 1.10 Bracia i siostry (7) – serial obyczajowy produkcji amerykańskiej (2006) 1.55 Notacje: Kazimierz Wiśniak. Teatralna trójca – cykl dokumentalny 2.05 Teleszakupy 2.25 Boża podszywka II (2/16) – serial produkcji TVP (dozwolone od lat 16) 3.25 Boża podszywka II (3/16) (dozwolone od lat 16) 4.55 Zakończenie dnia

TV POLONIA

7.00 Studio Gama 7.55 Molly (2/13) 8.30 Pytanie na śniadanie (w tym: Panorama 9.35; Pogoda 9.00, 10.15) 10.55 Smaki polskie: Tynka, czyli poledwica w sosie wiśniowym 11.10 M jak miłość (746) 12.00 Wiadomości 12.15 Plebania (1534) 12.45 Sto tysięcy bocianów (38) 13.10 Sprawiedliwi (3/7): Grzech 14.00 Teologia na bazarze 14.30 Barwy szczęścia (240) 15.00 Tygrysy Europy (5/18): Interview 16.00 Złote Przeboje – lista przebojów 16.30 Złotopolscy (11): Wizyta 17.00 Teleexpress 17.20 IV Gala Piosenki Biesiadnej: Biesiada Śląska (2) 18.20 Gra w miasto – teleturniej (3) 18.45 Plebania (1534) 19.15 Dobranoc: Dziwne przygody Koziołka Matołka (23): W poszukiwaniu przyjaźni 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.15 Dom nad rozlewiskiem (9/13) 21.05 Polska 24: Informacje 21.35 Jan Serce (5/10): Zgryzoty 22.35 Kabaretowa Jedyńka (9) 22.55 Tomasz Lis na żywo 23.50 Historie prawdziwe (2/13) 0.25 Złote Przeboje 0.45 Skarby nieodkryte 1.15 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

5.55 Serwis info, pogoda 8.10 Gość poranka 8.30 Serwis info, pogoda 9.10 Gość poranka 9.30 Serwis info, pogoda 10.10 Biznes – otwarcie dnia 10.30 Serwis info, pogoda 10.50 Gość poranka 11.00 Serwis info, sport, pogoda 12.15 Biznes 12.30 Serwis info, sport, pogoda 13.10 Raport z Polski 13.30 Serwis info, sport, pogoda 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info, pogoda, sport 16.00 Kronika – zapowiedź 16.05 Twój fundusz, twoja szansa 16.25 Pogoda w regionie 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 16.30 Serwis info, pogoda 17.00 Kronika – flesz 17.05 Nowohucka Kronika Filmowa 17.25 Na Pogórze 17.40 Speed 2 – magazyn motoryzacyjny 17.50 Jedź bezpiecznie 18.00 MOPS – mosty pomocy 18.10 Magazyn akademicki 18.30 Kronika, pogoda w regionie 18.50 Tematy dnia 19.00 Pogoda 19.05 Magazyn medyczny 19.20 Nowohucka Kronika Filmowa 19.30 Jan Paweł II w Małopolsce 19.50 Ziemia Jezusa 20.00 Serwis info, pogoda 20.10 Minęła dwudziesta 21.00 Pogoda info 21.05 Telekrier 21.30 Serwis info, pogoda 21.45 Kronika, pogoda w regionie 22.00 Kronika sportowa 22.02 MOPS – mosty pomocy 22.15 Info dziennik 23.00 Pogoda info 23.05 Sportowy wieczór 23.15 Raport z Polski 23.30 Serwis info, pogoda 23.45 Film dok. TVP Info

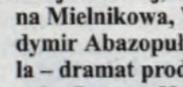
TVP2

4.20 Córki McLeoda (137): Ciało i dusza 5.10 Córki McLeoda (138): Nowy początek 6.00 Trzeba się dobrze spisać 6.30 Pytając o Boga 6.55 Teologia na bazarze 7.20 ZUS dla Ciebie!: Zasitek opiekunów 7.30 Na dobre i na złe: Dogonić życie (21) 8.30 Pytanie na śniadanie (w tym: Panorama 9.35; Pogoda 9.00, 10.15) 10.50 Aleja gwiazd 11.15 Familiada (1775) 11.50 Potrzebna od zaraz 12.15 Królowie magii 2008 (2) 12.45 Pytając o Boga 13.15 Program rozrywkowy 14.25 Święta wojna: Łowca głów (234) 15.05 Czas honoru (29): Oddział do zadań specjalnych 16.00 Program lokalny 16.35 Opowiedz nam swoją historię... 17.25 Jeden z dziesięciu 18.00 Panorama 18.25 Sport Telegram 18.30 Pogoda 18.35 Gorący temat 19.00 Licencja na wychowanie (39) 19.35 Bulionerzy (64): Trzy życzenia 20.10 Barwy szczęścia (465) 20.45 M jak miłość (764) 21.40 Kulisy serialu „M jak miłość” (516) 21.50 Tomasz Lis na żywo 22.55 Alibi na poniedziałek: Człowiek z blizną – film fabularny produkcji amerykańskiej (1983); reż.: Brian de Palma; wyk.: Al Pacino, Steven Bauer, Michelle Pfeiffer, Mary Elizabeth Mastrantonio (dozwolone od lat 16) 1.45 Czy świat oszalał?: Wiktor But – człowiek, który uzbroid świat 2.45 Akwarium, czyli samotność szpiega (1/4): Nabór – serial produkcji polsko-niemiecko-ukraińskiej (1995); reż.: Antoni Krauze; wyk.: Jurij Smolskij, Janusz Gajos, Svetlana Mielnikowa, Witold Pyrkosz, Władimir Abazopulo 3.35 Plac Zbawiciela – dramat produkcji polskiej (2006); reż.: Joanna Kos-Krauze, Krzysztof Krauze; wyk.: Jowita Budnik, Arkadiusz Janiczek, Ewa Wencel, Jerzy Gudejko, Beata Tyszkiewicz, Beata Fudalej (dozwolone od lat 16) 5.25 Zakończenie programu

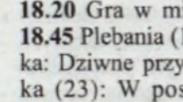
POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Zakochany pingwin – film anim. Irlandia (1995) 8.45 Świat według Kiepskich – serial komediowy 10.00 Daleko od noszy – serial komediowy produkcji polskiej 11.00 Malanowski i partnerzy – serial fabularno-dokumentalny produkcji polskiej 11.30 Samo życie – serial obyczaj. 12.00 Rodzina zastępcza plus – serial komediowy produkcji polskiej 13.00 Zamiećmy się żonami – reality show 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczaj. 14.45 Tak, kochanie – serial ko-

mediowy 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja 16.30 Malanowski i partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 17.00 Dlaczego ja? – serial fabularno-dokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczaj. 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Samo życie – serial obyczaj. 20.00 X-Men: Ostatni bastion – film s.f. Francja-USA (2006) 22.15 Rewolwer – dramat sens. Francja-Wielka Brytania 0.35 Tajemnice losu

5.40 Uwaga! 6.00 Mango 7.00 Granie na śniadanie 8.00 Majka – telenowela 8.30 Dzień dobry TVN 11.00 Co za tydzień 11.35 Granie na ekranie 12.10 Mango 12.40 Ugotowani – relity show 13.45 Niania – serial komediowy produkcji polskiej 14.55 Między kuchnią a salonem – talk-show 15.55 Rozmowy w toku – talk-show 16.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 17.55 Majka – telenowela 18.25 Detektywi – serial fabularno-dokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport 19.50 Uwaga! – magazyn 20.05 Na Wspólnej – serial obyczaj. 20.45 „W-11 – Wydział Śledczy” – serial sensacyjny produkcji polskiej 21.30 Szymon Majewski Show 22.35 Mentalista – serial krym. 23.35 Superwizjer – magazyn reporterów 0.10 Nie z tego świata – serial fantasy 1.10 Co za tydzień 1.35 Po co spać, jak można grać

6.20 Na Wspólnej – serial obyczaj. 6.50 Kuba Wojewódzki – talk-show 7.50 Życie przede wszystkim – serial obyczaj. 8.50 JAG Wojskowe Biuro Śledcze – serial sens. 9.50 Brzydula – serial kom. 10.55 Mango 12.35 Apetyt na kasę 13.30 Marina – telenowela 14.30 Kuba Wojewódzki – talk-show 15.30 Dwóch i pół – serial 16.00 Życie przede wszystkim – serial obyczaj. 17.00 Brzydula – serial kom. 18.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze – serial sens. 19.00 Teoria wielkiego podrywu – serial kom. 19.30 Dwóch i pół – serial 20.00 Homer i Eddie – dramat obyczaj. USA (1989) 22.05 Kobra – oddział specjalny – serial sens. 23.10 Pula śmierci – film sens. USA (1988) 1.05 Arkana magii

TV 4

6.10 Muzyczne listy 7.15 Słoneczny patrol – serial obyczajowy 8.20 Dziewczyny z fortuną – teleturniej 9.20 Morze miłości – serial obyczaj. 10.20 mała Czarna – talk-show 11.20 Nie igraj z aniołem – serial obyczaj. 12.20 Muzyczne listy 13.30 V Max 14.00 Dziewczyny z fortuną – teleturniej 15.00 Nie igraj z aniołem – serial obyczaj. 16.00 Zbuntowani – serial obyczaj. 17.00 Osaczona – serial obyczaj. 18.00 Słoneczny patrol – serial obyczaj. 19.00 Morze miłości – serial obyczaj. 20.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 21.00 Tajemnice Biblii – film dok. 22.00 Galileo – program popularnonaukowy 0.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 3 – serial krym. 1.00 mała Czarna – talk-show 2.00 Muzyczne listy

PULS

6.00 Stacja Porankowo 8.30 Burza uczuć – serial 9.30 Pustynna miłość – telenowela 10.30 Gdzie jest Elisa? – telenowela 11.30 Sędzia Judy 12.00 Taki jest świat 12.30 Duszek z Canterville – komedia Niemcy (2005) 14.30 Burza uczuć – serial komediowy 15.30 Pustynna miłość – telenowela 16.30 Gdzie jest Elisa? – telenowela 17.30 Sędzia Judy 18.00 Dyżur – serial dok. 18.30 Pan Andersen opowiada 19.00 Piotruś Pan i piraci – serial anim. 19.30 Tom i Jerry 20.00 Flinstonowie – serial animowany 20.30 Szok Video 21.30 SWAT – reality show 22.30 Goło i wesoło – pr. rozr. 23.00 Candyman 3: Dzień umarłych – horror USA (1999) 1.00 Programy powtórkowe

Nasze miasto PRZED WYBORAMI

W całej Polsce rozpoczyna się kampania przed wyborami samorządowymi. My w tych wyborach wybierzemy radnych miasta, radnych Sejmiku Wojewódzkiego oraz prezydenta Krakowa. Każde z tych wyborów będą miały własną polityczną specyfikę.

W wyborach do Rady Miasta walczyć ze sobą będą trzy ugrupowania: Prawo i Sprawiedliwość, Platforma Obywatelska oraz lewica. Z tą ostatnią jeszcze nic nie wiadomo: czy wystawi własnych kandydatów czy będzie popierać kandydatów zgłoszonych przez obecnego prezydenta miasta Jacka Majchrowskiego. W zasadzie nie ma to większego znaczenia, bo 43 mandatami radnych podzielią się PiS i PO, a zaledwie tylko paru radnych ma szansę uzyskać Majchrowski, być może wraz z lewicą (w poprzednich wyborach wprowadził do Rady Miasta tylko 2 radnych). Inne partie i komitety wyborców wystawią własnych kandydatów tylko po to, aby starać się udowodnić, że w ogóle istnieją. W rzeczywistości nie mają żadnych szans, aby przekroczyć tzw. próg wyborczy, czyli uzyskać co najmniej 5 procent głosów.

Tym razem w Krakowie wybory do Rad Dzielnic odbędą się w styczniu, nie będzie więc zamieszania związanego z równoczesnym kandydowaniem do dwóch rad (miasta i dzielnicy). Natomiast wraz z wszystkimi dorosłymi mieszkańcami Małopolski wybierać będziemy radnych do Sejmiku Wojewódzkiego. W tych wyborach, oprócz PiS, PO i SLD, szanse na zdobycie paru mandatów może mieć jeszcze PSL. Inne partie się nie liczą.

Oczywiście dla nas najbardziej emocjonujące będą wybory prezydenta Krakowa. Zmierzy się trzech kandydatów: Andrzej Duda z PiS, Stanisław Kracik z PO oraz Jacek Majchrowski, formalnie bezpartyjny, popierany przez lewicę. Duda to młody, energiczny prawnik, pracownik UJ, były wiceminister sprawiedliwości (za czasów ministra Ziobry), a następnie minister w kancelarii Prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Kracik to były burmistrz Niepołomic, niegdyś związany z Unią Wolności, dziś wojewoda z ramienia Platformy. Wreszcie Majchrowski, prezydent przez dwie kadencje, odpowiedzialny za aktualny stan miasta. Który z nich wygra? Na razie sondaże dają szansę Majchrowskiemu według zasady, że mieszkańcy Krakowa zdążyli się już do niego przyzwyczaić i mimo narzekania jeszcze raz udzieli mu poparcia. Czy Kracik przekona wyborców, że zarządzanie małymi Niepołomicami to to samo co władza w wielkim Krakowie? Ponadto, według różnych opinii, nawet działacze Platformy, nie sprawdzili się jako wojewoda.

W tej sytuacji zwycięstwo Dudy wydaje się bardzo prawdopodobne. Majchrowski już się w Krakowie opatrzył, wiadomo też, że nic nowego nie wymyśli. Kracik, burmistrz z podkrakowskiego miasteczka, to tzw. obciach dla Krakowa, stolicy Małopolski. Natomiast Duda, mimo młodego wieku dysponujący dużym doświadczeniem, przebija ich obu nowoczesnością myślenia i zdolnością planowania nie na najbliższe miesiące, ale na lata. Bez takiego myślenia Kraków nie tylko nie będzie się rozwijał, ale szybko podupadnie i pozwoli się wyprzedzić nie tylko przez Wrocław, Poznań czy Gdańsk (jak to miało miejsce przy okazji Euro 2012), ale także przez inne miasta, choćby Katowice czy Łódź. A tego chyba nikt w Krakowie sobie nie życzy.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

SPIESZY SIĘ POMAGAĆ LUDZIOM

Ostatnio zostałem zaproszony na wojewódzki zjazd największej w Polsce organizacji kombatanckiej. Dowiedziałem się, że jeszcze w 2010 roku organizacja ta zrzeszała 600 tysięcy członków, a obecnie pozostało ich 75 tysięcy. Średnia wieku zrzeszonego kombatananta wynosi 84 lata. I jest to nieubłagalne prawo biologii, że uczestników zmagania na frontach II wojny światowej jest coraz mniej. Z roku na rok odchodzą na wieczną wartę. Nasuwa się pytanie, czy to przejście odbywa się w poczuciu docenienia i szacunku dla czynów, których dokonali.

Młode pokolenia znają wojnę tylko z filmów i przekazów jej uczestników. Na szczęście Polska od 65 lat ma dobry czas, bez wojny. Trudno znaleźć w naszej historii podobny okres. W dużej mierze zawdzięczamy to ludziom, którzy bohatercko walczyli z okupantem i przyczynili się do wygrania wojny przez aliantów. Jako rocznik wyżu powojennego w szkole byłem wychowywany w kulcie ludzi, którzy przelewali krew, walcząc w II wojnie światowej. Patrząc z perspektywy czasu, może dzisiaj ówczesne akademie z okazji rocznic wybuchu i zakończenia wojny wydają się pompatyczne, ale moim zdaniem spełniły swoją rolę. Do dzisiaj pamiętam opowieści uczestników zmagania wojennych, które robiły wrażenie i zapisywały się w pamięci. Dlatego nic dziwnego, że jako dorosły człowiek poproszony o pomoc przez kombatanatów w sytuacji, gdy próbowano zlikwidować siedzibę ich związków w Nowej Hucie oraz muzeum, w którym od lat zbierali pamiątki wojenne swoich kolegów, nie tylko nie odmówiłem, ale zaangażowałem się w tworzenie i funkcjonowanie fundacji biorącej w obronę kombatanckie sprawy.

Okazuje się, że jestem jednym z nielicznych epigonów takiego działania. Podczas wspomnianego zjazdu wysłuchałem żalów ludzi, którzy kiedyś naprawdę walczyli o niepodległą Polskę i teraz na stare lata odczuwają gorzkie zapomnienia i brak pomocy. Mówiono, że symboliczny dodatek kombatancki nie wystarczy nawet na lekarstwa, za które trzeba płacić coraz większe sumy. Sygnalizowano, że służba zdrowia nie respektuje ich prawa do skorzystania z usług medycznych poza kolejnością. Skandalem jest wyrzucanie kombatanatów z ich siedzib, bo nie stać ich na płacenie czynszów z topniejących składek. Nie chciało mi się wierzyć, że w małopolskim oddziale tej największej organizacji w Polsce, w ciągu czterech lat, mimo starań, uhonorowano tylko jednego kombatananta Srebrnym Krzyżem Zasługi. Jeżeli nasze państwo jest tak biedne, że nie stać go na pomoc tym, którzy za nie przelewali krew, to należy to tym ludziom powiedzieć. Jednak zupełnie już nie rozumiem, dlaczego tych ludzi rzadko honoruje się wyższymi stopniami oficerskimi i prawie w ogóle odznaczeniami państwowymi. To nie jest wielki wydatek.

Sprawa ta nabiera szczególnego znaczenia, gdy honoruje się wysokimi odznaczeniami ludzi zdecydowanie młodszego pokolenia, którzy prowadzili działalność na rzecz odzyskania przez Polskę suwerenności. Zapewne i tym ludziom należy się szacunek i uznanie. Jednak nie zapominajmy, że bardzo mało czasu zostało, by uhonorować tych, bez których w ogóle nie byłoby Polski. W minionych latach II RP np. powstańcy styczniowi i legionści byli obczkiem w głowie państwa. W PRL, no może nie wszystkim, ale kombatanantom wiodło się dobrze. Czy teraz w demokratycznym państwie naprawdę nie stać nas na pomoc i uhonorowanie kombatanatów II wojny światowej?

ŚLAWOMIR PIETRZYK

TVP1

5.05 Moda na sukces (5162) 5.30 Moda na sukces (5163) 6.00 Kawa czy herbata? (w tym: Wiadomości – skrót: 6.01, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00; Pogoda 6.02, 6.32, 7.02, 7.34, 8.05) 8.05 Polityka przy kawie 8.20 Małe dranie (4) 8.45 Owocowe ludki: Pływająca wyspa (42) 9.20 Jedynekowe Przedszkole – program dla dzieci 9.50 Dlaczego? Po co? Jak? (10) 10.10 Koszmarny Karolek: Koszmarny Karolek i urodziny Wojtusia (62) 10.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 10.50 Laboratorium europejskie (5) 11.20 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Natura w Jedyńce: Życie ptaków: Sygnały i śpiew (1) – serial dokumentalny produkcji angielskiej (1998) 13.40 Klan 14.10 Jaka to melodia? (2034) 14.45 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Polityka przy kawie 15.35 Moda na sukces (5164) 16.00 Moda na sukces (5165) 16.25 Plebania (1545) 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Kronika Drogi do Euro 2012 17.30 Celownik – magazyn 17.55 Klan – telenowela produkcji TVP 18.35 Jaka to melodia? (2035) – teleturniej muzyczny 19.05 Wieczorynka: Magiczne przygody misia Ruperta: Rupert i pasterz chmur (5) – serial animowany produkcji angielskiej (2006) 19.15 Wieczorynka: Bunio i Kimba: Lekcja śpiewania (7) – serial animowany produkcji angielskiej (2007) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 MŚ w rajdach terenowych: Rajd Faraonów – felieton 20.15 Pogoda 20.30 Gwiazdne Wojny (epizod szósty: Powrót Jedi) – film science fiction produkcji amerykańskiej (1983); reż.: George Lucas; wyk.: Mark Hamill, Harrison Ford, Carrie Fisher, Alec Guinness 22.50 Misja specjalna – magazyn śledczy 23.30 Walander: Falszywy trop – film kryminalny produkcji angielsko-szwedzko-niemieckiej (2008); reż.: Philip Martin; wyk.: Kenneth Branagh, Sarah Smart, Sadie Shimmin (dozwolone od lat 16) 1.10 Bracia i siostry (8) – serial obyczajowy produkcji amerykańskiej (2006) 1.55 Notacje: Janusz Morgenstern. Debiut – cykl dokumentalny 2.10 Telezakupy 2.30 Boża podszełka II (4/16) – serial produkcji TVP (dozwolone od lat 16) 3.25 Boża podszełka II (5/16) 5.00 Zakończenie dnia

TVP2

5.35 MASH (92/225) 6.10 Opowiedz nam swoją historię... – talk-show 7.00 Telezakupy 7.30 Na dobre i na złe: Przejście (22) 8.30 Pytanie na śniadanie (w tym: Panorama 9.35; Pogoda 9.00, 10.15) 10.50 Aleja gwiazd 11.15 Familiada (1776) – teleturniej 11.45 Genialne zwierzęta: Małpy – cykl dokumentalny produkcji angielskiej (2007) 12.50 Licencja na wychowanie (39) – serial obyczajowy produkcji TVP 13.25 Wielka draka o dzieciaka (3) – teleturniej 14.30 Barwy szczęścia (465) – serial obyczajowy produkcji TVP 15.05 Dla niesłyszących: M jak miłość (764) – serial produkcji TVP 16.00 Program lokalny 16.35 Opowiedz nam swoją historię... – talk-show 17.25 Jeden z dziesięciu (wielki finał) – teleturniej 18.00 Panorama 18.25 Sport Telegram 18.30 Pogoda 18.35 Gorący temat 19.00 Licencja na wychowanie (40) – serial obyczajowy produkcji TVP 19.35 Bulione-rzy (65): Burżuazja 20.10 Barwy szczęścia (466) 20.40 Barwy życia (5) – felieton 20.55 M jak miłość (765) – serial produkcji TVP 21.50 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.55 Oglądaj z Andrzejem Fidykiem: Niewolnice w piwnicy – film dokumentalny produkcji angielskiej (2008) (dozwolone od lat 16) 23.55 Wieczór filmowy Kocham Kino: Plac Zbawiciela – dramat produkcji polskiej (2006); reż.: Joanna Kos-Krauz

ze, Krzysztof Krauze; wyk.: Jowita Budnik, Arkadiusz Janiczek, Ewa Wencel, Jerzy Gudejko, Beata Tyszkiewicz, Beata Fudalej (dozwolone od lat 16) 1.50 07 zgłoś się (14/21): Strzał na dancingu 3.15 Wiedźmin (5/13): Okruch lodu – serial fantastyczno-przygodowy 4.05 Niewolnice w piwnicy – film dokumentalny produkcji angielskiej (2008) (dozwolone od lat 16) 4.55 Zakończenie programu

TV POLONIA

7.00 IV Gala Piosenki Biesiadnej: Biesiada Śląska (2) 7.55 Klasa na obcasach (5) 8.30 Pytanie na śniadanie (w tym: Panorama 9.35; Pogoda 9.00, 10.15) 10.55 Smaki polskie: Ślimak z kielbasy – magazyn kulinarny 11.10 M jak miłość (747) 12.00 Wiadomości 12.15 Plebania (1535) 12.45 Polska 24: Informacje 13.10 Egzamin z życia (38) 14.00 ZOO bez tajemnic 14.30 Barwy szczęścia (241) 15.00 Tomasz Lis na żywo 16.00 Złote Przeboje 16.30 Złotopolscy (12): Zacieranie śladów 17.00 Teleexpress 17.20 Szansa na Sukces: Eleni 18.20 Filmówka: Trochę wolności (5) – cykl dokumentalny 18.45 Plebania (1535) 19.15 Dobranocka: Proszę słońca (7): Powrót Dominika 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.15 Ojciec Mateusz (41): Zbrodnia w bibliotece 21.05 Polska 24: Opinie 21.30 Wilnoteka 21.40 Wydział Zabójstw (33): Awaria (dozwolone od lat 16) 22.05 Wydział Zabójstw (34): Szpicel (dozwolone od lat 16) 22.35 Kabaretowy Klub Dwójki (19) 23.25 Tygrysy Europy (5/18): Interview 0.25 Złote Przeboje 0.45 Wojciech Cejrowski – bosso przez świat (55): Vanuatu 1.15 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

5.55 Serwis info, pogoda 8.10 Gość poranka 8.30 Serwis info, pogoda 9.10 Gość poranka 9.30 Serwis info, pogoda 10.10 Biznes – otwarcie dnia 10.30 Serwis info, pogoda 10.50 Gość poranka 11.00 Serwis info, sport, pogoda 12.15 Biznes 12.30 Serwis info, sport, pogoda 13.10 Raport z Polski 13.30 Serwis info, sport, pogoda 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info, pogoda, sport 16.00 Kronika – zapowiedź 16.05 Jan Paweł II w Małopolsce 16.25 Pogoda w regionie 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 16.30 Serwis info, pogoda 17.00 Kronika – flesz 17.05 Na rynku pracy 17.15 Kontrapunkt 18.00 Mały rynek 18.10 MOPS – mosty pomocy 18.20 Na rynku pracy 18.30 Kronika, pogoda w regionie 18.50 Tematy dnia 19.00 Pogoda w regionie 19.05 Magazyn akademicki 19.20 Na rynku pracy 19.30 Światowiec 20.00 Serwis info, pogoda 20.10 Minęła dwudziesta 21.00 Pogoda info 21.05 Telekurier 21.30 Serwis info, pogoda 21.45 Kronika, pogoda w regionie 22.00 Kronika sportowa 22.02 Mały rynek 22.15 Studio Lotto 22.20 Info dziennik 23.00 Pogoda info wieczór 23.05 Sportowy wieczór 23.15 Plus-minus 23.30 Serwis info, pogoda 23.45 Film dok. TVP Info

POLSAT

5.00 Wstawaj! Gramy! 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.00 Księżniczka łabędzi – film anim. USA (1994) 8.40 Świat według Kiepskich – serial komediowy produkcji polskiej 10.00 Daleko od noszy – serial komediowy 11.00 Malanowski i partnerzy – serial fabularno-dokumentalny produkcji polskiej 11.30 Samo życie – serial obycz. 12.00 Rodzina zastępcza plus – serial komediowy produkcji polskiej 13.00 Zamienimy się zonami – reality show 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy produkcji polskiej 14.45 Tak, kochanie – serial komediowy 15.50 Wydarzenia 16.10 Prognoza pogody 16.15 Interwencja 16.30 Malanowski i partnerzy – serial fabularno-dokumentalny produkcji polskiej 17.00 Dlaczego ja? – serial dok. 18.00

Pierwsza miłość – serial obyczajowy produkcji polskiej 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie – serial obycz. 20.00 Szalony lot – dramat sens. Wielka Brytania-Rumunia-USA (2007) 22.10 CSI: Kryminalne zagadki Miami 7 – serial krym. 0.10 Zła diagnoza – komedia USA (1985) 2.15 Tajemnice losu

5.40 Uwaga! 6.00 Mango 7.00 Granie na śniadanie 8.00 Majka – telenowela 8.30 Dzień dobry TVN 11.00 Na Wspólnej – serial obycz. 11.35 Granie na ekranie 12.10 Mango 12.40 W-11 – Wydział Śledczy – serial fabularno-dokumentalny 13.20 Detektywi – serial fabularno-dokumentalny 13.50 Niania – serial kom. 14.55 Między kuchnią a salonem – talk-show 15.55 Rozmowy w toku 16.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 17.55 Majka – telenowela 18.25 Detektywi – serial fabularno-dokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport 19.50 Uwaga! 20.05 Na Wspólnej – serial obycz. 20.45 W-11 – Wydział Śledczy – serial fabularno-dokumentalny 21.30 Usta Usta 2 – serial komedii 22.30 Kuba Wojewódzki – talk-show 23.30 Top Model. Zostań modelką – reality show 0.30 Superwizjer 1.05 Uwaga! 1.25 Po co spać, jak można grać

6.20 Na Wspólnej – serial obycz. 6.50 Kuba Wojewódzki – talk-show 7.50 Życie przede wszystkim – serial obycz. 8.50 JAG Wojskowe Biuro Śledcze – serial sens. 9.50 Brzydula – serial kom. 10.55 Mango 12.35 Apetyt na kasę 13.30 Marina – telenowela 14.30 Kuba Wojewódzki – talk-show 15.30 Dwóch i pół – serial kom. 16.00 Życie przede wszystkim – serial obycz. 17.00 Brzydula – serial kom. 18.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze – serial sens. 19.00 Teoria wielkiego podrywu – serial kom. 19.30 Dwóch i pół – serial kom. 20.00 Puła śmierci – film sens. USA (1988) 22.00 Agenci NCIS – serial sens. 23.00 List w butelce – dramat obycz. USA (1999) 1.40 Arkana magii

TV 4

6.10 Muzyczne listy 7.15 Słoneczny patrol – serial obycz. 8.20 Dziewczyny z fortuną 9.20 Morze miłości – serial obycz. 10.20 Osaczona – serial obycz. 11.20 Nie igraj z aniołem – serial obycz. 12.20 Muzyczne listy 13.30 VIP 14.00 Dziewczyny z fortuną 15.00 Nie igraj z aniołem – serial obycz. 16.00 Zbuntowani – telenowela 17.00 Osaczona – serial obycz. 18.00 Słoneczny patrol – serial obycz. 19.00 Morze miłości – serial obycz. 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 3 (11,12) – serial krym. 22.00 Pewnego razu w Chinach – film sens. Hongkong (1991) 0.50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 3 – serial krym. 1.50 mała Czarna – talk-show 2.50 Muzyczne listy

PULS

8.30 Burza uczuć – serial komediowy 9.30 Pustynna miłość – telenowela 10.30 Gdzie jest Elisa? – telenowela 11.30 Sędzia Judy 12.00 Z archiwum policji – film dok. 12.30 Syn smoka (1/2) – film przygodowy USA (2006) 14.30 Burza uczuć – serial komediowy 15.30 Pustynna miłość – telenowela 16.30 Gdzie jest Elisa? – telenowela 17.30 Sędzia Judy 18.00 Tak jest świat 18.30 Baśniowa kraina braci Grimm (1) 19.00 Piotruś Pan i piraci – serial animowany 19.30 Tom i Jerry – serial anim. 20.00 Flinstonowie – serial animowany dla dzieci produkcji amerykańskiej 20.30 Strach się bać – reality show 21.00 Egzekutorzy – reality show 21.30 Podniebny horror – serial dok. 22.30 Goło i wesoło 23.00 Jerry Springer Show 0.00 Goło i wesoło 0.30 Dziewczyny na ekran – program rozrywkowy 1.00 Programy powtórkowe

Zapiski Jakuba Klenia

PRZYGODA Z AMUREM

Na początku tego tygodnia, wraz z moim redakcyjnym kolegą Andrzejem, rozmawialiśmy o amurach. Te roślinożerne ryby (choć nie gardzą również robakami), należące do rodziny karpiowatych żyją głównie w wodach stojących, a przeniesione zostały do nas z Dalekiego Wschodu. Ryby te dorastają do sporych rozmiarów (120 cm), a sztuki łowione w Polsce, dochodzące do metra, nie należą do rzadkości.

Temat wziął się stąd, że Andrzej ostatni weekend września spędził u rodziny na Pojezierzu Brodnickim. Nieraz chwalił się złowionymi w tamtejszych jeziorach szczupakami, karpami czy olbrzymimi karasiami. Łowiska zaiste są tam wspaniałe. Ich jedynym mankamentem pozostaje fakt, że z Krakowa jest tam dość daleko. – W sobotę wybrałem się nad jedno z tamtejszych jezior. Zarzuciłem dwie gruntówki. Jedną z nich rzuciłem stosunkowo blisko brzegu, a drugą dość daleko – zaczął swoją opowieść Andrzej. – Na haczyk obu zestawów nadziałem po trzy niewielkie, ale tuste i żwawe czerwone robaki. I na tej rzuconej daleko od brzegu wędcę dość szybko zaczęły się brania. Bombka podskakiwała, jakby ktoś raził ją prądem. Nie wytrzymałem i zaciąłem. Szybko okazało się, że zacięcie było puste. Sytuacja powtórzyła się kilka razy. Nerwowe drgania bombki i puste zacięcia. Prawdopodobnie jakaś drobna skubała końcówki robaków. Po kolejnym ściągnięciu zestawu postanowiłem na haczyk nadziać tylko jednego robaka. Zobaczymy, może coś się zmieni – pomyślałem. Po kilkunastu minutach bombka znów ożyła. Ale tym razem zachowywała się inaczej. W pewnym momencie zaczęła równo sunąć pod kij. Na kilka sekund znieruchomiała i nagle, z impetem uderzyła o kij. Wtedy zaciąłem. Od razu zorientowałem się, że zahaczyłem coś poważniejszego. Kij miałem porządnym, kolowrotek również, żyłka grubości 0,35 dawała nadzieję, że zdobycz nie zerwie zestawu. Po dziesięciu minutach rybę miałem w odległości dziesięciu, dwunastu metrów od brzegu. Woda była jednak ciemna i nie mogłem dostrzec mojej zdobyczy. Przez cały czas starałem się utrzymać napiętą żyłkę. Kij trzymałem prosto, chociaż szczytówka była niemal wygięta w literę „c”. Gdy wydawało mi się, że ryba jest już trochę zmęczona, delikatnie, powoli znów zacząłem zwijać żyłkę. Moja zdobycz była może jakieś pięć metrów od brzegu, gdy zobaczyłem jej potężny grzbiet. Wtedy albo również i ona mnie zobaczyła, albo jakimś rybim instynktem zorientowała się, że jest zbyt blisko brzegu, bo w pewnym momencie woda zakotłowała się, zobaczyłem potężny wir i... swoją wyprostowaną, stojącą na baczność szczytówkę.

Zorientowałem się, że to był spory amur. Mógł mieć osiemdziesiąt, a może dziewięćdziesiąt centymetrów. Wypiął się w ostatniej chwili. Może był słabo zahaczony... Chłopie, przez pół godziny nie mogłem do siebie dojść – opowiadał z przejęciem redakcyjny kolega.

No cóż, spotkania z taką rybą można życzyć wszystkim wędkarzom. Można im także życzyć, by holowanie zdobyczy w ich przypadku miało inne zakończenie.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

KRAKÓW ROWEROWY

Sama architektura najstarszych osiedli Nowej Huty pokazuje, jakie były priorytety komunikacyjne w początkach PRL. Szerokie chodniki, bo najczęściej osób miało poruszać się pieszo, znacznie węższe ścieżki rowerowe, bo talony na jednoślady napędzane siłą mięśni utrzymywali głównie przodownicy pracy, i jeźdnie o identycznej jak dzisiaj szerokości, bo miały je zajmować jeno ciężarówka i autobusy wypełnione ludźmi. A do tego tramwaje, choć na wydzielonych torowiskach, to jeżdzące znacznie wolniej niż dzisiaj. I jeszcze pociągi z Krakowa przez Grzegórzki do Mogiły i Kocmyrzowa, z rozkładem jazdy dostosowanym do zmianowej pracy robotników wnoszących kombinat metalurgiczny.

Dzisiejsza Nowa Huta jest w pełni zmotoryzowana. Świadczą o tym ścieżki rowerowe zamienione na parkingi samochodów czy dwupasmowe ulice, jakże szerokie na rozmiary motoryzacji sprzed lat pięćdziesięciu, a obecnie korkujące się w szybkim tempie. Ale jest także Nowa Huta rajem dla rowerzystów. Szerokie chodniki zapewniają – dopuszczalny przepisami – bezkolizyjny ruch rowerzystów i pieszych. Z drugiej jednak strony masowy wzrost ilości rowerzystów na ulicach niesie ze sobą sporo niebezpieczeństw. Przede wszystkim współczesny rowerzysta jest anonimowy. Dlatego w niektórych miastach w Polsce – na wzór Włoch – powstają gangi młodocianych wyrwających na ulicy torebki kobietom i uciekających na rowerach. A uciekać można i szybko, i skutecznie, nawet gdy rabusia goni policyjny radiowóz na sygnale. Po drugie, rowerzysta w Polsce – w odróżnieniu od krajów europejskich bardziej od naszego cywilizowanych – z rzadka jest ubezpieczony. W razie najechnia pieszego na chodniku, czy kolizji z samochodem na ulicy kierujący rowerem ma szansę szybkiej ucieczki, o ile tylko jego pojazd nie uległ poważniejszemu uszkodzeniu. I to ucieczki bez możliwości zidentyfikowania winnego szkody.

Wydaje się, że dynamiczny rozwój cyklistyki w ostatnich latach zauważalny w Polsce wymaga rozwiązań prawnych także w stosunku do rowerzystów, którzy są takimi samymi uczestnikami ruchu drogowego jak kierowcy innych pojazdów. Niektórzy rowerzyści domagają się – i zresztą słusznie, w trosce o własne bezpieczeństwo – budowy dróg rowerowych w miastach. A potem kiedy te drogi powstaną, widzi się innych rowerzystów jadących ulicą równoległą do drogi rowerowej. To po co wydawać pieniądze na budowę takich dróg? Lekceważący stosunek ze strony rowerzystów do już istniejących przepisów prawa widać zresztą na co dzień na ulicach nie tylko Krakowa. Żaden pojazd nie ma prawa jeździć po przejściu dla pieszych przez jezdnię, ale spora część rowerzystów uważa, iż ma do tego prawo. Każdy pojazd na drodze w porze nocej winien być przepisowo oświetlony, lecz po zmroku na ulicach miasta widzi się sporo zupełnie nieoświetlonych rowerów. Ba, ostatnio zdarzyło mi się późnym wieczorem w ostatniej chwili ominąć ubranego na czarno człowieka z kółkami u nóg, czyli tyżworolkarza jadącego po ulicy (bo płyty na chodniku były tak połamane, że nie można było jechać tamtędy). Ale w trosce o własne bezpieczeństwo taki tyżworolkarz powinien włożyć przynajmniej kamizelkę odblaskową.

Niestety, w Polsce nasila się lekceważenie przepisów ruchu drogowego nie tylko wśród kierowców samochodów, motocykli czy skuterów. Także wśród współczesnych rowerzystów, którzy nierzadko mogą się poruszać szybciej niż samochody grzęznące w korkach komunikacyjnych i w razie popełnienia wykroczenia uciekać na tyle szybko, że nie dogna ich nawet najbardziej chyży policyjny radiowóz. Czas zatem pomyśleć o ucywilizowaniu ruchu rowerowego (i tyżworolkarskiego też) w Polsce.

WOJCIECH MACHNICKI

TVP1

5.05 Moda na sukces (5164) 5.30 Moda na sukces (5165) 6.00 Kawa czy herbata? (w tym: Wiadomości – skrót: 6.01, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00; Pogoda 6.02, 6.32, 7.02, 7.34, 8.05) 8.10 Polityka przy kawie 8.30 Gwiazdne Wojny (epizod szósty: Powrót Jedi) – film science fiction produkcji amerykańskiej (1983); reż.: George Lucas; wyk.: Mark Hamill, Harrison Ford, Carrie Fisher, Alec Guinness 10.50 Raj – magazyn 11.20 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Natura w Jedyńce: Życie ptaków: Sygnały i śpiew (2) 13.40 Klan – telenowela produkcji TVP 14.10 Jaka to melodia? (2035) – teleturniej muzyczny 14.45 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Polityka przy kawie 15.35 Moda na sukces (5166) – serial produkcji amerykańskiej (2007) 16.00 Moda na sukces (5167) 16.25 Plebania (1546) – telenowela produkcji TVP 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Kronika Drogi do Euro 2012 17.30 Celownik – magazyn 17.55 Klan – telenowela produkcji TVP 18.35 Jaka to melodia? (2036) – teleturniej muzyczny 19.05 Wieczorynka: Proszę słońca (5): Znajomi w ZOO – serial animowany 19.15 Wieczorynka: Nauki i przyjaciele: Magiczne farbki (14) – serial produkcji luksemburskiej (2008) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 MŚ w rajdach terenowych: Rajd Faraonów – felieton 20.10 Pogoda 20.30 Ranczo (38): Złoty deszcz – serial obyczajowy produkcji TVP 21.30 Ratownicy (3/13) – serial produkcji TVP 22.25 Niepokonani. Niezwykłe historie – talk-show 23.00 Warto rozmawiać 23.55 Wojna Światów – cykl reportaży 0.25 Kino nocnych marków: W kręgu tajemnicy (9) – serial produkcji francuskiej (2007) 1.30 Kino nocnych marków: W kręgu tajemnicy (10) – serial produkcji francuskiej (2007) 2.20 Telezakupy 2.40 Boża podszywka II (6/16) – serial produkcji TVP (dozwolone od lat 16) 3.35 Boża podszywka II (7/16) (dozwolone od lat 16) 4.30 Wielkie porządki (5) – cykl dokumentalny produkcji angielskiej (2003) 5.00 Zakończenie dnia

TVP2

5.35 MASH (93/225) 6.10 Opowiedz nam swoją historię... – talk-show 7.00 Telezakupy 7.30 Na dobre i na złe: Męska decyzja (23) 8.30 Pytanie na śniadanie (w tym: Panorama 9.35; Pogoda 9.00, 10.15) 10.50 Aleja gwiazd 11.10 Gilotyna (59) – teleturniej 11.45 Kobieta z dotacją w tle – felieton 11.50 Doktor Martin (1/23) – serial produkcji angielskiej (2004); reż.: Ben Bolt; wyk.: Martin Clunes, Caroline Catz, Stephanie Cole, Joe Absolom, Ian McNeice 12.50 Licencja na wychowanie (40) 13.25 Tak to leciało! (76) – teleturniej 14.30 Barwy szczęścia (466) 15.05 Dla niesłyszących: M jak miłość (765) 16.00 Program lokalny 16.35 Opowiedz nam swoją historię... – talk-show 17.25 Jeden z dziesięciu (1/63) – teleturniej 18.00 Panorama 18.25 Sport Telegram 18.30 Pogoda 18.35 Gorący temat 19.00 Licencja na wychowanie (41) – serial obyczajowy produkcji TVP 19.35 Bulionery (66): Gra dżentelmenów – serial komediowy produkcji TVP 20.10 Barwy szczęścia (467) – serial obyczajowy produkcji TVP 20.45 M jak miłość (766) – serial produkcji TVP 21.40 Kulisy serialu „M jak miłość” (517) 21.50 Kino na maksa: Indiana Jones i Świątynia Zagłady – film przygodowy produkcji amerykańskiej (1984); reż.: Steven Spielberg; wyk.: Harrison Ford, Kate Kapshaw, Puri Arish 23.55 Kryminalne zagadki Las Vegas VIII (5/17) – serial sensacyjny produkcji amerykańsko-kanadyjskiej (2007) (dozwolone od lat 16) 0.50 Dr House

VI (116) – serial obyczajowy produkcji amerykańskiej (2009) (dozwolone od lat 16) 1.45 Pitbull (9) – serial policyjny TVP (dozwolone od lat 16) 2.35 Pitbull (10) (dozwolone od lat 16) 3.25 Indiana Jones i Świątynia Zagłady – film przygodowy produkcji amerykańskiej (1984); reż.: Steven Spielberg; wyk.: Harrison Ford, Kate Kapshaw, Puri Arish 5.20 Zakończenie dnia

TV POLONIA

7.00 Szansa na Sukces: Eleni 7.55 Do przerwy 0:1 (5/7): Uwaga detektyw 8.30 Pytanie na śniadanie (w tym: Panorama 9.35; Pogoda 9.00, 10.15) 10.55 Smaki polskie: Zrazy wołowe w sosie grzybowym 11.10 M jak miłość (748) 12.00 Wiadomości 12.15 Plebania (1536) 12.40 Polska 24: Opinie 13.05 Wilnoteka 13.15 Dom nad rozlewiskiem (9/13) 14.20 Barwy szczęścia (242) 14.50 Jan Serce (5/10): Zgryzoty 16.00 Złote Przeboje – lista przebojów 16.30 Złotopolscy (13): Telewizja 17.00 Teleexpress 17.20 Muzyka Młodej Generacji: Exodus 18.15 Skarby nieodkryte 18.45 Plebania (1536) 19.15 Dobranocka: Dziwny świat kota Filemona: Zabawa w chowanego 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.15 Wesele – film obyczajowy produkcji polskiej (2004); reż.: Wojciech Smarzowski; wyk.: Marian Dziędziel, Tamara Arciuch, Bartłomiej Topa, Maciej Stuhr, Iwona Bielska, Paweł Wilczak, Arkadiusz Jakubik (dozwolone od lat 16) 22.20 Laskowik & Malicki – widowisko rozrywkowe 23.30 Warto rozmawiać 0.25 Złote Przeboje – lista przebojów 0.50 Filmówka: Trochę wolności (5) – cykl dokumentalny 1.15 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

5.55 Serwis info, pogoda 8.10 Gość poranka 8.30 Serwis info, pogoda 9.10 Gość poranka 9.30 Serwis info, pogoda 10.10 Biznes – otwarcie dnia 10.30 Serwis info, pogoda 10.50 Gość poranka 11.00 Serwis info, sport, pogoda 12.15 Biznes 12.30 Serwis info, sport, pogoda 13.10 Raport z Polski 13.30 Serwis info, sport, pogoda 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info, pogoda, sport 16.00 Kronika – zapowiedź 16.05 Speed 2 16.15 Jedź bezpiecznie 16.25 Pogoda w regionie 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 16.30 Serwis info, pogoda 17.00 Kronika – flesz 17.05 W ciepłym mieście 17.15 Pora dla seniora 17.35 Prosto z lasu 17.50 Uwolnić dobro 18.00 Wpisz się w EKO 18.10 Twój fundusz, twoja szansa 18.30 Kronika, pogoda w regionie 18.50 Tematy dnia 19.00 Pogoda w regionie 19.05 Kontrapunkt 19.20 W ciepłym mieście 19.30 Czytelnia 20.00 Serwis info, pogoda 20.10 Minęła dwudziesta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis info, pogoda 21.45 Kronika, pogoda w regionie 22.00 Kronika sportowa 22.02 Wpisz się w EKO 22.15 Info dziennik 23.00 Pogoda info 23.05 Sportowy wieczór 23.15 Plus-minus 23.30 Serwis info, pogoda 23.45 Film dok. TVP Info

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.00 Azur i Asmar – film anim. Hiszpania-Włochy-Belgia-Francja (2006) 9.00 Świat według Kiepskich – serial komediowy 10.00 Daleko od noszy – serial kom. 11.00 Malanowski i partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 11.30 Samo życie – serial obycz. 12.00 Rodzina zastępcza plus – serial komediowy produkcji polskiej 13.00 Zamienimy się żonami – reality show 14.00 Pierwsza miłość – serial obycz. 14.45 Tak, kochanie – serial komediowy 15.50 Wydarzenia 16.10 Prognoza pogody 16.15 Interwencja 16.30 Malanowski i partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 17.00 Dlaczego ja? – serial dokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obycz. 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie –

serial obycz. 20.00 Świat według Kiepskich – serial kom. 20.30 Borat: Podpatrzone w Ameryce, a ludzie żyli dostatniej – komedia USA (2006) 22.30 Stand Up. Zabij mnie śmiechem – program rozrywkowy 0.30 Tajemnice losu

tvn

5.40 Uwaga! 6.00 Mango 7.00 Granie na śniadanie – magazyn 8.00 Majka – telenowela 8.30 Dzień dobry TVN 11.00 Na Wspólnej – serial obyczajowy produkcji polskiej 11.35 Granie na ekranie 12.10 Mango 12.40 W-11 – Wydział śledczy – serial fabularno-dokumentalny 13.20 Detektywi – serial fabularno-dokumentalny 13.50 Niania – serial kom. produkcji polskiej 14.55 Między kuchnią a salonem – talk-show 15.55 Rozmowy w toku 16.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 17.55 Majka – telenowela 18.25 Detektywi – serial fabularno-dokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport 19.50 Uwaga! 20.05 Na Wspólnej – serial obyczajowy produkcji polskiej 20.45 W-11 – Wydział śledczy – serial produkcji polskiej 21.30 Top Model. Zostań modelką – reality show 22.30 **Oszukańc przeznaczenie 2 – horror USA (2003) 0.25 Szymon Majewski Show 1.30 Po co spać, jak można grać**

tvn

6.20 Na Wspólnej – serial obycz. 6.50 Kuba Wojewódzki – talk-show 7.50 Życie przede wszystkim – serial obycz. 8.50 JAG Wojskowe Biuro Śledcze – serial obycz. 9.50 Brzydula – serial kom. 10.55 Mango 12.35 Apetyt na kasę 13.30 Marina – telenowela 14.30 Kuba wojewódzki – talk-show 15.30 Dwoch i pół – serial kom. 16.00 Życie przede wszystkim – serial obycz. 17.00 Brzydula – serial kom. 18.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze – serial sens. 19.00 Teoria wielkiego podrywu – serial kom. 19.30 Dwoch i pół – serial kom. 20.00 List w butelce – dramat obycz. USA (1999) 22.40 Bez śladu – serial krym. 23.40 Ostatni bastion – film sens. USA (2001) 2.10 Arkana magii – interaktywny program rozrywkowy

TV 4

6.10 Muzyczne listy 7.15 Słoneczny patrol – serial obycz. 8.20 Dziewczyny z fortuną 9.20 Morze miłości – serial obycz. 10.20 Osaczona – serial obycz. 11.20 Nie igraj z aniołem – serial obycz. 12.20 Muzyczne listy 13.30 KINOManiaK 14.00 Dziewczyny z fortuną 15.00 Nie igraj z aniołem – serial obycz. 16.00 Zbuntowani – telenowela 17.00 Osaczona – serial obycz. 18.00 Słoneczny patrol – serial obycz. 19.00 Morze miłości – serial obycz. 20.00 Negocjator – film sens. USA-Niemcy (1998) 22.55 W głębinach Loch Ness – thriller USA (2001) 1.05 Wyścigi samochodowe: Rajdowe Mistrzostwa Świata: Rajd Francji 2.05 Muzyczne listy

PULS

6.00 Stacja Porankowo 8.30 Burza uczuć – serial komedia 9.30 Pustynna miłość – telenowela 10.30 Gdzie jest Elisa? – telenowela 11.30 Sędzia Judy 12.00 JRG w akcji – serial dokumentalny 12.30 Zakłęty książę – komedia romantyczna USA (2001) 14.30 Burza uczuć – serial komedia 15.30 Pustynna miłość – telenowela 16.30 Gdzie jest Elisa? – telenowela 17.30 Sędzia Judy 18.00 Martha Stewart: Inspiracje – magazyn 18.30 Baśniowa kraina braci Grimm 19.00 Piotruś Pan i piraci – serial animowany produkcji amerykańskiej 19.30 Tom i Jerry – serial animowany 20.00 Flinstonowie – serial animowany dla dzieci 20.30 WWE Superstars 21.30 W kręgu MMA – rozrywka 22.30 Goło i wesoło – pr. rozrywkowy 23.00 Szpital - nagłe przypadki – serial dok. 0.00 Goło i wesoło 0.30 Hi Hi Hi TV 1.00 Programy powtórkowe

MISS NOWEJ HUTY - XIV EDYCJA

Trwa XIV edycja konkursu Miss Nowej Huty organizowana wspólnie z renomowaną agencją modelek ROSES MODELS (www.roses.pl). W konkursie mogą brać udział nasze czytelniczki w wieku od 15 do 25 lat. Należy wysłać 2-4 fotki dobrej jakości, nadające się do druku, wraz ze swoją krótką charakterystyką – elektronicznie na adres mailowy: roses@bci.pl. W każdym wydaniu „Głosu”, co tydzień, prezentowane są kandydatki. Konkurs stwarza niezwykłą szansę dla dziewczyn marzących o karierze modelki, udziale w reklamie i filmie. Agencja ROSES MODELS znana jest ze skutecznego wypromowania wielu już top modelek, dla których początkiem w karierze był udział w konkursie Miss „Głosu”.

Finałowa gala XIV edycji konkursu odbędzie się w październiku 2010 roku. Weźmie udział w wielu castingach, pokazach mody i sesjach foto organizowanych przez ROSES MODELS. Organizatorom zależy na promowaniu i pokazywaniu dziewczyn kreatywnych, o wielu pasjach, dziewczyn o ciekawej osobowości, jakich jest wiele w Nowej Hucie.

Anna Zgoda jest mieszkanką os. Złotego Wieku. Jest niezwykle wysportowaną dziewczyną. Spędzała lata na treningach i pływaniu. Ma za sobą wielokrotny udział w Mistrzostwach Polski, Okręgu, Małopolski, finały Mistrzostw Polski, medale na mistrzostwach okręgu oraz mistrzostwach Małopolski. Do konkursu zdopingowała ją starsza siostra, która też bierze w nim udział, oraz wiele jej koleżanek, które z poprzednich konkursów mają jak najlepsze wspomnienia. Sport nauczył ją dyscypliny, rzetelności i dokładności. Wykorzystuje to na co dzień w swoim zachowaniu. Interesuje się także militariami, modą i muzyką. Niewykluczone, że kiedyś trafi do wojska. Jej sposób na relaks, zwłaszcza po intensywnym treningu, to dobra muzyka i wypoczynek w łóżku. Nie interesuje się polityką, chociaż przeraża ją upolitycznienie codziennego życia. Nic nie można załatwić bez znajomości, a te ciągle się zmieniają. O swoim pokoleniu mówi, że jest szalone i pełne fantazji, ma wiele pomysłów. Zachowuje się bez schematów i szablonów, drażni ją tylko wulgarny język. Lubi swoją dzielnicę. Ania o sobie mówi, że nigdy się nie nudzi, potrafi

sobie zorganizować wolny czas, jeśli go ma. Marzy o modelingu. Jej siostra ma już debiut na wybiegu, Ania chce z nią wystąpić. Myśli, że to się już wkrótce uda. Jej ulubione: potrawa – gołąbki, sportowiec – Otylia Jędrzejczak, pisarz (poeta) – Julian Tuwim, piosenkarz – Mesajah, książka – „W pustyni i w puszczy”, film – „Wyznania zakupoholiczki”, samochód – BMW, kraj – Polska, miasto – Kraków, autorytet moralny – Jan Paweł II. (mp)

Prawnik radzi

ZGODA NA INTERNET

Od ponad roku staram się o dostęp do zasobów spółdzielni mieszkaniowej w celu położenia infrastruktury sieciowej, aby dostarczać mieszkańcom internet. Otrzymałem pismo od spółdzielni, że jeśli zdobędę podpisy współwłaścicieli danego obiektu, to dostanę dzierżawę na dach, gdzie chcę ustawić antenę. Nie wszyscy chcą się zgodzić, a ja nie wiem, jaki przepis reguluje tę sprawę, czy wystarczy mi zgoda większości?

***

Tak szczegółowe sprawy nie są regulowane przepisami ogólnymi – ustawami lub rozporządzeniami. Zasady dysponowania majątkiem spółdzielni, w tym zasady udostępniania nieruchomości innym podmiotom, regulują przepisy wewnętrzne – statut, w którym określone są kompetencje poszczególnych organów spółdzielni (walnego zgromadzenia, rady nadzorczej i zarządu) lub regulamin określający procedurę postępowania i uprawnienia organów.

Jeżeli sprawy dysponowania majątkiem spółdzielni nie są wyraźnie określone w regulaminie, to zapewne decyzje podejmuje zarząd, zwykle bowiem statuty zawierają zapis mówiący o tym, że w kompetencji zarządu są „pozostałe sprawy” nie należące w zakresie kompetencji innych organów spółdzielni. Zarząd może więc określać warunki, na jakich wyraża zgodę na udostępnienie fragmentów nieruchomości wspólnej innym podmiotom. Takim warunkiem może być zgoda wszystkich członków spółdzielni zamieszkujących w danym budynku lub określonej ich części. (sp)

RATY!!!
www.slimak.prawojazdy.com.pl

Nauka Jazdy „ŚLIMAK” Kat. „B”, „A”
OS. ALBERTYŃSKIE 36, SP NR 100
Biuro: pon., śr., czw. 17-20, wt. i pt. 10-12
604 506 919, +48 12 649-14-92, w. 20 (w godz. otw. biura)
1 miejsce w rankingu szkół nauki jazdy
w Krakowie, opublikowanym przez
Dziennik Polski z dnia 10.02.2009

Głos Młodej Huty

1.10.2010

e-mail: gmh@o2.pl

Nr 40 (232)

W 50. rocznicę obrony Krzyża Nowohuckiego

MŁODZI DZIENNIKARZE HISTORII

Niekonwencjonalnie i atrakcyjnie przybliżą historię Nowej Huty. Doceniając przeszłość dzielnicy i propagując nowoczesny patriotyzm lokalny, połączą współczesność z faktami sprzed połowy wieku. W tym celu wykorzystają media. Wszystko zamierzają osiągnąć w najbliższych tygodniach, angażując w swe przedsięwzięcie młodzież, specjalistów świata nauki, kultury i prasy oraz świadków wydarzeń. Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida rozpoczął właśnie nowy projekt DZIENNIKARZE HISTORII – 50. ROCZNICA OBRONY KRZYŻA NOWOHUCKIEGO.

Uczniowie dwóch nowohuckich szkół, III LO im. Jana Kochanowskiego i XI LO im. Marii Dąbrowskiej, już wkrótce przygotują kampanie medialne wydarzeń historycznych związanych z dramatyczną historią Krzyża Nowohuckiego. Wykorzystają w tym celu prasę, Internet, film i fotografię. Formę prezentacji wybiorą sami. Autorzy projektu pozostawiają im dużą swobodę w przedstawieniu tego zagadnienia. – *Liczymy na to, że młodzi ludzie znajdą ciekawe pomysły ujęcia tematu* – tłumaczy Małgorzata Hajto, koordynator projektu z OKN.

W realizacji przedsięwzięcia pomagają specjaliści ze świata nauki, kultury i mediów. Projekt rozpoczął wrześnieowy cykl wykładów, wprowadzający w zagadnienia związane z historią Nowej Huty. Kierownik nowohuckiego oddziału Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Paweł Jagło nakreślił tło wydarzeń oraz historię Kościoła w dzielnicy. O faktach z kwietnia 1960 roku opowiadał niekwestionowany autorytet w tej dziedzinie, redaktor naczelny „Głosu-Tygodnika Nowohuckiego” Jan Franczyk. Na zakończenie tej części projektu młodzież odbyła podróż po dzielnicy. Miejscem obowiązkowym zajęć terenowych był Krzyż Nowohucki na os. Teatralnym. Ważnym aspektem projektu jest zbudowanie więzi pomiędzy młodymi ludźmi a pokoleniem pamiętającym wypadki sprzed 50 lat. Dlatego młodzież spotka się także z ich bohaterami.

Kolejna faza projektu to warsztaty techniczne, podczas których młodzież w oparciu o zdobytą wiedzę, wspierana przez wykładawców oraz archiwum informacji przygotowane przez bibliotekę OKN, przygotowuje kampanie. Pieczę nad zajęciami sprawować będą specjaliści medialni. Młodzież spróbuje swoich sił m.in. w zawodzie dziennikarza prasowego, bawiąc się słowem i przygotowując teksty do Głosu Młodej Huty. *Z osobami, które będą wykazywały chęć i umiejętności, mamy nadzieję nawiązać dłuższą współpracę* – mówi dziennikarka Agnieszka Łoś, która pomoże młodzieży zrealizować reportaże prasowe. – *W „Głosie-Tygodniku Nowohuckim” zawsze jest*

miejsce na głos młodej Nowej Huty – zapewnia. Miłośnicy zdjęć zrealizują profesjonalne fotoreportaże pod okiem cenionego nowohuckiego fotografa Grzegorza Ziemiańskiego. Efekt prac tej grupy dostępny będzie w Internecie. Natomiast w Telewizji Polskiej wyemitowane zostaną reportaże filmowe tworzone wraz z twórczym duetem AnialkaTeam z ekipy Nowohuckiej Kroniki Filmowej. Materiał stanie się integralną częścią produkcji. Pokazany zostanie również na dużym ekranie w Kinie Studyjnym SFINKS. Tam też odbędzie się finał projektu zaplanowany na listopad, w ramach którego zaprezentowane zostaną efekty dwumiesięcznej pracy jego uczestników. Celem pomysłodawców projektu jest także promowanie i pobudzanie młodych talentów oraz budowanie nowoczesnego patriotyzmu na mocnych fundamentach. – *Zależy nam, aby młodzi nowohucianie wiedzieli, o jakich wydarzeniach warto pamiętać i z czego powinni być dumni* – mówi Małgorzata Hajto i dodaje: – *Dla większości z nich czasy komunizmu, w których powstawała nasza dzielnica, są abstrakcją. A przecież wiele z ówczesnych zdarzeń miało wpływ na dalszą historię naszego kraju.*

Świadoma współodpowiedzialność za dorobek historyczny jest istotnym elementem całego przedsięwzięcia. Połączenie współczesnych form przekazu z ochroną wartości historycznych, współpraca z autorytetami i wspieranie kreatywności licealistów są sposobem na osiągnięcie głównych założeń projektu.

MAŁGORZATA WIERZCHOWSKA

Autorem projektu DZIENNIKARZE HISTORII – 50. ROCZNICA OBRONY KRZYŻA NOWOHUCKIEGO jest Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida. Projekt realizowany jest w ramach programu WARTO PAMIĘTAĆ koordynowanego przez Małopolski Instytut Kultury.

PRZYJACIELE ZIEMI Z 6-5 ŚHP W KRAKOWIE...

...uczestniczyli w organizowanej już po raz 17 w Polsce akcji „Sprzątanie Świata”. Rok 2010 został ogłoszony przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Różnorodności Biologicznej, dlatego tegoroczne porządki odbywały się pod hasłem „Chrońmy bioróżnorodność – segregujmy odpady”. Zgodnie z założeniami, w tym roku w sposób szczególnie skupiliśmy się na wodzie i w uzgodnieniu z Zarządem Dzielnicy XVIII Miasta Krakowa, która zapewniała młodzieży rękawice ochronne i worki na śmieci, sprzątałyśmy tereny nadrzeczne Dłubni i okolice Zalewu Nowohuckiego. Ponad 30 uczestników pod opieką wychowawców Ewy Rak i Danuty Stolarek oczyściło teren z papierów, butelek i plastikowych odpadów. Sprzątały nie tylko popularne alejki i ścieżki, ale i trudno dostępne rejon, gdzie przeciętni przechodnie nie zaglądną, za to niektórzy notorycznie pozbywają się tu swoich śmieci. Dlatego dużym sukcesem było zlikwidowanie dzikiego wysypiska śmieci. Zanim młodzież wyruszyła w teren, uczestniczyła w zajęciach na temat sposobów ochrony zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Okazało się, że najlepszą metodą dbania o bioróżnorodność są nasze codzienne, świadome decyzje. Segregując odpady, oszczędzając wodę i energię, zastępując samochód komunikacją publiczną lub rowerem, świadomie i skutecznie wpływamy na otaczające nas środowisko. Wychowawcy rozmawiali nie tylko o przyłączeniu się do akcji sprzątania, ale też o tym, jak istotne jest nieśmiecenie i pilnowanie, aby nie śmiecono.

Coroczna akcja sprzątania świata to świetna lekcja ochrony środowiska, tym cenniejsza, że zorganizowana w miejscu, w którym żyjemy na co dzień i możemy naocznie się przekonać jak wpływamy na otaczający nas świat. Jak powiedział jeden z uczestników dzisiejszego wyjścia, „musimy sobie wszyscy uświadomić, że śmieci z nieba nie lecą”...

JOLANTA KRÓL

KONKURSY Z NAGRODAMI!

Przypominamy o trwających konkursach. Do udziału w nich zapraszamy naprawdę wszystkich. Dzieci, młodzież, rodziców, dziadków, każdego, kto lubi ruch i sport. Nagrodami są bilety do Parku Wodnego (konkurs „Jak rybka w wodzie”), bilety do Centrum Rozwoju Com-Com Zone („Szlachetne zdrowie”) oraz do Krainy Zabaw Dziecięcych Fun Kids.

Ważne! Jeżeli nadsyłacie zdjęcie musi ono mieć min. 1 MB, w treści maila prosimy podać telefon kontaktowy i proponowany tytuł zdjęcia. Dobrze jest również napisać, kto jest na zdjęciu.

Szczegóły dotyczące wszystkich konkursów na naszej stronie www.glos-tn.krakow.pl w zakładce konkursy.

***

Zwycięzcę kolejnej edycji konkursu „Jak rybka w wodzie” poznamy już za tydzień. Serdecznie przepraszamy za opóźnienie.

„Jak rybka w wodzie”

Edycja 21

Kupon
nr 4

Szlachetne zdrowie...

Edycja 8

KONKURSY Z NAGRODAMI!

NOC NAUKOWCÓW W NIEPOŁOMICACH

24 września wszyscy, którzy mieli ochotę na spotkanie z prawdziwymi gwiazdami – niemal twarzą w twarz – przybyli do Niepołomic. Najliczniej dopisała młodzież. Dla tej z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych nr 6 było to kolejne spotkanie z astronomią pod opieką pana Damiana Maja. Gdy zasiadali w wygodnych fotelach, nikt z nich nie przypuszczał, że usłyszą bajeczną opowieść o niebie, jakie widział król Kazimierz Wielki, gdy przed wiekami polował w Puszczy Niepołomiczkiej. Seans poprowadził z-ca dyr. Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego Zbigniew Głownia. Więcej na temat Niepołomiczkiego Obserwatorium już wkrótce na łamach naszej gazety.

FRUWAJĄCA RYBA

1 PAŹDZIERNIKA 2010

15:00

ŚWIATOWY UŚMIECHU DZIEŃ

DOKIESTRA BOHATERA

BITWA FREESTYLÓWA

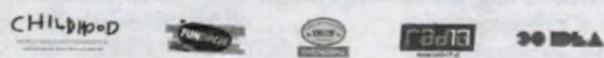
PROFORMA

GRAFFITI

KONKURSY I ZABAWY DLA DZIECIĄKÓW

BREAK DANCE

os. Stalowe 16

DLACZEGO WARTO OSZCZĘDZAĆ CIEPŁO (1)

Poprzednia zima była dość ostra i pociągnęło to za sobą spore zużycie energii cieplnej, która w opłatach za użytkowanie mieszkań odgrywa coraz istotniejszą rolę. W wielu wspólnotach i spółdzielniach po sezonie grzewczym trzeba było podnieść opłaty za c.o., które z reguły są płacone zaliczkowo od jednego metra powierzchni użytkowej. Tylko ci, co mają nowe domy, które są opomiarowane ciepłomierzami, płacą za to, co jest im dostarczane. W większości nowohuckich domów mimo nawet podjętych prac termomodernizacyjnych opłaty są ryczałtowe. Dlatego istotne znaczenie ma oszczędne i racjonalne gospodarowanie ciepłem. W redakcji na dyżurach wiele osób zgłasza nam sprawy dotyczące rosnących opłat za mieszkanie, w tym ciepło. W tym tekście kompleksowo przybliżam sprawę mądrego gospodarowania ciepłem z poczynieniem prac termomodernizacyjnych właśnie.

Duże zużycie ciepła powoduje spalanie dużych ilości surowców naturalnych (węgiel, gaz, olej), których ceny wzrastają już od kilkadziesiąt lat. Wzrost cen paliw skutkuje coraz większymi kosztami wytworzenia energii i przekłada się na rosnące wydatki końcowych odbiorców ciepła, na utrzymanie lokalu. Bardzo często koszty centralnego ogrzewania (które średniomiesięcznie wynoszą od 2 zł/m² do 5,00 zł/m²) kilkakrotnie przekraczają kwoty przeznaczone na remont czy modernizację budynku. Ponośenie tak dużych wydatków na energię ciepłą pozbawia użytkowników lokali środków finansowych, które mogłyby zostać przeznaczone na inne cele. Opłaty za energię (ciepło, elektryczność, gaz) stanowią nawet 85 proc. kosztów utrzymania lokalu.

Mieszkańcy budynków wielorodzinnych najwięcej uwagi poświęcają oszczędności energii elektrycznej, której koszt stanowi tylko 15 proc. kosztów energii zużytej w mieszkaniu. Należy się więc skupić na oszczędzaniu ciepła. Cena ciepła jest uzależniona od rodzaju jego źródła i typu budynku.

Zużycie ciepła dla potrzeb c.o. w budynkach wielorodzinnych (wybudowanych przed 1993 r.) jest bardzo zróżnicowane i wynosi od 0,23 do 1,1 GJ/m². Istotny wpływ na wartość zużycia ma izolacyjność przegród zewnętrznych wynikająca z norm, jakie w minionych latach obowiązywały przy budowie budynku, a także stan wewnętrznej instalacji c.o. i zakres prac modernizacyjnych, które przeprowadzono.

Żeby obliczyć zużycie ciepła w budynku, zużyte GJ za 12 miesięcy trzeba podzielić przez metraż ogrzewanych lokali.

Jeśli średnie zużycie ciepła w budynku przekracza 0,3 GJ/m² lub średniomiesięczny koszt zakupu przekracza kwotę 1,50 zł, to należy rozpatrzyć możliwości zmniejszenia zużycia i kosztów ciepła. Natomiast jeśli zużycie przekracza wartość 0,5 GJ/m² lub średniomiesięczny koszt c.o. przekracza kwotę 2,00 zł/m², to należy rozważyć możliwość wykonania pełnej termomodernizacji budynku.

TERMOMODERNIZACJA

Najsukuteczniejszym sposobem zmniejszenia zużycia i kosztów ciepła jest termomodernizacja. Prawidłowo przeprowadzona termomodernizacja przyniesie oszczędności, z których będzie można spłacać koszty inwestycji. Omówimy aspekty związane z zakresem prac, jakie należy przeprowadzić, by termomodernizacja była skuteczna i wykonana prawidłowo.

Termomodernizacja jest to przedsięwzięcie modernizacyjne, mające na celu zmniejszenie rocznego zapotrzebowania na ciepło zużywane dla potrzeb centralnego ogrzewania i podgrzania ciepłej wody użytkowej (co najmniej od 10 proc. do 25 proc.).

Efektem przeprowadzonych prac jest:

- ✓ podniesienie komfortu cieplnego w budynku,
- ✓ zmniejszenie zużycia ciepła,

- ✓ zmniejszenie opłat za ogrzewanie i ciepło zużywane dla potrzeb ciepłej wody,

- ✓ podniesienie wartości nieruchomości (mieszkań i lokali),

- ✓ ochrona środowiska naturalnego.

Termomodernizacja to szereg prac obejmujących zarówno strukturę budynku, jak i jego wewnętrzne instalacje, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody i wentylacji.

ELEWACJE, ŚCIANY, STROPY

Podstawowym czynnikiem, mającym wpływ na energooszczędność budynku, są własności termoizolacyjne przegród zewnętrznych. Zminimalizowanie strat ciepła „uciekającego” przez przegrody, w istotny sposób może zmniejszyć koszty ogrzewania budynku.

Przenikalność ciepłą określa współczynnik U, wyrażony w W/(m²*K). Im niższa wartość, tym lepsza izolacyjność takiej przegrody.

Na przestrzeni lat polskie normy określające wymaganą izolacyjność ścian zewnętrznych zmieniały się, i tak w latach 1945–1952 ściany musiały mieć współczynnik na poziomie od 1,1 do 1,4, od 1993 r. (Aktualnie obowiązująca norma jest to już 0,3, a dla budynków poddawanych termomodernizacji 0,20–0,25 W/(m²*K).

By poprawić izolacyjność ścian, należy wykonać ich ocieplenie. Dwie najpopularniejsze metody ocieplenia zewnętrznego to: metoda lekka-mokra i lekka-sucha. Metoda lekka-mokra polega na przyklejeniu i przymocowaniu do ścian zewnętrznych warstwy z materiału izolacyjnego i położeniu na niej nowej elewacji. Jako warstwę izolacyjną stosuje się wełnę mineralną lub styropian (najczęściej z powodu jego niższej ceny). Zaletą takiej metody jest niski koszt i prostota jej wykonania.

Metoda lekka-sucha jest bardzo podobna do metody lekka-mokra, z tą różnicą, że warstwę izolacyjną mocuje się „na sucho”, bez użycia zapraw i klejów, na specjalnie przygotowany ruszt.

Zewnętrzną warstwę stanowią płyty z tworzyw sztucznych, siding lub blacha powlekana. Najczęściej jako warstwę izolacyjną stosuje się płyty styropianowe lub z wełny mineralnej. Zaletą takiej metody jest możliwość jej wykonania niezależnie od pory roku.

Piwnice budynków wybudowanych przed 1993 rokiem bardzo rzadko były ocieplane. Dlatego przy realizacji termomodernizacji zasadne jest wykonanie ocieplenia ścian piwnicy od strony zewnętrznej (min. 0,5 m poniżej poziomu gruntu). Dzięki temu eliminuje się mostki termiczne w rejonie otworów okiennych, stropów, a także schodów. Poniżej poziomu gruntu, jako izolację termiczną najlepiej zastosować frezowane płyty polistyrenu ekstrudowanego (ew. styropianu) o grubości takiej, jaką zastosowano przy ociepleniu ścian (min. 10 cm). Wraz z wykonaniem ocieplenia piwnicy należy wykonać pionową izolację przeciwwilgociową. Należy także zadbać o ocieplenie

stropów nad nieogrzewanymi piwnicami. Współczynnik U dla nieocieplonych stropów wynosi ok. 1,1–1,3 (W/m²*K), podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami nie powinien być większy niż 0,6 (W/m²*K). Ich ocieplenie polega na położeniu warstwy ocieplającej – termoizolacyjnej. Strop nad piwnicą powinno się ocieplać od dołu.

STROPODACHY

W zależności od typu stropodachu należy dobrać odpowiednią metodę ocieplenia. W przypadku stropodachów wentylowanych można zastosować wdmuchiwanie materiału izolacyjnego w formie sypkiej. W przypadku ograniczeń, uniemożliwiających zastosowanie tej metody ocieplenia, stropodach wentylowany można ocieplić tak jak stropodach pełny – poprzez ułożenie na istniejącym pokryciu dachowym nowego pokrycia wraz z warstwą materiału izolacyjnego.

Ocieplenie stropów pod poddaszem nieogrzewanym jest bardzo prostą czynnością i stosuje się do tego celu stosunkowo tanie materiały. Dlatego powinno to być jedno z pierwszoplanowych przedsięwzięć termomodernizacyjnych. Całkowita grubość warstwy izolacyjnej powinna wynosić nie mniej niż 15 cm. Po zastosowaniu takiej grubości styropianu lub wełny uzyskuje się współczynnik U ok. 0,3 (W/m²*K).

Ocieplenie stropu najczęściej wykonuje się poprzez ułożenie dodatkowej warstwy termoizolacyjnej na istniejącym podłożu.

Budynki z wysokimi dachami mają poddasza, które często są wykorzystywane na pomieszczenia mieszkalne lub użytkowe. Przystosowanie tych przestrzeni wymaga efektywnego ocieplenia przegród dachowych tak, aby współczynnik przenikania ciepła nie był większy niż 0,3 (W/m²*K). Odpowiednim materiałem do ocieplenia poddaszy są lekkie odmiany płyt z wełny mineralnej i szklanej.

Wykonując każdy rodzaj ocieplenia, nie należy oszczędzać na grubości warstwy izolacyjnej, ponieważ ma to ogromny wpływ na własności izolacyjne, a jej udział w koszcie całej inwestycji jest niewielki (kilka procent). Korzystne jest nawet zwiększenie grubości warstwy izolacyjnej ponad obowiązujące standardy, ponieważ wkrótce standardem będą jeszcze grubsze warstwy materiałów izolacyjnych.

OKNA

Okna odpowiadają za ok. 15 do 25 proc. całkowitych strat ciepła. Dlatego gdy w budynku jest stara stolarka okienna, to warto rozważyć wymianę okien na nowoczesne – o dużej izolacji zarówno termicznej, jak i akustycznej. Należy pamiętać także o wymianie okien i drzwi na klatkach schodowych i w piwnicach. Także duża powierzchnia okien nie sprzyja energooszczędności (nawet najlepsze okno ma mniejszą izolacyjność niż ściana), dlatego w niektórych przypadkach należy rozważyć zmniejszenie powierzchni okiennej.

WENTYLACJA

System wentylacji to bardzo ważny zespół elementów i urządzeń, zapewniający wymaganą intensywność wymiany powietrza. Celem wymiany powietrza w pomieszczeniu jest:

- dostarczenie tlenu niezbędnego do oddychania oraz prawidłowego przebiegu procesów spalania (np. w piecykach),
- obniżenie zawartości wilgoci w powietrzu wewnątrz pomieszczeń,
- obniżenie stężenia szkodliwych zanieczyszczeń powietrza do poziomu akceptowanego przez organizm człowieka.

Zbyt szczelne okna i drzwi, a także niedrożne kanały wentylacyjne stanowią bardzo duże zagrożenie dla ludzi. Zawilgocenie i zagrzybenie ścian, a także zatrucie tlenkiem węgla, to najpoważniejsze skutki nieprawidłowo działającej wentylacji. Nowoczesne, bardzo szczelne okna, nie zapewniają odpowiedniej wymiany powietrza w mieszkaniu bez dodatkowych usprawnień.

Do tych usprawnień możemy zaliczyć:

- ◆ modernizację wentylacji grawitacyjnej,

- ◆ montaż systemów wentylacji higrosterowalnej (nawiewniki, kratki),

- ◆ wykonanie instalacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej,

- ◆ montaż minirekuperatorów ściennych.

Aby zoptymalizować ilość wymieniającego powietrza w mieszkaniu, najlepiej stosować nawiewniki higrosterowalne (automatyczne), które dostosowują strumień doprowadzanego powietrza świeżego w zależności od poziomu wilgotności względnej.

W nowoczesnych i zmodernizowanych budynkach zapotrzebowanie ciepła na podgrzanie powietrza wentylacyjnego w tradycyjnych instalacjach wentylacyjnych sięga najczęściej do 50 proc. zapotrzebowania całkowitego. Dlatego zasadne jest rozważenie możliwości montażu minirekuperatorów ściennych, które odzyskują ciepło z powietrza wydalanego na zewnątrz budynku. Funkcjonowanie kanałów kominowych, spalinowych i wentylacyjnych można poprawić na kilka sposobów. Do tego konieczna jest opinia kominarza, który określi zakres niezbędnych prac.

WEWNĘTRZNA INSTALACJA C.O.

Ocieplenie całego budynku nie przyniesie oczekiwanych efektów, jeżeli zaniechana zostanie równoczesna modernizacja wewnętrznej instalacji c.o. wraz z wprowadzeniem indywidualnego systemu rozliczeń. Dopiero kompleksowe przeprowadzenie modernizacji pozwoli na znaczne oszczędności i pełne wykorzystanie korzyści płynących z wykonanego ocieplenia.

Do podstawowych prac modernizacyjnych zaliczamy:

- ❖ płukanie wewnętrznej instalacji c.o.,

- ❖ montaż przygrzejnikowych zaworów termostatycznych,

- ❖ wprowadzenie automatyki do instalacji (montaż regulatorów przepływu i ciśnienia),

- ❖ likwidacja centralnej sieci odpowietrzającej i montaż odpowietrzników automatycznych,

- ❖ izolowanie rur w piwnicy budynku oraz

- ❖ wprowadzenie systemu indywidualnego opomiarowania i rozliczania kosztów c.o.

W przypadku braku możliwości wykonania pełnej termomodernizacji zasadne jest wykonanie chociaż modernizacji instalacji c.o.

Uwaga: przed przystąpieniem do modernizacji wewnętrznej instalacji c.o. należy rozważyć, czy nie powinno się wymienić rur rozprowadzających czynnik grzewczy do grzejników.

ZAWORY

TERMOSTATYCZNE

Podstawowym elementem, który powinien znaleźć się przy każdym grzejniku w budynku, jest zawór z głowicą termostatyczną.

Termostat odpowiada za utrzymanie stałej temperatury w pomieszczeniu, niezależnie od takich czynników jak: nasłonecznienie, emisja ciepła z urzą-

dzeń elektrycznych, emisja ciepła przez ciało człowieka itp. Dzięki temu grzejnik oddaje ciepło tylko wtedy, gdy jest ono potrzebne. Eliminuje to zjawisko przegrzewania pomieszczeń, w których mieszkańcy otwierają okna mieszkań, by obniżyć w nich temperaturę – co jest oczywistym marnotrawstwem ciepła.

Zastosowanie termostatów grzejnikowych wraz z podzielnikami kosztów c.o., jest najtańszą i najefektywniejszą metodą zmniejszenia zużycia ciepła w budynku.

REGULATORY PRZEPŁYWU I CIŚNIENIA

Przy kompleksowej modernizacji wewnętrznej instalacji c.o., konieczna jest jej odpowiednia regulacja. Służą temu regulatory ciśnienia i przepływu.

Automatyczne regulatory ciśnienia i przepływu, zamontowane na wejściu instalacji c.o. w budynku, umożliwią optymalizację ilości czynnika grzewczego, dostarczanego przez dostawcę do budynku.

Podpionowe regulatory ciśnienia i przepływu zapobiegają nierównomiernej dystrybucji ciepła do poszczególnych grzejników (jest to szczególnie istotne w przypadku montażu zaworów termostatycznych), poprawiają warunki pracy instalacji, redukują hałas w instalacji spowodowany nadmiernym ciśnieniem czynnika grzewczego i zmniejszają zużycie ciepła.

INDYWIDUALNE ROZLICZANIE KOSZTÓW

Wymierne korzyści przyniesie wprowadzenie systemu indywidualnego rozliczania kosztów ciepła (zmniejszenie zużycia kosztów ciepła do 25 proc.). System, który uzależnia wysokość opłat od ilości zużytego ciepła motywuje użytkowników lokali do racjonalnego gospodarowania ciepłem, w zależności od uwarunkowań technicznych można zastosować podzielniki kosztów lub ciepłomierze. Ciepłomierze, ze względu na typ istniejących w większości polskich mieszkań instalacji (z pionowym rozprowadzaniem czynnika grzewczego), nie są możliwe do zastosowania. Ponadto takie rozwiązanie jest o wiele bardziej kosztowne od podzielników.

Podzielniki natomiast można zastosować przy instalacji dowolnego typu. Są to urządzenia, które nie mierzą bezpośrednio ilości zużytego ciepła, ale służą do określenia ilości ciepła oddanego przez grzejnik (w jednostkach), które później są podstawą do rozliczeń kosztów zużycia na poszczególne lokale (koszty zużycia – koszty ciepła oddanego przez grzejniki c.o. zamontowane w lokalu). Wybór właściwego typu podzielnika jest jedną z najważniejszych kwestii, mającą wpływ na późniejsze zadowolenie lub niezadowolenie mieszkańców z wdrożonego systemu rozliczeń.

Aby system rozliczeń był czytelny i akceptowany przez mieszkańców, podzielniki powinny spełniać następujące warunki:

- nie rejestrować zużycia na nieczytelnych grzejnikach,

- posiadać naddatek cieczy na 365 dni (dotyczy podzielników cieczowych),

- rejestrować zużycie, jeśli grzejnik oddaje ciepło pochodzące z systemu c.o.,

- posiadać skalę dobraną do mocy grzejników,

- posiadać wymienne baterie (dotyczy podzielników elektronicznych).

oprac. Sławomir Pietrzyk

(dokończenie w następnym numerze)

Ostatnio odbył się V Zjazd Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych, organizacji zrzeszającej obecnie 75 tys. kombatantów w Polsce, a jeszcze 10 lat temu było ich 600 tys. Jest to pokolenie, które walczyło o wolność i suwerenność Polski głównie w okresie II wojny światowej.

Z V Zjazdu Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych

JAK DOCENIĆ KOMBATANTÓW?

Niestety średnia wieku kombatantów sięga już 84 lat i coraz więcej odchodzi na wieczną wartę. Tym bardziej ci, co żyją, zasługują na szacunek i pomoc ze strony państwa. Niestety nie jest tak, o czym świadczyły głosy delegatów podczas dyskusji. Mówiono o potrzebie respektowania prawa pierwszeństwa w dostępie do służby zdrowia, jak również zwiększeniu pomocy materialnej temu środowisku. Dzisiaj wielu kombatantów boryka się z problemami życia codziennego, nie radząc sobie z ich rozwiązaniem. Dlatego sarkastycznie zabrzmiał głos płk. Stanisława Calki, sekretarza generalnego ZG ZKR PiBWP, który wspominał, o tym, jak przed wojną spotkał ostatnich żyjących uczestników Powstania Styczniowego. Wówczas w skali kraju było ich 57 i gdy zapytał, jak im się wiedzie, otrzymał odpowiedź, że niczego im nie brakuje. Czy zmierzamy ponownie do tego w przypadku uczestników II wojny światowej?

Jasnym punktem obrad były wystąpienia niektórych przedstawicieli lokalnych struktur i z Krakowa. Są takie miejscowości jak Oświęcim, Kęty, Gorlice, gdzie władze lokalne starają się wspierać środowiska kombatanckie. Podobnie jest w Krakowie. Na Zjazd

przybyli Jacek Majchrowski, prezydent M. Krakowa, oraz Marek Nawara, marszałek sejmiku Województwa Małopolskiego, którzy deklarowali wsparcie dla organizacji kombatanckich. Jak wynikało z wypowiedzi Sławomira Pietrzyka, prezesa Zarządu Małopolskiej Fundacji Dom Kombatanta RP Muzeum Czynu Zbrojnego w Nowej Hucie, dzięki wsparciu prof. Jacka Majchrowskiego Dom Kombatanta w os. Górali 23 może służyć organizacjom kombatanckim, a fundacja prowadzi działalność edukacyjną, organizując seminaria, oraz wydawniczą, edytując Zeszyty Historyczne. Działa także Muzeum Czynu Zbrojnego, udostępniając swoje zbiory zwiedzającym codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–16.00. Fundację także wspierają niektóre Rady Dzielnic, jak Rada Dzielnicy XIV, XVII i XVIII. Nowohuccy kombatanci wyrażają nadzieję, że będą mogli nadal liczyć na wsparcie lokalnych władz samorządowych.

Na Zjeździe wybrano nowe władze Związku, jego prezesem został ponownie wybrany płk. Julian Zięba. W skład władz wojewódzkich weszli także kombatanci w Nowej Hucie.

(mp)

W Niepołomicach byli także nowohuccy kombatanci

NA POLACH CHWAŁY 2010

Franciszek Baryła, Czesław Łotarewicz, Tadeusz Krzeczek i Stanisław Szymański na dziedzińcu zamku niepołomiczkiego.

Po raz piąty w Niepołomicach odbyła się w miniony weekend impreza pod hasłem „Pola Chwały 2010”. Przyjechało na nią ponad 700 rekonstruktorów historycznych i miłośników wargamingu z całej Polski. W okolicach zamku niepołomiczkiego rozbiły się obozami grupy rekonstrukcyjne od czasów legionów rzymskich, poprzez wojów i rycerzy średniowiecznych, konfraternie szlacheckie, kawalerię zbrojną, kosynierów, żołnierzy z I wojny światowej. Mocno reprezentowana była II wojna światowa zarówno po stronie niemieckiej, jak aliantów. Nie zabrakło nawet powojennego wojska z NRD, a także współczesnych terrorystów arabskich i wojsk z nimi walczących w Afganistanie. Rekonstruktorzy wzięli udział w

barwnej defiladzie oraz licznych rekonstrukcjach bitew. Towarzyszyło im sporo huku ku uciesze obserwatorów. Na dziedzińcu zamku niepołomiczkiego prowadzone były gry wojenne, pokazy modelarskie, a także odbywały się pokazy tańców dworskich.

W tegorocznych Polach Chwały wzięła udział także Małopolska Fundacja Dom Kombatanta RP Muzeum Czynu Zbrojnego, udostępniając zwiedzającym autentyczną broń z czasów II wojny światowej pod pieczęcią Iwony Jarosz wraz z podopiecznymi z WTZ. W drugim dniu natomiast przyjechali nowohuccy kombatanci, dzieląc się swoimi osobistymi wspomnieniami, co było żywą i autentyczną lekcją historii. (sp) Fot. autor

Jerzy Owsiak spotkał się w Krakowie ze sztabowcami WOŚP

NOWOHUCIANIE GRAJĄ OD POCZĄTKU

W ub. tygodniu do Krakowa przyjechał Jurek Owsiak, dyrygent Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, by spotkać się z przedstawicielami sztabów organizujących tę największą kwestę na rzecz służby zdrowia. Trwają przygotowania do 19 finału WOŚP i Jurek Owsiak chciał się dowiedzieć, co można zrobić, aby zbiórka przebiegała jak najlepiej. Mocną grupą na spotkanie wybrali się nowohucianie z dwóch sztabów działających przy NCK z Jurkiem Kujawskim na czele oraz XII LO z prof. Marią Etagens od 14 lat opiekującą się w tej szkole kwestą na rzecz WOŚP.

Jako pierwszy zabrał głos Jurek Kujawski. Z orkiestrą związany jest od początku, tj. od współpracy z TV DAMI organizującej pierwsze finały na początku lat dziewięćdziesiątych do obecnego kierowania sztabem przy NCK. Jurek prosił, aby na szczeblu centralnym przygotowano poradnik wolontariusza. Nie musi on być poważny, ale w stylu lekkim, powinien przypominać wolon-

tariuszom, jak się ubrać, gdy pogoda nie sprzyja. Jak się zachowywać podczas kwesty, aby nie ośmieszać WOŚP, np. przylepiając serduszka gdzie popadnie etc. Prosił również, aby puszki tekturowe impregnować, gdyż opady śniegu i deszczu je niszczą. Jurek Owsiak przyjął propozycję z zadowoleniem i obiecał realizację postulatów. Mówiono także o ewentualnym porozumieniu

Nowohucianie w Parku Ojcowskim

POWITANIE JESIENI

23 września w ub. czwartek Klub Dukat Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta zorganizował wyjazd plenerowy w ramach edukacji ekologicznej do Parku Ojcowskiego. Wzięli w nim udział uczestnicy z Klubów: w Krzesławicach, „Karino” z Chalupek, „Jedność” z Wolicy, „Herkulesa” z Branic, „Aneksu” z Łuczanowic, Klubu 303 z Dywizjonu 303 oraz z Dukata w Grębałowie. Wycieczka przypadła w pierwszym dniu jesieni, było to zatem powitanie tej pory roku. Pogoda wyjątkowo dopisała, zatem wycieczka się udała, a prowadzący ją kierownik Klubu Dukat Zygmunta Kiszka poprowadził uczestników atrakcyjną trasą, podczas której można było nie tylko zwiedzać ciekawe miejsca i nasycić się pięknem przyrody, ale także smacznie pojeść.

Wycieczkę rozpoczęto w Pieskowej Skale spacerem obok słynnej Maczugi Herkulesa i tu przeżyto nieco emocji, gdyż na nasłonecznionym stoku widać było wygrzewającą się żmiję, którą z daleka niektórzy uczestnicy bacznie obserwowali. Zygmunta Kiszka przy tej okazji opowiedział o przyrodzie i faunie Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Wszystko skończyło się dobrze i po wizycie na dziedzińcu pałacu w Pieskowej Skale pojechano autobusem od strony Wielmoży do Grodziska. Tutaj odwiedzone barokowy kościółek i pustelnia błogosławionej Salomei. Przewodnikiem był Zygmunta Kiszka, który opowiadał o tym historycznym miejscu. Zgodnie z charakterem wycieczki uczestnicy z Grodziska zeszli pieszo w dół do drogi prowadzącej ze Skały do Pieskowej Skały. Niestety znane stoisko U Cygana koło młyna było nieczynne, a można tutaj kupować pyszny wiejski chleb i domowy smalec, a także inne potrawy. Zatem apetyt uczestnikom się zaostrzył. Stąd pojechano na Złotą Górę, gdzie autobus zaparkował, a uczestnicy zeszli leśnym szlakiem do Doliny Saspowskiej. Tutaj podziwiano piękną przyrodę, ale obserwowano także spustoszenia, jakie w tym roku wyrządziły anomalie pogodowe. Wiele

drzew było przewróconych i nawet zdarzało się, że wędrowano wśród wiatrolomów jak w tunelu. Leśnicy bowiem udrażniają szlaki, ale przewrócone drzewa ze względu na charakter lasów leżących w rezerwacie przyrody powinny zostać, tak jak to bywało przez wieki. Po tej kilkukilometrowej trasie przy szmerzącej miejscami wodzie uczestnicy wycieczki dotarli do Doliny Prądnika i Ojcowa. Tutaj wreszcie się posilono miejscowym rarytasem, czyli pstrągiem z rusztu. Nie był to koniec wycieczki, gdyż finał odbył się na terenach zielonych przy restauracji na Złotej

sztabów krakowskich w celu rejonizacji zbiórki. Propozycja jednak nie zyskała uznania, gdyż kwestujący spontanicznie podchodzą do kwesty i nie powinno im się narzucać miejsc zbiórki. Kwesta to nie tylko zbiórka pieniędzy, ale cała wielka impreza tworząca specyficzną pozytywną atmosferę i wolontariusze powinni też mieć prawo udziału w najbardziej interesujących ich imprezach. Próbowano także rozwiązać sprawę gimnazjalistów, którzy chcą uzyskać punkty na świadectwie, biorąc udział w WOŚP w trzeciej klasie. Zastanawiano się, czy wprowadzić wymóg kilkakrotnego uczestnictwa w celu uzyskania zaświadczenia będącego podstawą uzyskania punktów. I w tym przypadku głosy były podzielone. Jedni byli za formalizacją wydawania zaświadczeń, a inni chcieli, aby pozostawić to decyzjom poszczególnych sztabów.

Jurek Owsiak poinformował, że w ostatnim czasie sporo sprzętu trafia do Krakowa, m.in. do Szpitala Dziecięcego św. Ludwika trafi najnowocześniejszy tomograf o wartości 5 mln zł, a do szpitala w Prokocimiu ultrasonograf z monitorem. Również do jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w powiecie krakowskim trafi sprzęt pomocny przy powodziach ze zbiórki zorganizowanej przez Fundację pod hasłem STOP POWODZIOM. Jurek Owsiak zapowiedział, że najbliższy finał z początkiem roku 2011 będzie ukierunkowany na zbiórkę funduszy na nefrologię i urologię dziecięcą, ale ostateczna decyzja zapadnie w ciągu kilku tygodni. Jurek Kujawski zadeklarował, że 500 wolontariuszy zgrupowanych przy sztabie w NCK postara się zebrać jak zwykle sporą kwotę. (sp) Fot. autor

Górze. Tutaj rozpalono ognisko i przystąpiono do pieczenia kiełbasek zakupionych przez Zygmunta Kiszka ze składek uczestników. Nie zabrakło także ciasta drożdżowego ze śliwkami upieczonego przez Halinę Ptak z Grębałowa oraz „murzynka” przygotowanego przez Erykę Pabjan z Klubu 303. Przy stołach zatem biesiadowano na wolnym powietrzu, ciesząc się ostatnimi popołudniowymi promieniami jesiennego słońca. Wszyscy wspominali wycieczkę. Ja zapytałem najstarszą uczestniczkę Marię Walerjan z Krzesławic liczącą sobie 82 wiosny, jak pokonała taką długą trasę. Odpowiedziała mi, że nie było żadnego problemu i nie odczuwa zmęczenia. Mało tego, rekomenduje ruch i taki czynny tryb życia innym emerytom. Uczestnicy „Powitania jesieni” serdecznie dziękują organizatorom wycieczki, niestrudzonemu Zygmunta Kiszce oraz Wydziałowi Kształtowania Środowiska UMK za sfinansowanie jesiennego eskapady. (sp) Fot. M. Pietrzyk

Na spotkanie przyjechał red. S. Pietrzyk z najnowszym numerem „Głosu”.

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XV MISTRZEJOWICE

Przewodniczący: **Marek Hohenauer**, zastępca przewodniczącego: **Konrad Maciejowski**, członkowie Zarządu: **Adam Grelecki**, **Halina Kita**, **Leszek Tytko**.

Biuro Rady Dzielnicy: ul. Miśnińska 58 (os. Tysiąclecia), tel. 012 648-96-18, czynne od poniedziałku do czwartku w godz. 11.00–15.30, piątek – bez przyjmowania stron.

Dyżur przewodniczącego lub zastępcy: środa godz. 14.00–15.30. Dyżur członków Zarządu: wtorek godz. 15.00–16.00. Dyżur Straży Miejskiej: pierwszy poniedziałek miesiąca godz. 16.00–17.00.

Dyżur Policji: pierwszy czwartek miesiąca godz. 15.00–16.00. Oficjalna strona internetowa: www.dzielnica15.krakow.pl.

Pożegnanie Lata w Mistrzejowcach

W dniu 26 września, w niedzielę, Rada Dzielnicy XV Mistrzejowice przy współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury im. A. Bursy po raz kolejny zorganizowała rodzinny festyn „Pożegnanie Lata”. Po słonecznym tygodniu, niedziela przyniosła nam opady deszczu i obawy o frekwencję na imprezie plenerowej. Mieszkańcy jednak dopisali i tłumnie gromadzili się przy scenie na Plantach Mistrzejowickich w Krakowie. Około godziny 15, w imieniu Rady i Zarządu Dzielnicy mieszkańców przywitał Przewodniczący **Marek Hohenauer**.

Część artystyczna imprezy rozpoczęła się od występu zespołu „Seniorinki”. Na scenie i w jej najbliższym sąsiedztwie dzieci i młodzież mogły się „wyszaleć” z Simply City w organizowanych konkursach i zabawach. Po nich zaprezentowały się panie z zespołu Raks Amar z Bochni wykonujące tańce orientalne. Wielki aplauz zebrał pokaz capoeiry i jogocapoeiry, brazylijskich tańców oraz muzyki na żywo wykonany przez gości z Brazylii i ich przyjaciół z Polski z zespołu MUNDUCAPOEIRA. W biesiadny nastrój wprowadziła wszystkich grupa muzyczna „DZIKIE POLA” wykonująca piosenki z wschodniej granicy. Na koniec zaprezentował się również zespół MIDNIGHT EXPRESS w składzie Natalia Jakubowska – vocal, Artur Malinowski – gitara, Maciej Tobiasz – klawisz, Łukasz Krawczyk – bass, Jakub Grzesło – perkusja, wykonujący znane światowe przeboje.

Całość programu na scenie poprowadził Paweł Kumiega – aktor Teatru Ludowego.

Oprócz tych atrakcji wspomnieć należy również o kilku innych, które odbywały się przez cały czas trwania imprezy. Ogromnym zainteresowaniem cieszył się pokaz tresury psów Grupy Franciszka Wiśniewskiego oraz Biały Namiot „Apteki Zdrowia”, w którym mieszkańcy mogli dokonać pomiaru ciśnienia i sprawdzić poziom cholesterolu w organizmie. Ponadto Pielęgniarki Zespołu NZOZ „Active Pielęgniarnictwo” przebadaly wiele osób na poziom cukru we krwi, pracownicy Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej przebadali mieszkańców z zakresu osteoporozy, a OSK Klasa przeprowadził sprawnościowy autotest. Wśród najmłodszych

zainteresowanie wzbudziły przejażdżki konne z TKKF „Przyjaciół konika”, Kraina Małego Urwisa, która przeprowadziła konkurs plastyczny dla przedszkolaków, pokazy umiejętności Państwowej Straży Pożarnej – Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Nr 7 oraz Szkoły Językowej „PROGRESS” z os. Oświecenia. Na zakończenie programu artystycznego uczestnikom konkursów sportowych i quizów organizatorzy wręczyli nagrody. Z ramienia Rady za organizację całości odpowiedzialni byli członkowie Zarządu – Leszek Tytko, Adam Grelecki, Halina Kita oraz Konrad Maciejowski.

Rada i Zarząd Dzielnicy XV Mistrzejowice składa serdeczne podziękowania prezesom spółdzielni mieszkaniowych – Zbigniew PRZYGODA – SM Mistrzejowice, Elżbieta OKINE – TYRKIEL – SM Mistrzejowice – Północ oraz Roman KUŹNIAK – SM Oświecenia – za wkład finansowy, dyrektor Joannie Słomce i Dorocie Rudy – Rudkowskiej oraz pracownikom Młodzieżowego Domu Kultury im. A. Bursy w Krakowie, dyrekcji Klubu Kultury „Kuźnia”, Małopolskiemu Towarzystwu Krzewienia Kultury Fizycznej – Zarządowi Wojewódzkiemu w Krakowie, Ogniskom TKKF – „Apollo” oraz „Przyjaciół Konika”, Zespołowi NZOZ „Active Pielęgniarnictwo”, Zespołowi „Apteka Zdrowia”, Hutniczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej – prezes zarządu Krzysztof Stypuła, Straży Miejskiej – Oddziałowi Wzgórza Krzesławickie, VII Komisariatowi Policji w Krakowie, Jednostce Ratowniczo – Gaśniczej Nr 7 PSP, Szkole Aspirantów PSP w Krakowie oraz Sponsorom: Supermarket Simply City os. Tysiąclecia 87 i Bank Zachodni WBK os. Kombatantów 14. Szczególnie zaś dziękujemy mieszkańcom Mistrzejowic za stworzenie miłej i sympatycznej atmosfery, jaka towarzyszyła ostatniemu, w tym roku spotkaniu w plenerze.

W dniu 23 września 2010 roku odbyło się XLVII posiedzenie Rady Dzielnicy XV Mistrzejowice. Sesję otworzył Marek Hohenauer przewodniczący Rady i Zarządu. Po przyjęciu protokołu z ostatniej sesji oraz zatwierdzeniu porządku obrad, Rada przystąpiła do omawiania zgłoszonych projektów uchwał.

XLVII Sesja Rady Dzielnicy XV Mistrzejowice

W pierwszej uchwale Rada Dzielnicy XV Mistrzejowice pozytywnie zaopiniowała wniosek w sprawie zbycia działki nr 1/228 o pow. 8 m², położonej w obrębie 5, jednostka ewidencyjna Nowa Huta, przy ul. Budziszyskiej, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Kraków.

Granice ewidencyjne działki nr 1/228 pokrywają się z linią ogrodzenia a działka ta została zagospodarowana łącznie z działką sąsiednią. Ewentualna jej sprzedaż doprowadzi do zgodności stanu prawnego ze stanem faktycznym użytkownika nieruchomości. Wniosek ten został pozytywnie, zaopiniowany przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie.

Kolejna uchwała dotyczyła wydzierżawienia na okres 3 lat części działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr 1/260 obręb 5 Nowa Huta w rejonie ul. Zjazdu Gnieźnieńskiego w Krakowie. Wniosek ten został negatywnie zaopiniowany przez radnych dzielnicy. W uzasadnieniu do uchwały przytoczona została uchwała poprzedniej kadencji Nr XLI/250/2006 z dnia 23.02.2006 r. negatywnie opiniująca inwestycję pn. „Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z dopuszczalnymi usługami, garażami podziemnymi i przebudową istniejącego wjazdu i infrastrukturą techniczną przy ul. Kuczkowskiego, Kurzei w Krakowie”. Transport materiałów budowlanych na terenie przedmiotowej działki miałby przebiegać ulicami Pamickiego oraz Zjazdu Gnieźnieńskiego. Ulice te są bardzo wąskie (szerokość 3,5 m), co w przypadku zaparkowanych po obydwu stronach jezdni pojazdów uniemożliwia przejazd samochodów ciężarowych. Ponadto przeznaczenie obydwu ulic (drogi dojazdowe o nośności 3,5 ton) oraz zły stan ich nawierzchni spowodowany brakiem napraw ze strony ZIKiT nie zezwala na przejazd ciężkiego sprzętu budowlanego. Rada Dzielnicy jako rozwiązanie wskazuje dojazd od ul. Reduty lub od ul. Kurzei, zgodnie z wydaną decyzją WZiZT. Pro-

ponowana przez inwestora gwarancja przywrócenia ulic Pamickiego i Zjazdu Gnieźnieńskiego do stanu pierwotnego, przy ewentualnym zniszczeniu ich nawierzchni powinna zatem dotyczyć ulicy Kurzei.

Rada Dzielnicy zawniosowała do Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu o wprowadzenie ruchu jednokierunkowego dla ulicy Wawelskiej: wariant III – od wjazdu do bloku nr 63 do nieruchomości nr 57 (garaże) os. Złotego Wieku w Krakowie.

W czasie trwania konsultacji społecznych dotyczących wprowadzenia ruchu jednokierunkowego dla ul. Wawelskiej, na odcinku od skrzyżowania z ul. Nagłowicką, wzdłuż Fortu Batowice do skrzyżowania z ul. Na Zboczku, mieszkańcy os. Złotego Wieku zgłosili powyższy wariant, jako III. Uzyskał on największe poparcie wśród mieszkańców osiedla. W powyższym temacie odbyło się spotkanie oraz wizja lokalna w terenie z udziałem przedstawicieli mieszkańców popierających wariant I, II i III i z udziałem przedstawiciela Rady Dzielnicy. Wynikiem tego spotkania jest podjęcie przez Radę Dzielnicy przedmiotowej uchwały.

Wynik konsultacji społecznych:

- Wariant I poparło – 16,8%
- Wariant II – 0,8%
- Wariant III – 82,4%

Następne dwie uchwały związane były ze zmianą planu finansowego wydatków dzielnicy na rok 2010 oraz zatwierdzeniem projektu planu finansowo-rzeczowego Dzielnicy XV Mistrzejowice na rok 2011 na kwotę 40 000 zł.

Ostatnia uchwała to przeznaczenie kwoty 2800 zł na realizację zadania priorytetowego pn. „Organizacja międzyszkolnego turnieju sportowego z okazji Święta Odzyskania Niepodległości”. Środki te pozostały z otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w roku 2010.

Z LIII SESJI RADY DZIELNICY XVIII NOWA HUTA

23 września br. odbyła się LIII sesja Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta. W jej trakcie radni podjęli 16 uchwał. Większość z nich dotyczyła opinii w sprawie ponownego zawarcia umowy najmu lokali mieszkalnych z osobami prywatnymi. Treść uchwały, która może zainteresować większość mieszkańców, publikujemy poniżej. Wszystkie uchwały w pełnej wersji znaleźć można na oficjalnej stronie internetowej Dzielnicy XVIII pod adresem: www.dzielnica18.krakow.pl.

W SPRAWIE OCHRONY ŁĄK NOWOHUCKICH

Radni zebrani na wrześniowej sesji Rady Dzielnicy XVIII podjęli uchwałę, w której zawnioskowali do prezydenta Miasta Krakowa o podjęcie działań w kierunku ochrony łąk nowohuckich, także o każdorazowe wspieranie starań zmierzających do zachowania naturalnego środowiska dla występującej tam flory i fauny. W uzasadnieniu do podjętej uchwały zapisali: Należy dołożyć wszelkich starań i poparcia dla wszystkich organizacji walczących o utrzymanie obecnego stanu środowiska naturalnego na terenach łąk nowohuckich, które stanowią naturalny korytarz dla występujących tam gatunków fauny i flory. Pieniądze pozyskane z Unii Europejskiej pozwolą na stworzenie w tym miejscu odpowiednio zabezpieczonego ekosystemu.

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVIII: os. Centrum B6, tel.: 644-78-40. Przewodniczący: Edward Porębski, zastępca przewodniczącego: Miłostawa Ciężak, członkowie Zarządu: Irena Matras-Lech, Małgorzata Szajewska, Kacper Rosa. Dyżur przewodniczącego: każdy wtorek, godz. 16.00 do 17.00, Dyżur zastępcy przewodniczącego i członków Zarządu: każdy poniedziałek, godz. 16.00–17.00. Biuro Rady i Zarządu czynne: poniedziałek – godz. 11.00 do 16.00, wtorek, środa i piątek – godz. 9.00 do 13.00. Dyżury strażników miejskich: każdy wtorek 16.00–17.00.

Integracyjny marsz długodystansowy

KORONA KRAKOWA

18 września br. przy pięknej słonecznej pogodzie odbyła się druga edycja integracyjnego marszu długodystansowego „Korona Krakowa” organizowanego przez Stowarzyszenie Evviva l'Arte.

Trasa marszu tak jak w ubiegłym roku przebiegała pomiędzy kopcami: Wandy, Krakusa, Kościuszki, Piłsudskiego, kończąc się pod ZOO, a więc poprzez rejon atrakcyjny pod względem turystycznym, historycznym oraz widokowym. W marszu brały udział osoby niepełnosprawne i sprawne z różnych stron Polski, aby wspólnie udowodnić, jak ważna jest integracja.

– Nasz marsz to także popularyzacja turystyki pieszej w miejskich warunkach jako najbezpieczniejszej i najprost-

szej formy rehabilitacji, która znacznie wpływa na poprawę stanu zdrowia osób zarówno niepełnosprawnych, jak i w pełni sprawnych. Pokonanie 25-kilometrowej trasy marszu to przede wszystkim pokonywanie własnych słabości, pokonanie indywidualnych barier i ograniczeń. To budowanie stabilnego poczucia własnej wartości. Uczestnicy marszu (osoby niepełnosprawne i sprawne) równocześnie obrazują społeczeństwu, że wspólne działanie, wspólny wysiłek i wspólnie osiągnięty cel

wędrówki daje to, do czego dążymy – pełną integrację – życie razem, a nie obdłk siebie – mówi **Jarosław Dorszewski**, prezes Stowarzyszenia.

– Jednak tego byśmy nie osiągnęli, gdyby nie nasi partnerzy: P.P.H. Ress, Komitet Kopca Kościuszki, Pracownia Cukiernicza „Dorotka” SC, „Kameccy”, „Głos – Tygodnik Nowohucki” oraz indywidualni sponsorzy. Dzięki nim na twarzach uczestników marszu zagościł uśmiech i zadowolenie, które zniwelowały trudy marszu. Dzięki nim jesteśmy w stanie budować lepsze jutro – dodaje prezes Dorszewski.

Koordynatorem integracyjnego marszu długodystansowego „Korona Krakowa” była **Agnieszka Uryga**. (f)

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bińczyce” w Krakowie os. Kombatantów 10 ogłasza PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY

na ustanowienie odrębnej własności oraz przeniesienie własności lokali mieszkalnych:

1. os. Strusia 18/368 o pow. użytk. 24,91 m², X piętro.

Cena wywoławcza za 1 m² powierzchni lokalu wynosi **4940 zł**. Wadium wynosi **6000 zł**.

Przetarg odbędzie się w dniu **21.10.2010 r.** o godz. **10⁰⁰** w Dziale Technicznym Spółdzielni, os. Kombatantów 1 – zbiórka przy wejściu do pomieszczenia nr 7.

2. os. Kalinowe 22/116 o pow. użytk. 23,84 m², VI piętro.

Cena wywoławcza za 1 m² powierzchni lokalu wynosi: **4820 zł**. Wadium wynosi **5000 zł**.

Przetarg odbędzie się w dniu **21.10.2010 r.** o godz. **11⁰⁰** w Dziale Technicznym Spółdzielni os. Kombatantów 1 – zbiórka przy wejściu do pomieszczenia nr 7.

Warunki przetargu.

1. Wadium należy wpłacić do dnia **19.10.2010 r.** na rachunek bankowy spółdzielni BPH S.A. II O/Kraków nr **48 1060 0076 0000 3210 0014 7538**, za datę wpłaty przyjmuje się dzień uznania rachunku spółdzielni, lub w kasie spółdzielni, os. Kombatantów 1, do dnia **19.10.2010 r.** do godz. **15⁰⁰**.

2. Wpłacone przez uczestników przetargu wadium zostanie zwrócone do trzech dni roboczych po zakończeniu postępowania przetargowego.

3. Wadium wpłacone przez uczestnika, który wygrał przetarg, zostanie zarachowane na poczet wylicytowanej kwoty.

4. Nabywca zobowiązany jest w terminie do 30 dni roboczych od dnia przetargu wpłacić wylicytowaną kwotę oraz koszty wyceny lokalu i ogłoszenia przetargu, pod rygorem utraty wpłaconego wadium oraz utraty prawa do zawarcia aktu notarialnego ustanowienia odrębnej własności lokalu i przeniesienia własności.

5. Zawarcie aktu notarialnego nastąpi w terminie do 21 dni od daty wpływu na konto spółdzielni wylicytowanej kwoty oraz kosztów wyceny lokalu i ogłoszenia przetargu.

6. Oplaty związane z zawarciem aktu notarialnego, założenia i wpisu do księgi wieczystej ponosi nabywca.

7. Wszystkie warunki przetargu określa regulamin, z którym należy się zaznajomić przed przystąpieniem do przetargu w siedzibie Spółdzielni, pok. nr 2, os. Kombatantów 10 lub na stronie www.bienczyce.pl, zakładka Dokumenty-Przetargi na lokale mieszkalne-Regulaminy przetargowe.

8. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Mieszkania można oglądać w dniu **18.10.2010 r.** – zbiórka o godz. **10.00**, os. Kombatantów 1, Dział Techniczny Spółdzielni, wejście nr 4.

Dodatkowe informacje

pod nr. telefonu 012 648 48 36 wew. 114 i 152.

BEZPOŚREDNIO O WESTERPLATTE

W ub. tygodniu w Domu Kombatanta RP w os. Górali odbyło się seminarium poświęcone Westerplatte, czyli bohaterskiej obronie wysuniętej polskiej placówki wojskowej we wrześniu 1939 roku oraz przybliżeniu prawdy o jej dowódcach. We wrześniu przez trzy tygodnie prezentowaliśmy na łamach „Głosu” fragmenty „Zeszytu Historycznego” przygotowanego na tę okazję przez Mariana Oleksego i Sławomira Pietrzyka, z których jasno wynikało, że rzeczywistym dowódcą Westerplatte był kpt. Franciszek Dąbrowski, a nie mjr Henryk Sucharski, nominalny dowódca placówki.

Seminarium otworzył prezes zarządu Małopolskiej Fundacji Dom Kombatanta RP Muzeum Czynu Zbrojnego red. Sławomir Pietrzyk, który przywitał przybyłych kombatantów oraz gości, a także młodzież z klas maturalnych z dwóch nowohuckich liceów. Z III LO w seminarium udział wzięli uczniowie z klasy III A z nauczycielem Antonim Downarem, a z XI LO

spotykał na ulicach tego miasta młodego oficera w mundurze podhalańczyka, którym był Franciszek Dąbrowski. Ich losy ponownie sprzegły się po wojnie w Krakowie. Zbigniew Sobeńko, żołnierz AK, wcielony do II Armii WP, brał udział w bitwie budziszyskiej. Po wojnie po ukończeniu Szkoły Orłąt w Dęblinie został pilotem, ale po ujawnieniu jego przeszłości AK-

tego przedsiębiorstwa składają kwiaty. Red. Sławomir Pietrzyk wspominał, jak jego mentor i profesor na poddyplomowych studiach dziennikarskich na UJ, red. Janusz Roszko mówił prawdę o Westerplatte, którą poznał w rozmowie z Franciszkiem Dąbrowskim. Pasierbem komandora był bowiem red. Aleksander Cichowicz i kolega red. Roszki. Franciszek Dąbrowski kiedyś w rozmowie z Januszem Roszką opowiedział o tym, jak przejął dowództwo placówki na Westerplatte od mjr. H. Sucharskiego z zastrzeżeniem, aby tego nie ujawniać przez długie lata. Redaktor Roszko jednak podał do publicznej wiadomości te prawdy dość szybko, co spowodowało liczne polemiki, ale odbyło się to już po śmierci Dąbrowskiego. W

uczennice z klasy III E z Mirosławą Bogacz. Młodzież z uwagą wysłuchiwała wprowadzenia do seminarium, którego dokonał kpt. Franciszek Baryła, prezes nowohuckiego koła Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, oraz omówienia wspomnianego „Zeszytu Historycznego” pt. „Westerplatte polskie Termopile” przez red. Mariana Oleksego, kustosa Muzeum Czynu Zbrojnego. Redaktor Oleksy wspominał także swoje rozmowy z córką F. Dąbrowskiego, Elżbietą Dąbrowską-Hojką, która była świadkiem spotkań u ojca „westerplattczyków”, gdzie mówiono prawdę o obronie Westerplatte.

W seminarium wzięli udział i głos zabrali ludzie, którzy znali Franciszka Dąbrowskiego, z nim współpracowali. Pułkownik Zbigniew Sobeńko urodzony w Stanisławowie wspominał, jak

owski został zwolniony z wojska. Podobnie jak Franciszek Dąbrowski spotkał na swojej drodze dyrektora „Transbudu” w Nowej Hucie Kazimierza Morawskiego. To on do obu wyciągnął pomocną dłoń i przyjął ich do pracy. Obaj spotykali się w pracy Transbudzie, gdzie Dąbrowski zaprzyjaźnionym opowiadał o przebiegu obrony Westerplatte. Komandora por. Dąbrowskiego w stanie spoczynku wspominał także jego kierownik w Transbudzie Kazimierz Michalik, jako człowieka życzliwego, ale chorego i raczej skrytego. Mówił też o jego pogrzebie w 1962 roku, o którym do końca nie było wiadomo, czy będzie z honorami wojskowymi. Tak się stało, a pracownicy Transbudu ufundowali pomnik Franciszkowi Dąbrowskiemu przy ul. Ujastek (obok siedziby firmy), przed którym do dzisiaj pracownicy

PRL do końca utrzymywano, że mjr. Sucharski był jedynym dowódcą, gdyż jego sylwetka jako syna chłopca z Gręboszowa była bardziej poprawna. Franciszek Dąbrowski nie pasował do roli socjalistycznego bohatera, gdyż był synem wybitnego przedwojennego generała i węgierskiej baronówny. Młodzież z uwagą słuchała tej niepowtarzalnej lekcji historii z udziałem osób mających bezpośredni kontakt z komandorem Dąbrowskim bądź znających jego historię od bliskich. Antoni Downar podziękował za udział w seminarium i życzył zdrowia kombatantom. Młodzież w kuluarach komentowała spotkanie jako bardzo ciekawe i zapewniała, że zachowa w pamięci tę lekcję i będzie przekazywać dalej to, czego dowiedziała się podczas tego fascynującego seminarium.

(SP) Fot. Marcin Pietrzyk

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.30-15.30, sob. i św. 8.00-14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.30-15.30,
cm. Grębałów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.00-15.00, sob. 8.00-14.00,
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30-15.30,
ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00-15.00

DYŻUR CAŁODOBOWY – PRZEWOZY Z MIESZKAŃ

również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04, Batowice, ul. Reduty 1

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien, obsługa żałobników, transport kraj i zagranicą, kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.

REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

POGRZEBOWE USŁUGI:

◆ KOMPLEKSOWO ◆ BEZGOTÓWKOWO

Bezpłatny całodobowy przewóz zwłok z mieszkań do chłodni

„REKORDIA” (w budynku administracyjnym cmentarza w Grębałowie)

Tel. 645-47-24 (CAŁĄ DOBĘ)

CORDIA B. KWIECIŃSKA

Różnicę zasiłku wypłacamy przed pogrzebem
os. Na Skarpie 24
os. Uroczę 5 czynne 8.00-15.30

(012) 644-87-75, 0512-179-466
0504-180-180

KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „MORFON”

os. Dywizjonu 303 31J (od al. Andersa), tel. (012) 641-68-17
Tel. całodobowe: (012) 649-59-96, 0604-296-932 ROZLICZENIE BEZGOTÓWKOWE

BEZGOTÓWKOWE USŁUGI POGRZEBOWE
CAŁODOBOWO! KOMPLEKSOWO!

KONDUKT os. Uroczę 5
ul. Czysza 3 ☎ 685-53-44

012 685-53-44, 0600-783-304

BEZPŁATNY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z DOMU

- wyrabiamy akty zgonu • trumny dębowe • własna kwaciarnia
- kremacja • sklep z czarną odzieżą

Różnicę zasiłku wypłacamy przed pogrzebem

NEKROLOGI I KONDOLENCJE

przyjmuje Biuro Ogłoszeń

„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego”

(al. Jana Pawła II 232 – NCK) tel. 643-44-33

OGŁOSZENIA DROBNE

- OKAZJA! 225 000 za dwupokojowe, j.k., balkon, 2p/4p, Na Stoku. (12)642-59-10/11, www.garret.pl
- OŚWIECENIA, trzypokojowe na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl
- POLSKI, matura, liceum, gimnazjum, doświadczona nauczycielka. (12)648-34-94, 668-973-239.
- POSZUKUJEMY mieszkań do zamiany, sprzedaży, pilnie. (12)649-74-17, www.garret.pl

- REMONTY od A do Z. (12)648-77-89, 609-652-546.
- SŁONECZNE 62,5 m² na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl
- SPRZEDAM 2-pok. j. kuch. Kościuszkowskie. (12)642-59-10, www.garret.pl
- STOLARSTWO, ślusarstwo, remonty, prace artystyczne. 784-002-599.
- SZAFY suwane, meble kuchenne, tanio. 692-439-006.
- SZKLARZ, oprawa obrazów, os. Szkolne 30. (12)644-27-07.
- SZKLARZ. 603-715-262, (12)649-15-94.
- SZKOLNE 57 m², dwupokojowe z lokalem użytkowym, 260 000. (12)642-59-10/11, www.garret.pl

- TRANSPORT, wykopy, wyburzenia, piasek zasypowy, recykling, drogi, gruz betonowy. 604-966-657.
- TYSIĄCLECIA 44 m², na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl
- ZAMIANY skutecznie DH WANDA. (12)649-74-17, www.garret.pl
- ZASTRAJKOWAŁ telewizor? Dzwon pod nr (12)645-47-65 lub 501-93-26-79.
- ZIELONE 35 m², na sprzedaż. (12)642-59-10, www.garret.pl
- ZGODY 48 m², 2-pokojowe, j.k. balkon, sprzedam bezpośrednio. 518-220-118.
- ZŁOTEGO Wieku trzypokojowe, ładne, 265 000. (12)642-59-10, www.garret.pl

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

ŚLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999, Straż Pożarna 998, 646-01-98, 0601 42-52-00, Policja 997, Pogotowie gazowe 992, Toksykologia 411 99-99, Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 61 52-910, os. Na Wzgórzach (VII KP) 61-52-911, Straż Miejska 680-15-00 (Oddz. III Nowa Huta, 640-51-15 (Oddz. VI Wzg. Krzesławickie), Pogotowie Ratunkowe (Nowa Huta) 644-49 99, Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 644-19-69, 643-27-43, Pogotowie dźwiękowe 644-23-08, Pogotowie elektryczne dla os. Oświeceni 647-05-65 w dni powszednie i 647-15-87 w dni świąteczne, ADREM awarie poza budynkiem 644-10-10, Pogotowie c.o. 644-38-46, Wodociągi 648-28-61. Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

◆ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 644-78-26 lub 640-50-90 (po południu): badania jamy brzusznej, tarczycy, ginekologia, ciąża. Czynna: poniedziałek 12.00–16.00, wtorek–piątek 9.00–12.00.
◆ **MAŻĄZ**, rehabilitacja, wizyty domowe. 12 414-11-97, 602-861-879.
◆ **GABINET** laseroterapii, Maria Dziekan, zaprasza na masaż leczniczy, laseroterapię i świecowanie uszu. 12 647-13-22, 888-516-660.
◆ **GABINET KARDIOLOGICZNY**, Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Centrum A, bl. 3. Badania: EKG, Holter, testy wysiłkowe, porady, echokardiografia. Rejestracja: 357-36-12.

USŁUGI RÓŻNE

◆ **USŁUGI SZKLARSKIE**, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu), tel. 647-86-50.
◆ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 0502-73-00-87.
◆ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
◆ **OBUWIE – NAPRAWA**. Os. Jagiellońskie 19, pawilon handlowy (wejście od tyłu). Tel. 647-86-50.
◆ **SALON FRYZJERSKI „Dorota”** (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piaś”, paw. 26, 27. Tel. 012 681-33-77.
◆ **NAPRAWA I SPRZEDAŻ PARASOLI**. Szkolne 14. 644-98-11.
◆ **SERWIS RTV**. 012 647-09-30, 0508-08-46-92.
◆ **CZYSZCZENIE** tapicerki – dom, auto; pranie dywanów. 604-539-025.

◆ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKI**, Robert Sroka, os. Niepodległości 3, tel./faks (012) 649-55-55.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

◆ **„AUXILIUM” S.A.** Kraków, Al. Pokoju 84. Tel./fax (12) 425-80-53, (12) 425-91-47, e-mail: auxilium@auxilium.com.pl.
◆ **„SALDO”** – usługi księgowo-podatkowe. Rozliczenie VAT-u budowlanego. Zeznania roczne PIT-y. Tel. 641-07-59.
◆ **„PRYMUS” – BIURO KSIĘGOWO-PODATKOWE**, 31-946 Kraków, os. Teatralne 24. Tel. 643-41-28, tel./fax 643-71-91. UMOWY LEASINGOWE, przedstawicielstwo Europejskiego Funduszu Leasingowego.
◆ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA”**, usługi podatkowo-księgowo. Zeznania roczne PIT-y. Boh. Września 76. 648-01-89.
◆ **„IN PLUS”**, Biuro Rachunkowe, 31-018 Kraków, os. Złotej Jasioni 15C, pok. 12. Tel. 12 648-38-45, 602-222-416. Usługi księgowo-podatkowe, płace ZUS.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

◆ **FIRMA „GARRET”** – licencje państwowe, sprzedaż–kupno domów, mieszkań. Kredyty. DH „Wanda”, ul. Broniewskiego 1. Tel. 012 642-59-10/11. www.garret.pl.
◆ **„ARKA-DOM” – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI**. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka. Tel. 641-66-74. www.arkadom.krakow.pl
◆ **„TWÓJ DOM”, os. Centrum E 21**, (012) 643-76-60, ul. Głowackiego 4/7, (012) 638-03-22. Największy wybór. KUPNO, WYNAJEM, ZAMIANA, KREDYTY. www.twoj-dom.com.pl.
◆ **NIERUCHOMOŚCI „MIŁOŚĆ&MIŁOŚĆ SP. J.** 602-692-285, 12 262-71-64. Kraków, ul. Bobrzyńskiego 23.
◆ **„ALBION”,** zarządzanie nieruchomościami, Kraków, os. Hutnicze 1. Tel. 12 643-53-24.
◆ **BIURO POŚREDNICTWA** w obrocie nieruchomościami „PRESTO” w Mogile, ul. Stare Wiślicko 65. 692 897 400.
◆ **CAMERDOM**, Biuro Nieruchomości, os. Albertyńskie (hotel Lipsk). Sprzedaż, wynajem, zamiana. 12 644-44-41, www.camerdom.oferty.net.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

◆ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE**. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 23/1 (I p.). Tel. 685-53-80.

JĘZYKI OBCE

◆ **ANGIELSKI 4 x SZYBCIEJ** metodą CALLAN. Huta 685-56-26, Prokocim 659-11-19. www.angielski.krakow.pl

USŁUGI MOTORYZACYJNE

◆ **SERWIS OPON KRAWAL**, partner handlowy MICHELIN i PIRELLI oferuje wszelkie naprawy opon i dętek • profesjonalne wyważanie kół • prostowanie felg alu i stalowych • pompowanie kół azotem • naprawy opon z systemem PAX • opony różnych marek krajowe i zagraniczne. Honorujemy karty płatnicze. Raty. Ul. Cienista 3 (róg Kocmyrzowskiej). Pon.–pt. 8.00–18.00, sobota 8.00–14.00.
Tel.: 425-70-08, 608-034-643, www.driver-polska.pl

◆ **AUTOKOMPUTER S.c., A. Bułanda, J. Walasek, ul. Makuszyńskiego 9B**, tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 7.30–17.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów, ul. Siewna 30, godz. 7.30–17. Tel. 415-97-75. www.auto-komputer.krakow.pl.

◆ **BLACHARSTWO, LAKIERNICTWO, MECHANIKA**. Os. Szkolne 26. Tel. 12 644-88-44, 604-991-988.
◆ **AUTOALARMY, BLOKADY, CENTRALNE ZAMKI** (rok założenia 1989). Bieńczyce, ul. Cienista 12, tel. 644-45-17.
◆ **AUTOCENTRUMBLASK**, ul. Bulwarowa 33, myjnia ręczna, tel. 644-89-06 czynna od pon. do sob. 8–18, niedziela 8–15.
◆ **Samoobsługowa myjnia ręczna** (7 dni w tygodniu, 8–23).
◆ **Serwis i sprzedaż opon** (tel. 680-53-10, pon.–sb., 8–18).
◆ **Serwis klimatyzacji**.
◆ **AUTOMYJNIA. MYCIE RĘCZNE**. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
◆ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. (012)681-01-41, 0605-100-845.

KWACIARNIE

◆ **KWACIARNIA „KALINA”,** os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15. Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
◆ **KWACIARNIA „CUPIDO”,** pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35. Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wianki okolicznościowe, bukiety.

POŻYCZKI

◆ **POŻYCZKI – CHWILÓWKA EKSPRESOWA DLA KAŻDEGO**. Uproszczone, bez BIK, w 1 dzień. Tel. 12 416-20-20, 606-397-797.

OGŁOSZENIA DROBNE

◆ **ANTENY** montaż-naprawa TV-SAT. 501-03-08-90, (12)645-19-13.
◆ **ANTENY** specjalista. (12)648-30-42.
◆ **ARKADOM** jednopokojowe, Boh. Września, 33 m², balkon. (12)641-66-74.
◆ **ARKADOM** trzypokojowe Tyśiąclecia 47 m², Kazimierzowskie 55 m², Przy Arce 46 m², Krakowiaków 44 m², Wysokie 57 m², Alertyńskie 55 m². (12)641-66-74.
◆ **BEZSTRESOWO**, bezpiecznie, pomoże sprzedać-kupić mieszkanie, dom, działkę, doświadczone biuro. (12)647-52-47.
◆ **BOH.** Września, 27 m² na sprzedaż. (12)642-59-10, www.garret.pl.
◆ **BOH.** Września, 43 m², nowe, na sprzedaż. (12)642-59-10, www.garret.pl.
◆ **CYKLINOWANIE**, polerowanie, tania. 792-470-577.
◆ **CZYSZCZENIE** dywanów, tapicerki meblowej. (12)649-92-39, 513-587-700.
◆ **DODATKOWA 1800**, www.pracazdomu.eu.
◆ **DOMY** Goszyce, Czernichów, Lubrzyca, Kocmyrzów do zamieszkania, sprzedamy. (12)641-66-74.
◆ **DO** wynajęcia jedno- i dwupokojowe. 502-907-336.
◆ **DYWIZJONU**, jednopokojowe, 37 m², 215.000. 503-165-900 KN.
◆ **ELEKTRYK** 504-734-374.
◆ **GARAŻ** do wynajęcia przy ulicy Igołomskiej. 504-584-662.

◆ **GARAŻ** murowany na magazyn, do wynajęcia, ul. Bulwarowa. (12)643-17-09.
◆ **GARSONIERA** Na Skarpie, 136 000, sprzedamy. (12)641-66-74.
◆ **GM.** Kocmyrzów 1,12 h sprzedamy. (12)641-66-74.
◆ **GROBOWIEC** pięciosobowy w Grębałowie. 664-872-697.
◆ **GOSZYCE** 9 i 10 a sprzedamy. (12)641-66-74.
◆ **HYDRAULICZNE** usługi wod-kan-gaz-co. 501-415-154.
◆ **JAGIELLOŃSKIE**, trzypokojowe, I piętro na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl.
◆ **JEDNOPOKOJOWE** 27 m² + taras 12 m² na sprzedaż. (12)642-59-10, www.garret.pl.
◆ **KAZIMIERZOWSKIE**, dwupokojowe, 195 000, sprzedamy. (12)641-66-74.
◆ **KAZIMIERZOWSKIE**, 38 m², dwupokojowe, jasna kuchnia, wyremontowane, 229 000. (12)641-66-74.
◆ **KOLOROWE**, trzypokojowe, lp. sprzedaż/zamiana. (12)649-74-17, www.garret.pl.
◆ **KOŁDRY** wyrob. Handlowe 8. (12)643-77-90.
◆ **KOMBATANTÓW**, trzypokojowe 62 m² okazjnie sprzedamy/zamienimy na mniejsze. (12)642-59-10/11 www.garret.pl.
◆ **KOMUNIE** – wesela, Centrum Biznesu, Makuszyńskiego 4. 502-297-722, 12/684-35-15, www.weselamartyna.pl.
◆ **KRAKOW**, Strusia 23 m², superkomfortowy (klimatyzacja) lokal biurowo-usługowy, do wynajęcia. 602-790-390.
◆ **KUPIĘ** dwupokojowe lub trzypokojowe, Mistrzejowice, www.garret.pl. (12)642-59-10/11.
◆ **KUPIĘ** dwupokojowe w starej części Nowej Huty. 509-954-354, www.garret.pl.
◆ **KUPIĘ** trzypokojowe w Hucie. (12)649-74-17, www.garret.pl.
◆ **KUPIMY** garsonierę lub jednopokojowe. 502-31-01-61, www.garret.pl.
◆ **KWARTOWA**, 67 m², lp., taras na sprzedaż. (12)642-59-11, www.garret.pl.

◆ **LICENCJONOWANE** Biuro Nieruchomości „Firma Garret” DH Wanda. Szeroko rozumiane pośrednictwo w zamianie, kupnie, sprzedaży mieszkań, oddłużanie, kredyty. (12)649-74-17, (12)642-59-10, www.garret.pl. W związku z dużą ilością zgłoszeń chęci zakupu przez naszych klientów mieszkań na terenie Nowej Huty pilnie poszukujemy ofert sprzedaży i zamiany mieszkań. Bez opłat dodatkowych określamy wartość rynkową, regulujemy stan prawny. Gwarantujemy szybkość i fachową realizację transakcji, kompletujemy dokumentację. Zaproś pośrednika na niezobowiązującą rozmowę Nieruchomości Firma Garret DH Wanda, tel. (12)642-59-10/11, 502-310-161, www.garret.pl.
◆ **MALOWANIE**, flizowanie, remonty. (12)358-70-87, 501-626-403.
◆ **MALOWANIE**, tapetowanie, gładź. 692-696-489.

◆ **MEBLE** kuchenne, zabudowy pokojowe na wymiar, projekty, Bieńczyce, ul. Szybka 37. 696-514-127.
◆ **MŁODOŚCI** dwupokojowe na poddaszu sprzedamy/zamienimy na mniejsze. (12)649-74-17, www.garret.pl.
◆ **NAGROBKI** granitowe, tanio. (12)422-48-13.
◆ **NA** Lotnisku 37 m², 45 m², 50 m² na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl.

◆ **NAPRAWA**, konserwacja, sprzedaż, montaż piecyków łazienkowych. (012)648-46-19, 0502-587-520.
◆ **NIEMOŁOVICE** 66 m², nowe, dwupoziomowe na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl.
◆ **NIEMOŁOVICE**, 66 m², nowe, dwupoziomowe na sprzedaż. (12)642-59-10/11, www.garret.pl.
◆ **NOWA Huta**, 3-pokojowe, 62 m² zamienię na 2 kawalerki. 695-908-240. (pozostałe ogłoszenia na str. 16)

NIERUCHOMOŚCI „TWÓJ DOM”
WYBRANE OFERTY
SZKOLNE- 16m 3/3 garsoniera do wejścia-122.000zł do negocjacji
PIASTÓW- 28m 4/4 do remontu- 169.000zł
CENTRUM A- 57m 3pok po remoncie cena-324000zł do negocjacji
DOMY-OKAZJA !!!
WIELICZKA -DOM W CENIE MIESZKANIA-ZAMIANA-131m2
STAN DEWELOPERSKI,OSTATNIE 4 DOMY CENA od 349.000zł!!!!
szczegóły na stronie-www.twoj-dom.com.pl (polecane oferty)
Zatrudnimy osobę na stanowisku doradcy ds. nieruchomości-mail: praca@twoj-dom.com.pl
Kraków, os. Centrum E 21 tel. 643-76-60; 0505-056-856, e-mail; biuro@twoj-dom.com.pl

KOMPUTEROWE INDYWIDUALNE KURSY
(012)422-07-30, kom. 0501-179-640

InterKadra jest Agencją Pracy wpisana do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia pod nr 3372. Obecnie poszukujemy osób zainteresowanych
PRACĄ W MARKECIE NA TERENIE NOWEJ HUTY
Stanowisko: kasjer sprzedawca, pracownik hali sprzedażowej.
Wymagania: zaangażowanie i chęć do pracy; sumienność w wykonywaniu powierzonych obowiązków; aktualna książeczka sanepid (obowiązkowo).
Oferujemy: stawki godzinowe; umowę-zlecenie; grafiki dopasowane do Państwa dyspozycyjności; pracę od zaraz.
Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie CV na adres a.ziolko@interkadra.pl oraz zgłaszanie się do biura: ul. Wielicka 50 od poniedziałku do piątku 9.00–16.00.

OKAZJE B12.PL
Turmiejska, 1pok, 30-m2, III, część domu, balkon, ogród, 149000;
Jagiellońskie, 1pok, 23,8-m2, IV/IV, balkon, po remoncie, 157000;
Krakowska, Skawina, 1pok, 39-m2, parter, możliwość 2pokoi, parkiety, 165000;
Szkolne, 1pok, 30-m2, IIIII, dwustronna, nowe okna, 170000;
Podęworze, 1pok, 33,2-m2, IV/X, winda, loggia zabudowana, nowe okna, 189000;
Zakopiańska, 1pok, 29,07-m2, IIII, garaż, zabudowa kuchni, do wejścia, 190000;
Powstańców, 1pok, 33-m2, parter, loggia, zamknięta klatka, do wejścia, 205000;
Oświęceni, 1pok, 36-m2, III/IV, lata 90, balkon, nowe okna, 215000;
Ślimczyńskiego, 1pok, 30-m2, wys. parter, nowe, wykończone, balkon, 219000;
Turka, 1pok, 33,9-m2, III/IV, balkon, nowe, wykończone, 219000;
Kolorowe, 1pok, 33-m2, IV/IV, balkon, po remoncie, 230000;
Starowiślna, 1pok, 32-m2, wys. parter, antresola, utwardzone, do wejścia, 239000;
Zyblikiewicza, 1pok, 59,8-m2, IIIII, balkon, zabudowa kuchni, do wejścia, 390000;
Kalinowa 2pok 38-m2 IX winda 197000;
Głowackiego, Skawina, 2pok, 48-m2, IIIII, balkon, parkiety, 213000;
Na Stoku 2pok 41-m2 IV/IV loggia 225000;
Senwald, 2pok, 38-m2, III, nowe okna, wyposażenie kuchni, do wejścia, 229000;
Wrzesińska, 2pok, 43-m2, IV/IV, wyposażenie kuchni, do wejścia, 239000;
Barbary, 2pok, 52,5-m2, parter, loggia, zabudowa kuchni, 245000;
Czarnogórska, 2pok, 48,04-m2, III/IV, balkon, 250000;
Aleja Pokoju, 2pok, 37-m2, IV/IV, wyposażenie kuchni, do wejścia, 259000;
Zgody, 2pok, 48-m2, III/IV, balkon, nowe okna, drzwi gerda, do wejścia, 264000;
Siemaszki, 2pok, 34,9-m2, IV/IV, loggia, niezależne pokoje, nowe okna, 265000;
Borkowska, 2pok, 40-m2, parter, balkon, nowe, wykończone, 273000;
Lużycka, 2pok, 45-m2, IX, winda, loggia, po remoncie, 280000;
Salwatorska, 2pok, 36,96-m2, parter, suszarnia, nowe okna, do wejścia, 299000;
Odrzańska, 2pok, 42-m2, X/XI, winda, loggia, po remoncie, 299000;
Okulickiego, 2pok, 41-m2, IV/IV, nowe, wykończone, winda, miejsce postojowe, loggia, zabudowa kuchni, 310000;
Młyńska, 2pok, 44,5-m2, III/IV, loggia, nowe okna, wyposażenie kuchni, 315000;
Mazowiecka, 2pok, 42-m2, VIII/VIII, winda, loggia, nowe okna, parkiety, 315000;
Komandorski, 2pok, 46-m2, III/IV, loggia, nowe okna, do wejścia, 320000;
Rozywka, 2pok, 36-m2, IX, lata 90, loggia, winda, parkiety, do wejścia, 320000;
Traugutta, 2pok, 48-m2, IIII, kominak, wyposażenie kuchni, po remoncie, 340000;
Kantora, 2pok, 53-m2, III/IV, balkon, loggia, nowe okna, do wejścia, 350000;
Dunin-Wąsowicza, 2pok, 53-m2, IV/IV, balkon, parkiety, 418000;
Dymara, 2pok, 57-m2, V/VI, taras 23-m2, garaż, nowe, wykończone, 480000;
Kurzaba, 3pok, 48-m2, V/IX, winda, nowe okna, 249000;
Grabówki, Wieliczka, 3pok, 45-m2, II, nowe, miejsce postojowe, 250000;
Popieluski, Skawina, 63-m2, 3pok, parter, loggia, nowe okna, 275000;
Na Wzgórzach, 3pok, 62-m2, II/IV, garaż, monitoring, do wejścia, 275000;
Piastów, 3pok, 49,4-m2, III/IV, loggia, nowe okna, do wejścia, 280000;
Wysokie, 3pok, 56-m2, IV/IV, 275000;
Na Szaniec, 3pok, 48-m2, wys. parter, balkon, kuchnia osobno, 299000;
Czarnogórska, 3pok, 56-m2, III/IV, loggia, 300000;
Kombatantów, 3pok, 53,2-m2, IV/X, 2winda, balkon, do wejścia, 303000;
Zuchów, 3pok, 52-m2, parter, loggia, 319000;
Sędzawki, 3pok, 47-m2, VIII/X, balkon, nowe okna, winda, do wejścia, 330000;
Zielone, 3pok, 67-m2, IIII, nowe okna, do wejścia, 339000;
Myślenicka, 3pok, 100-m2, IIIIII, część domu, nowe, miejsce postojowe, 355000;
Wiśniowa, 3pok, 61-m2, IV/X, winda, loggia, zabudowa kuchni, 395000;
Praska, 3pok, 89-m2, II, część domu, balkon, miejsce postojowe, 450000;
Głowackiego, 3pok, 68,81-m2, parter, nowe, ogródek, garderoba, 501000;
Złotego Wieku, 4pok, 56,4-m2, IV/IV, loggia, 299000;
Bukowska Skawina 4pok 74-m2 parter nowe, wykończone, balkon, 330000;
Pułku Lotniczego, 4pok, 78-m2, V/VI, winda, loggia, po remoncie, 399000;
Armii Krajowej, 4pok, 64-m2, parter, nowe okna, loggia, 400000;
Centrum E, 4pok, 72-m2, IV, lata 90, loggia, parkiety, do wejścia, 409000;
Chmieleniec, 4pok, 72-m2, parter, balkon garaż nowe wykończone 450000;

Tylko najtańsza i aktualna oferta...
+48/12/ 357-27-57, 0602 150-756, gg: 6698670, od 8 do 20, w soboty: 9-17;
Kraków, ul. Bałuckiego 12 oraz Wieliczka, Rynek Górny 12

Z

JESIENNE PRZEZIĘBIENIA

Nadeszła jesień. Coraz więcej będzie chłodnych i deszczowych dni. I coraz więcej będzie też osób przeziębionych. Jak dochodzi do przeziębienia, czyli ostrego nieżytu nosa? Obecnie przyjmuje się infekcyjną etiologię choroby przeziębieniowej. Czynnikiem wywołującym schorzenie są wirusy, rzadziej bakterie, które częściej dołączają się do pierwotnego zakażenia. Przenoszenie zarazka odbywa się na drodze kropelkowej lub przez kontakt brudnych rąk ze śluzówkami górnych dróg oddechowych. Zapadalności na przeziębienie, czyli ostry nieżyt nosa, ma sprzyjać wychłodzenie organizmu, chociaż nie brak w piśmiennictwie doniesień podważających to twierdzenie na podstawie przeprowadzonych doświadczeń.

Innym czynnikiem mającym wpływ na zapadalność na ostry nieżyt nosa są zmiany stanu miejscowego samej błony śluzowej nosa. Samo uczucie ziębnienia jest objawem przeziębienia. Wieloletnie obserwacje wykazały większą zapadalność na to schorzenie dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych, natomiast znacznie rzadszą ludzi w podeszłym wieku.

CZY MOŻNA SIĘ UODPORNIC?

Najczęściej nie dochodzi do powstania odporności naturalnej na czynnik infekcyjny, a jeżeli powstaje, to jest ona krótkotrwała. Badania wykazały, że skłonność do przeziębienia się uwarunkowana jest stężeniem immunoglobuliny wydzielniczej IgA na powierzchni błony śluzowej nosa. Nie zależy natomiast od stężenia immunoglobuliny IgG w surowicy krwi i pomimo prawidłowego ich poziomu schorzenie może występować i nawracać. Wydaje się, że najbardziej istotna w walce z przeziębieniem jest dbałość o higienę (np. mycie rąk po kontakcie z osobą przeziębioną). Ważne jest także hartowanie organizmu.

PRZEBIEG CHOROBY

Okres wylegania choroby waha się od 1 do 3 dni. Zwykle przeziębienie ustępuje po około 8-10 dniach. I chociaż przeziębienie wywołują różne wirusy, to można jednak wyróżnić pewne główne objawy tej choroby oraz jej fazowy przebieg.

Faza wstępna (zwiastunowa, tzw. sucha) objawia się uczuciem suchości, pieczenia oraz swędzenia w no-

sie i gardle. Występuje wtedy także kichanie, bóle głowy, uczucie ogólnego rozbicia, zmniejszenie łaknienia oraz czasem (szczególnie u dzieci) podwyższenie ciepłoty ciała. Następnie, w ciągu kilku godzin, zaczynają dominować objawy fazy nieżytowej (kataralnej). Pojawia się wodnista wydzielina, dochodzi do obrzęku błony śluzowej nosogardzieli z zatkaniami uścisłkami słuchowymi, a następnie do całkowitej niedrożności nosa, upośledzenia węchu i słuchu, uczucia pełności na twarzy, występuje wtedy nosowanie zamknięte. Pojawia się zastój w naczyniach włosowatych i w efekcie złączenie nabłonka. Śluzówka staje się żywczerwona. Często także skóra przedśionka nosa jest zmieniona zapalnie (obrzęk, zaczerwienienie, wyprysk kontaktowy). W okresie wyróżnianym czasami jako trzecia faza (śluzowa) wydzielina staje się bardziej gęsta. Czasem wtedy dochodzi do nadkażenia bakteryjnego, co wydłuża czas trwania choroby. Pojawia się żółtawa wydzielina śluzowo-ropna. U pewnego odsetka pacjentów może w efekcie dojść do zapalenia zatok przynosowych oraz ucha środkowego.

GDY POJAWIĄ SIĘ NIEPOKOJĄCE OBJAWY

Nieżyt nosa, trwający dłużej niż 8-10 dni, każe zweryfikować rozpoznanie i poszukiwać innych przyczyn dolegliwości. Szczególną ostrożność należy wykazać, gdy objawom kataralnym towarzyszą takie objawy jak świst krtaniowy, zaburzenia połykania, znaczna duszność, bardzo silny (nieodczuwany wcześniej przez pa-

cjenta) ból głowy. Objawy te nasuwają podejrzenie poważnej choroby i wymagają dokładnego badania. Od typowego leczenia należy odstąpić u kobiet w ciąży, pacjentów z astmą oskrzelową, zastoinową niewydolnością serca, znacznie wyniszczonych oraz przyjmujących leczenie immunosupresyjne.

Typowy przebieg przeziębienia związany jest zazwyczaj z infekcją Rhinovirusem z rodziny Picornaviridae. Wirusy te atakują wyłącznie śluzówki górnych dróg oddechowych i nie dają dolegliwości ze strony innych narządów. Infekcje tym wirusem nie stanowią zagrożenia dla życia. Z uwagi na ich dużą zmienność nie istnieje czynne uodparnianie przeciwko infekcji tym wirusem.

GDY ZAATAKUJE WIRUS GRYPY

Inne wirusy, poza objawami ogólnymi o różnej intensywności, mogą dawać także powikłania ze strony innych narządów. Podobny przebieg schorzenia daje w początkowym stadium wirus grypy prawdziwej Influenza virus z rodziny Orthomyxoviridae. Choroba ta dotyczy także ludzi starszych. Objawy kataralne uzupełniane są przez objawy ogólne zwykle bardziej nasilone w dalszym przebiegu choroby. Może pojawić się limfadenopatia, opryszczka wargowa, wysypka na podniebieniu. Najcięższy przebieg z możliwymi groźnymi powikłaniami narządowymi (jak zapalenie mięśnia sercowego, osierdzia, płuc, opon mózgowo-rdzeniowych) obserwuje się u ludzi w podeszłym wieku i chorych z zaburzeniami odporności. W przypadku grypy istnieją szczepionki o udowodnionej skuteczności.

INNE INFEKCJE PRZYPOMINAJĄCE KATAR

Wirusy z rodziny Paramyxoviridae, do której należą m.in. wirus grypy rzekomej i wirus syncytialny RS, wywołują liczne infekcje przypominające katar, do którego dołączają się później objawy zajęcia niższych pięt dróg oddechowych. Istnieje możliwość nabycia odporności po infekcjach wirusem grypy rzekomej. Zakażenie wirusem RS nie daje odporności, lecz kolejne infekcje mogą prze-

biegać łagodniej. Schorzenia górnych dróg oddechowych oraz tkanki chłonnej dróg oddechowych wywołane przez adenowirusy również w początkowym stadium mogą przebiegać pod postacią kataru. Ostry nieżyt nosa może pojawić się na początku uogólnionych zakażeń wirusowych np. przewodu pokarmowego, mięśni, układu nerwowego.

LECZENIE I PROFILAKTYKA

Nie istnieje obecnie leczenie przyczynowe. Powodem jest brak skutecznych leków przeciwwirusowych. Leczenie jest wyłącznie objawowe. W postępowaniu z chorym, z uwagi na znaczną utratę płynów z obfitą wydzieliną oraz w czasie gorączki, zaleca się przyjmowanie większej niż zazwyczaj ilości płynów.

Dobre rezultaty przynosi wygranie organizmu poprzez stosowanie ciepłych kąpielii oraz wypocenie się w łóżku. Gdy dochodzi do wysuszenia błony śluzowej nosa, celowe staje się podawanie do nosa 0,9% roztworu chlorku sodu w kroplach. W razie bólu gardła stosuje się płukanie stężonym roztworem chlorku sodu, roztworem wody utlenionej.

Należy podkreślić, że nie ma żadnego uzasadnienia stosowanie antybiotyków, gdyż nie skraca to czasu trwania choroby, natomiast może być przyczyną objawów niepożądanych jak drożdżycę, reakcje uczuleniowe oraz podrażnienia przewodu pokarmowego.

Czasem daje się zatrzymać rozwój choroby przy pojawieniu się objawów zwiastunowych, stosując leki przeciwhistaminowe. Przy upośledzonej drożności nosa stosuje się różnego rodzaju środki anemizujące błonę śluzową nosa, występujące w formie kropli lub aerosoli donosowych zmniejszające obrzęk i przekrwienie, ułatwiające tym samym oczyszczenie jamy nosowej z wydzieliny. Można tutaj wymienić xylometazolin, rinażin, betadrin, afrin, nasivin, risaxyl i inne. Kropli do nosa anemizujących nie należy używać dłużej niż przez tydzień z uwagi na możliwość przyzwyczajenia się oraz zmian degeneracyjnych błony śluzowej nosa. W leczeniu stosuje się także preparaty rutyny oraz witaminy C, np. rutinoscorbin.

(z)

Zdrowie i uroda

PRZYCHODNIA LEKARSKA
Nowa Huta os. Szklane Domy 2a
REJESTRACJA 012-644-98-99
sekretariat 012-643-76-03
fax 012-644-61-07
od poniedz. do piątku w godz. 7^m - 17^m

BADANIA:
> okresowe pracowników - 1 dzień
> na książeczkę zdrowia - 1 dzień
> kierowców kwalifik. - okresowe

LEKARZE:
> internista-lek. med.pracy
> chirurg > ginekolog
> laryngolog > okulista
> dermatolog > neurolog

leczenie w ramach NFZ:
neurolog i ginekolog

> PRACOWNIA ANALITYCZNA
pełny zakres (wyniki w dniu następnym)

> EKG spoczynkowe

> RENTGEN kręgosłupa i kłt.piersiowej

> REHABILITACJA - MASAŻE

> ZABIEGI PIELĘGNIARSKIE

SIŁOWNIA TYLKO DLA KOBIEC

■ Pilates
■ Aerobik:
BPU, TBC,
Body Ball,
Fitness + 50

■ Sauna sucha
■ Masaż

Ośrodek Promocji Zdrowia
„ACTIVE NIUTON”
os. Spółdzielcze 5A
☎ 012-644-12-07
kom. 500-210-387
www.activeniuton.pl

VIDENT

◆ protezy zębowe, korony, mosty
◆ ekspresowe naprawy protez
◆ pełny zakres usług protetycznych

Niskie ceny, wysoka jakość materiałów!
os. Boh. Września 1a/3g
tel. 645-93-33

G&R NOWY GABINET - osiedle Centrum E 15 a
ORTOPEDA - USG ORTOPEDYCZNE

lek. med. Rafał Więcek, specjalista ortopeda
PORADY ORTOPEDYCZNE - dorośli i dzieci
REHABILITACJA - pełny zakres usług: fizykoterapia i kinezyterapia
mgr rehabilitacji Danuta Floryńska

☎ 698-115-115 www.praktyka.org

PRODENT® os. Niepodległości 3 A
tel. 681-33-22, 681-34-80
czynne pon.-pt. 9-21, sobota 9-18

◆ STOMATOLOGIA - pełny zakres usług ◆ PROTETYKA - korony, mosty, protezy:
nylonowe i szkieletowe, naprawa protez na poczekaniu
◆ ORTODONCJA - aparaty stałe, aparaty ruchome ◆ CHIRURGIA - PEŁNY
ZAKRES USŁUG, implanty ◆ WYBIELANIE ZĘBÓW W 30 MINUT

EMERYCI I RENCISCI 30% ZNIŻKI NA USŁUGI PROTETYCZNE

os. Piastów 12k
☎ 012 645 95 59

**STOMATOLOGIA
PROTETYKA**

PROTEZY OD 320 ZŁ
NAPRAWA PROTEZ NA POCZEKANIU
OD 30 ZŁ

**POGOTOWIE
STOMATOLOGICZNE**
PEŁEN ZAKRES LECZENIA

ul. Mogilska 121,
tel. (012) 413-04-66
czynne: pn.-sob. 10.00-22.00,
niedziela 10.00-21.00

**PRACOWNIA
RENTGENOWSKA**

Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów
i panoramiczne zębów

Tel. 644-92-82
os. Urocze 2

CENTRUM JĘZYKÓW OBCYCH

ANGIELSKI, NIEMIECKI, FRANCUSKI, WŁOSKI,
HISZPAŃSKI, SZWEDZKI, ROSYJSKI, UKRAIŃSKI, HINDI

SPECJALISTYCZNE dla różnych branż zawodowych

• wszystkie stopnie zaawansowania - dzieci, młodzież, dorośli

ZAPISY OD 1.09.2010 ROZPOCZĘCIE ZAJĘĆ 1.10.2010

RATY! Informacje: tel. 12 644 09 39 www.nck.krakow.pl **RATY!**

BIURO OGŁOSZEŃ

Redakcja „Głosu”

Nowohuckie Centrum Kultury

☎ 643-44-33

CENY HURTOWE

www.ziko-punkty.pl

Program dla stałych klientów

Tylko teraz na start:
200 pkt*

* Oferta ważna do 30.11.2010 r.

Infolinia:
801 003 330*
dla GSM: 126 875 747

* Koszt połączenia według taryfy operatora.

ZIKOAPTEKA

Zapraszamy: pon.-pt.: 8:00-22:00, sb.: 8:00-16:00

os. Jagiellońskie 19 • os. Piastów 60 • os. Urocze 1

sprawdź pozostałe 5 lokalizacji w Krakowie!

SKORZYSTAJ Z POŻYCZKI Z NISKĄ RATĄ

Wrzesień to czas, kiedy każdemu przydadzą się dodatkowe pieniądze – na szkolną wyprawkę czy inne powakacyjne wydatki. Myśląc o nich, warto rozważyć pożyczkę z niską ratą w Alior Banku. Oferujemy:

- niską ratę 68 zł miesięcznie za 4000 zł pożyczki,
- możliwość bezpłatnego zawieszenia spłaty całych rat nawet na 3 miesiące,
- do 10 tys. bez zaświadczeń o dochodach,
- już od 800 zł dochodu netto,
- możliwość zamiany kilku drogich kredytów na jeden tani (konsolidacja).

Zapraszamy:
KRAKÓW
UL. OBROŃCÓW KRZYŻA 8

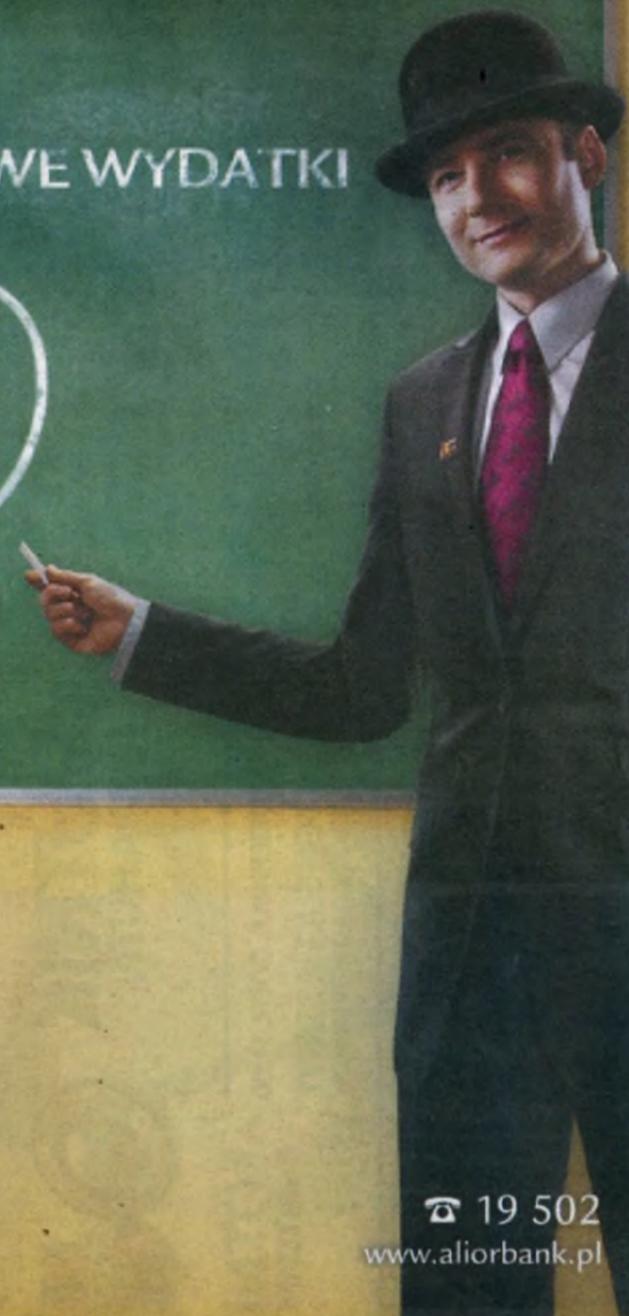
**ALIOR
BANK**

WYŻSZA KULTURA BANKOWOŚCI

RRSO dla pożyczki w wysokości 4000 zł spłacanej w 96 równych ratach miesięcznych wynosi 13,80%. Podane RRSO zawiera wszystkie opłaty, prowizje i koszty związane z udzieleniem pożyczki. Wysokość pożyczki oraz ostateczne warunki kredytowania zależne są od dotychczasowej historii kredytowej oraz aktualnej zdolności kredytowej pożyczkobiorcy. RRSO i wysokość raty wg stanu na 2 sierpnia 2010 r.

TEMAT:
WRZEŚNIOWE WYDATKI

RATA
68 zł
ZA 4000 zł

☎ 19 502
www.aliorbank.pl

AUTO GAMA
ARTYKULY MOTORYZACYJNE

SZEROKA GAMA AKCESORIÓW SAMOCHODOWYCH
CZĘŚCI ZAMIENNE DO SAMOCHODÓW

Kraków, os. Kombatantów 9
tel./faks 012 647 48 98, 012 649 85 75
www.autogama.pl

e-mail: auto@autogama.pl
ZAPRASZAMY: PN.-PT.: 8.00-18.00, SOBOTA: 9.00-14.00

Zaufaj gwiadzdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III-20 IV). Dobry okres dla Ciebie. Szybko dochodzisz do porozumienia zarówno w sprawach zawodowych, jak i w trakcie rodzinnego dyskusji na zasadnicze tematy. Poczujesz się do wartościowany i kochany przez bliskich.

BYK (21 IV-20 V). Nie zaniebuj przyjaźni i zwykłych towarzyskich kontaktów. Nie czekaj wyłączenie na zapraszające gesty. Wychoź częściej także z własną inicjatywą, bo skutki rodzajecego się dystansu trudno będzie potem przełamać.

BLIŹNIĘTA (21 V-21 VI). Dla tzw. świętego spokoju nie zamierzasz się angażować w trudniejsze

sprawy i codzienne problemy. Wolisz uciecękę w marzenia i wirtualny świat. Na razie wystarcza Ci bogate życie wewnętrzne.

RAK (22 VI-22 VII). Spokojnie dni, zaciesz domowe. Bardzo sobie to cenisz i nie zamierzasz nic zmienić rewolucyjnie. Przyjmujesz to, co niesie życie, i powoli gromadzisz energię, by w drugiej połowie miesiąca ruszyć na „podbój świata”.

LEW (23 VII-22 VIII). Masz świadomość, że w kontaktach koleżeńskich popełniasz nierządnie błędy, ale – jak to się mówi – trzymasz fason i nie zamierzasz niczego przestawać. Jednak na dłuższą metę tej metody stosować nie warto. Przemyśl zmiłane postawy.

SKLEP DRZEWNY

RATY!
os. Kombatantów 6, tel. 649-65-42

- BOAZERIE • PANELE • LISTWY WYKONCZENIOWE
- DRZWI HARMONIIKOWE • DESKA BARLINECKA
- PROMOCJA PANELI PODLOGOWYCH

FACHOWA OBSŁUGA, INSTRUKCJE MONTAŻU
zapraszamy: pon.-pt. 9.00-18.00, soboty 9.00-14.00

PANNA (23 VIII-22 IX). Masz bogate życie duchowe. Po prostu lubisz tak porozmawiać „sam ze sobą” przed podjęciem konkretnej decyzji. Przemysłenia, popatrzenie na problem z różnych stron, są dla Ciebie doskonałym antidotum na stres.

WAGA (23 IX-22 X). Najbliższy tydzień i w ogóle cały wrzesień dobrze rokują. Poprawi się Twoje zdrowie, na czym Ci bardzo zależy, i ożywisz kontakty ze znajomymi. Masz szansę poznać nowego, życziwego przyjaciela.

SKORPION (23 X-21 XI). Twoja doskonała intuicja Cię nie zawiedzie i w razie jakichś wątpliwości może okazać się bardzo pomocna. Zwłaszcza w biznesowym, partnerstkim układzie, z wyznaczeniem dokonań właściwego wyboru.

STRZELEC (22 XI-21 XII). Dobre dni na odnowę biologiczną, skupienie się na ciekawej lekturze książki, na miłą, towarzyską pogaw

– A jutro... – mówi psycholog z poradni matzkiej – ... proszę przyprowadzić ze sobą żonę i wtedy przedyskutujemy spokojnie wasz problem.

– To się pan zdecydował... – maż na to – ... albo man przyprowadzić żonę, albo mamy spokojnie coś przedyskutować!

W zeszłym tygodniu byłem na spotkaniu VIP-ów w Seattle. W salonie sprostreglem Billa Gatesa siedzącego na kanapie i pijącego koniak. Byłem umówiony na spotkanie z bardzo ważnym klientem, który przyjechał do Seattle razem ze mną, ale trochę się spóźnił. Będąc śmiałym facetem, podszedłem do Gatesa i przedstawiłem się. Wyjaśniłem mu, że przeprowadzam bardzo ważny interes i dodałem, jak bardzo by mi pomogło, gdyby podszedł do mnie, kiedy będę z klientem, i powiedział do mnie: „Cześć, Krzysiu”. Zgodził się. 10 minut później, kiedy rozmawiałem z klientem, poczułem klepienie w ramię. To był Bill Gates. Odwróciłem się i spojrzałem na niego.

– Cześć, Krzysiu, jak leci? – zapytał.
A ja na to:
– Odpieprz się, Bill, mam spotkanie...
***

Do szkoły zaproszono fotografa i nauczyciel namawia dzieci, by każde kupiło odbitek zdjęcia grupowego.

– Pomyślcie tylko, gdy już będziecie dorosli, popatrzycie na fotografię i powiecie: „To Ania, teraz jest prawnikiem” albo „To jest Krzys, teraz jest lekarzem.”

Na to cienki głosik z tyłu sali:
– A to jest nauczyciel. Teraz już nie żyje.

WODNIK (20 I-18 II). Ostatnio nie przejawiasz chęci, by dzielić się przemyśleniami z innymi. Przechywasz transformację duchową. Fascynują Cię głównie filozoficzne opinie na temat tajemnic tego świata. Ale to nie powód, by stronić od przyjaciół.

RBY (19 II-20 III). Wszystko teraz będzie się układać po Twojej myśli. Cokolwiek zaplanujesz, osiągniesz bez wielkiego wysiłku. Wiesz, że są to warunki do odrobienia wielu zaległości, jakie powstają po okresie minionego lata.

SAMANTA
Ponieważ był ctery razy tańszy od normalnego spirytusu, więc nie dziwnego, że dobrze się sprzedawał. Tak samo jak drinki, które promocyjnie znacznie staniały w dyskotecie pana T. Nic dziwnego, że płyn alkoholopodobny był tak niedrogi – w końcu produkowano go z mieszanek alkoholi oraz płynu do spryskiwaczy samochodowych.

Technologie produkcji nie była zbyt skomplikowana – a kupowano ją za około 2-3 złote 5-litrowy pojemnik z autorytetem skutecznie wpływał na cenę gotowego produktu. W ten sposób wytwórnia 38-letniego Jana G. przez kilka miesięcy przerobiła kilka tysięcy litrów. I interes okazał się złotą karą, bo pan Jan już po pół roku mógł kupić córce mieszkanie w Krakowie oraz zmiłnić leciwego fortia na nowego suwa za 80 000 zł.

Produkcja szła pełną parą, tak samo jak sprzedaz. Wreszcie niedawno podczas przypadkowej kontroli drogowej, gdy w aucie właściciela dyskoteki znaleziono kilka strzynek ze spirytusem bez etykiety i faktury zakupu, wyszło szwydo z worka. Towar zarekwirovano, a po kilku dniach było już wiadomo, co zawiera w sobie płyn o lekkim posmaku amoniaku. Według wstępnych ustaleń „firma” pana G. wyprodukowała około 150 tys. litrów spirytusu i wódkę o rynkowej wartości przynajmniej kilku milionów złotych. He na tym zarobił organizatorzy tego procederu oraz tzw. restauratorzy, le-piej nie myśleć.

W jednym czasie zamknięto aż pięć podkrakowskich lokali – barów, pubów i dyskotek. Wszędzie tam do sporządzenia „smakowitych” drinków i szprycerów o wymyślonych nazwach używano skażonego alkoholu. Sprzedawanego jako spirytus „swojski” lub wódka „spod strzechy”.

Sześciu podejrzanym, z których dwóch było karanych za sprzedaż spirytusu bez etykiety, oprócz złamania ustawy karno-skarbowej postawiono zarzuty z ustawy o nielegalnej produkcji i sprzedaży spirytusu.

GRZYBY ZAPIEKANE

Składniki: 80 dag borowików, gasek lub kozaków, 3 dag tłuszczu, 5 dag cebuli, sól, pieprz, 1/8 l śmietany, 4-6 dag twardego żółtego sera, 2 dag masła, 2 dag bułki tartej.

Grzyby oczyścić, opłukać, większe pokroić. Uduścić do miękkości z drobną posiekana cebulą z tłuszczem i 2-3 łyżkami wody. Sos odparować, dodać do grzybów sól i pieprz, wymieszać. Grzyby włożyć do żaroodpornego naczynia, zalać śmietaną, posypać startym serem zmieszonym ze zmieloną na masło tartą bułką. Wstawić do piekarnika i zapiekać około 20-30 minut.

Restauracja „Kmita” na os. Piastów 24B
organizuje
WESELA, PRZYJĘCIA, BANKIETY.
Tel. 696-304-674.

Sentencja tygodnia

Non qui parum habet, sed qui plus cupit, pauper est (łac.) – Ubogi jest nie ten, kto ma mało, lecz ten, kto chce więcej.
Seneka

§ Akta sprawy... Szprycer ze spryskiwacza

Ostatnio polskie wyroby spirytusowe znowu zyskują odnośnię sukcesy na świecie. Mimo to nadal nie brakuje takich, dla których większe walory, niekiedy smakowe, mają preparowany w warunkach domowych pseudospirytus i wódka, znajdujące ciągle na bywoców szczególnie na wsi lub w lokalach gastronomicznych.

Destylowanie skażonego spirytusu, produkcja z niego wódki to nadal powszechny proceder. Raczej niewiele osób chcących się napić przywiązuje wagę do smaku wódki, szczególnie tej czystej. Raczej się liczy jej procentowość i ewentualnie miłsze lub większe konsekwencje naduzycia. Szczególnie w czasie konsumpcji w lokalach, gdzie takiego alkoholu używa się do sporządzania drinków.

Dlatego właściciel jednej w podkrakowskich wiejskich dyskotek cały czas szukał możliwości kupna tańszego alkoholu. Przez pewien czas był to ukraiński spirytus, potem kupowany przypadkowo trunk bez znaków akcyzy. Gdy jednak w czasie jakichś rozmów wyszło na jaw, że znajomy znajomego prowadzi nielegalną destylarnię – doszło do współpracy. I alkohol pochodzący ze znajdującego się w garażu zakładu zaczął trafiać do lokali.

APTEKA Słoneczna
CENTRUM MEDYCZNE
KRAKÓW NOWA-HUTA UL. UJASTEREK 3

CZYNNIA SOBOTA
PON.-PIĄTEK 7-20 8-15

Wieloletni doświadczenia
Najwyższa cena leków
W nowej ofercie

KRAKÓW, Al. Powstańców 4
KRAKÓW, ul. Grzegorzki 24
KRAKÓW, ul. Górna 14
KRAKÓW, ul. Akademicka 8 B
WIELICZKA, ul. Szpitalna 20A
NOWY TARG, ul. Szpitalna 14

S.M. POGÓRZE Sp. z o.o.
30-348 Kraków, ul. Chmielieniec 39/a
smpogorze@poczta.fm
tel. 12 263-77-29

Wzgórza Krzesławickie
Mieszkania od 39-77m²
osiedle w trakcie realizacji
w w w . s m p o g o r z e . p l

SPÓŁKA MIESZKANIOWA POGÓRZE

W ofercie również 8 arowe działki budowlane w Libertowie!

HUTNIK NOWA HUTA

3 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 11:30
STADION SUCHE STAWY
UL. PIŁSZCZYKOWA 4, 31-979 KRAKÓW

LOTNIK KRYSPINÓW

BILETY: 7 ZŁ
KOBIECI I DZIECI DO LAT 12 (ROCZNIK 1998) BEZPŁATNIE

ZAPRASZAJĄ NA MIECZ:
BAZMOT

LOTNIK